

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY TRZEMESZNO DO ROKU 2035

OPRACOWANIE:

Urząd Miejski Trzemeszna

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Autorzy opracowania:

Skład zespołu:

mgr Joanna Michałowska – kierownik zespołu,

mgr inż. Joanna Mucha – koordynator projektu,

mgr Nina Jędrusik – recenzent projektu,

mgr inż. Natalia Szarzyńska.

Szczególne podziękowania kierujemy dla wszystkich osób – mieszkańców, przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji pozarządowych, instytucji publicznych, którzy przyczynili się do powstania niniejszego dokumentu.

 Wielkopolska Akademia
Nauki i Rozwoju

 KRAJOWY
INSTYTUT
JAKOŚCI

SPIS TREŚCI

1	WPROWADZENIE.....	7
2.	DELIMITACJA OBSZARU REWITALIZACJI	10
3.	SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI	29
3.1.	Wprowadzenie	29
3.2.	Struktura przestrzenno-funkcjonalna	29
3.3.	Przyczyny degradacji obszaru	40
3.3.1.	<i>Sfera społeczna</i>	<i>40</i>
3.3.2.	<i>Sfera gospodarcza</i>	<i>49</i>
3.3.3.	<i>Sfera środowiskowa.....</i>	<i>56</i>
3.3.4.	<i>Sfera przestrzenno-funkcjonalna</i>	<i>61</i>
3.3.5.	<i>Sfera techniczna.....</i>	<i>73</i>
3.4.	Lokalne potencjały obszaru	77
3.5.	Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych.....	82
4.	OPIS WIZJI STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI	86
5.	CELE REWITALIZACJI I ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ	88
6.	OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	90
6.1.	Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	92
6.2.	Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	154
7.	OPIS SPOSOBU REALIZACJI PRZEZ GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM.....	156
8.	MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	169

8.1.	Kompleksowość programu.....	169
8.2.	Koncentracja programu	169
8.3.	Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych	171
8.3.1.	<i>Komplementarność przestrzenna</i>	<i>172</i>
8.3.2.	<i>Komplementarność problemowa</i>	<i>172</i>
8.3.3.	<i>Komplementarność proceduralno-instytucjonalna</i>	<i>176</i>
8.3.4.	<i>Komplementarność międzyokresowa</i>	<i>177</i>
8.3.5.	<i>Komplementarność źródeł finansowania</i>	<i>179</i>
9.	RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	181
10.	WDRAŻANIE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI.....	189
10.1.	Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji.....	189
10.2.	Koszty zarządzania	192
10.3.	Ramowy harmonogram realizacji programu	192
11.	OPIS SPOSOBU ZAPEWNIENIA UDZIAŁU INTERESARIUSZY W PROCESIE REWITALIZACJI	194
12.	SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	203
12.1.	Monitoring programu	203
12.2.	Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych.....	204
12.3.	System wprowadzania modyfikacji do programu.....	204
13.	OKREŚLENIE ZMIAN W UCHWAŁACH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 21 UST. 1 USTAWY Z DNIA 21 CZERWCA 2001 R. O OCHRONIE PRAW LOKATORÓW, MIESZKANIOWYM ZASOBE GMINY I O ZMIANIE KODEKSU CYWILNEGO	206
14.	OKREŚLENIE Niezbędnych zmian w Uchwale Dot. Komitetu Rewitalizacji	207
15.	SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI	208

16. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	209
16.1. Wskazanie zakresu zmian w planie ogólnym gminy	209
16.2. Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany.....	209
17 ZAŁĄCZNIKI	213
Załącznik nr 1: Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji	213
Załącznik nr 2: Tabela ewaluacyjna.....	213
Załącznik nr 3: Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego.....	214
Spis Tabel	215
Spis rycin	217

1 WPROWADZENIE

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, **rewitalizacja** stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Definicja ta odwołuje się do najważniejszych zasad skutecznej rewitalizacji. Przede wszystkim jest to proces wieloletni, kompleksowy, zakładający włączenie społeczne, partnerstwo i wielopoziomowe zarządzanie oraz adresowany jest tylko do obszarów znajdujących się w głębokim kryzysie. Kluczową płaszczyzną wyboru działań rewitalizacyjnych jest sfera społeczna, która następnie musi być przedmiotem koordynacji działań w tym, i w innych obszarach: gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym. Z tego względu, nadawanie nowych funkcji, remonty lub modernizacja techniczna infrastruktury muszą stanowić jedynie narzędzie, a nie cel rewitalizacji.

Osią działań rewitalizacyjnych jest społeczność lokalna i jej potrzeby. Należy zapewnić włączenie wszystkich zainteresowanych (mieszkańców, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne) na każdym etapie programowania i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, ponieważ to ich ostatecznie będą dotyczyły rezultaty rewitalizacji. Dlatego też bez ich udziału nie uda się zapewnić trwałej poprawy obszaru. Podobnie konieczne jest, by działania rewitalizacyjne w gminie nie były działaniami punktowymi, ale by ujęte były w ramy kompleksowego i zintegrowanego podmiotowo i przedmiotowo programu rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno do roku 2035 został opracowany na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2024 r. poz. 278). Stanowi on narzędzie umożliwiające prowadzenie kompleksowych działań rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji wyznaczonym uchwałą nr XXX/274/2026 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 25 lutego 2026 roku w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Trzemeszno. Jednocześnie pełni funkcję strategii IIT (innego

instrumentu terytorialnego), wdrażanej po raz pierwszy w perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027, w odniesieniu do przewidzianych w niej działań finansowych ze środków polityki spójności.

Jedynym dotychczas sformalizowanym okresem, w którym Gmina Trzemeszno prowadziła rewitalizację rozpoczął się w roku 2017, kiedy to przyjęto Lokalny Program Rewitalizacji tj. „Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno”. Zmieniający się sposób rozumienia procesów rewitalizacji oraz doświadczenia polskich samorządów w tym zakresie, przyczyniły się do widocznej zmiany podejścia w metodyce wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Coraz częściej działania rewitalizacyjne odznaczają wieloaspektowy i zintegrowany charakter. Wzmocnienie roli interesariuszy rewitalizacji z jednoczesnym zwiększeniem partycypacji społecznej sprawiło, że Gminny Program Rewitalizacji stał się kluczową pozycją w systemie dokumentów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno do roku 2035, opracowany w oparciu o Ustawę o rewitalizacji, stanowi dla gminy zaawansowane narzędzie, które w sposób ciągły, uporządkowany i spójny, nie tylko wyprowadzi ze stanu kryzysowego obszar zdegradowany, ale będzie także przeciwdziałać pogłębianiu się negatywnych zjawisk zdiagnozowanych na tym obszarze oraz zapobieganie realizacji zagrożeń.

By móc niniejszy Program traktować jako narzędzie praktyczne i zrozumiałe, konieczne jest wyjaśnienie kluczowych pojęć z zakresu rewitalizacji, które będą pojawiać się w poszczególnych częściach dokumentu:

INTERESARIUSZE REWITALIZACJI – mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, społeczne inicjatywy mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego oraz członkowie kooperatywy mieszkaniowej współdziałający w celu realizacji na obszarze rewitalizacji inwestycji mieszkaniowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 28); inni mieszkańcy gminy; podmioty prowadzące lub zamierzające

prować na obszarze gminy działalność gospodarczą; podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne; jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne oraz organy doradcze i konsultacyjne gminy; organy władzy publicznej; inne niż wymienione wyżej podmioty, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

KOMITET REWITALIZACJI – stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza, wójta albo prezydenta miasta.

OBSZAR REWITALIZACJI – to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby jej mieszkańców. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

2. DELIMITACJA OBSZARU REWITALIZACJI

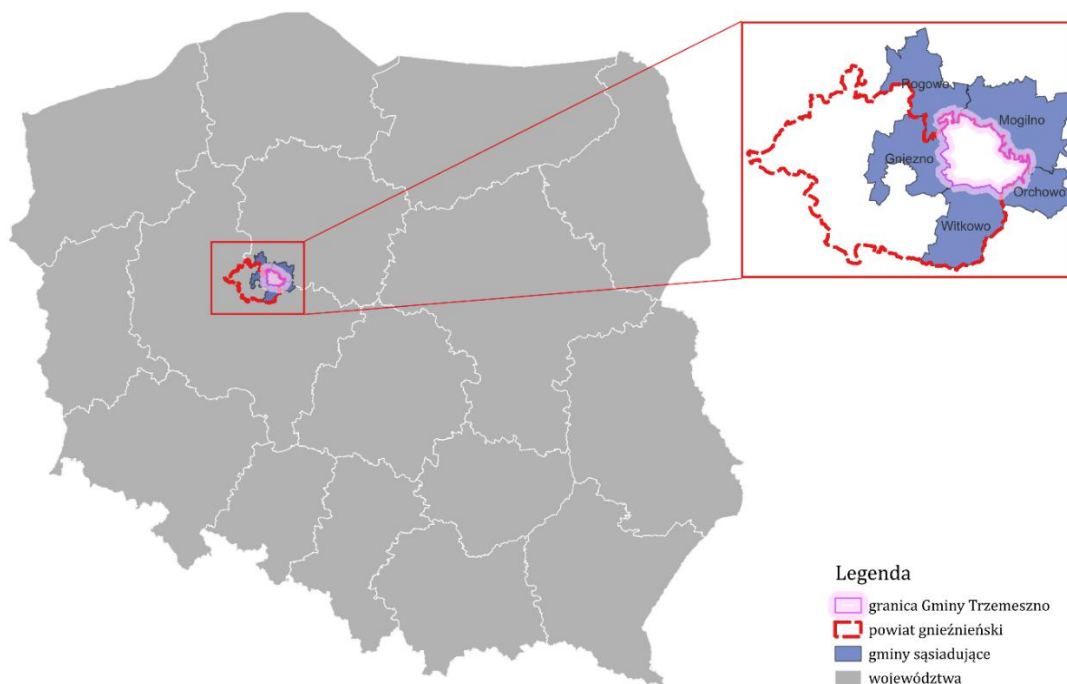
Podstawowe informacje

Gmina Trzemeszno jest gminą miejsko-wiejską położoną w centralno-wschodniej części województwa wielkopolskiego, we wschodniej części powiatu gnieźnieńskiego. Gmina graniczy:

- od północy z gminą wiejską Rogowo (powiat zniński, woj. kujawsko-pomorskie),
- od wschodu z gminą miejsko-wiejską Mogilno (powiat mogileński, woj. kujawsko-pomorskie) oraz gminą wiejską Orchowo (powiat słupecki, woj. wielkopolskie),
- od południa z gminą miejsko-wiejską Witkowo (powiat gnieźnieński, woj. wielkopolskie),
- od zachodu z gminą wiejską Gniezno (powiat gnieźnieński, woj. wielkopolskie).

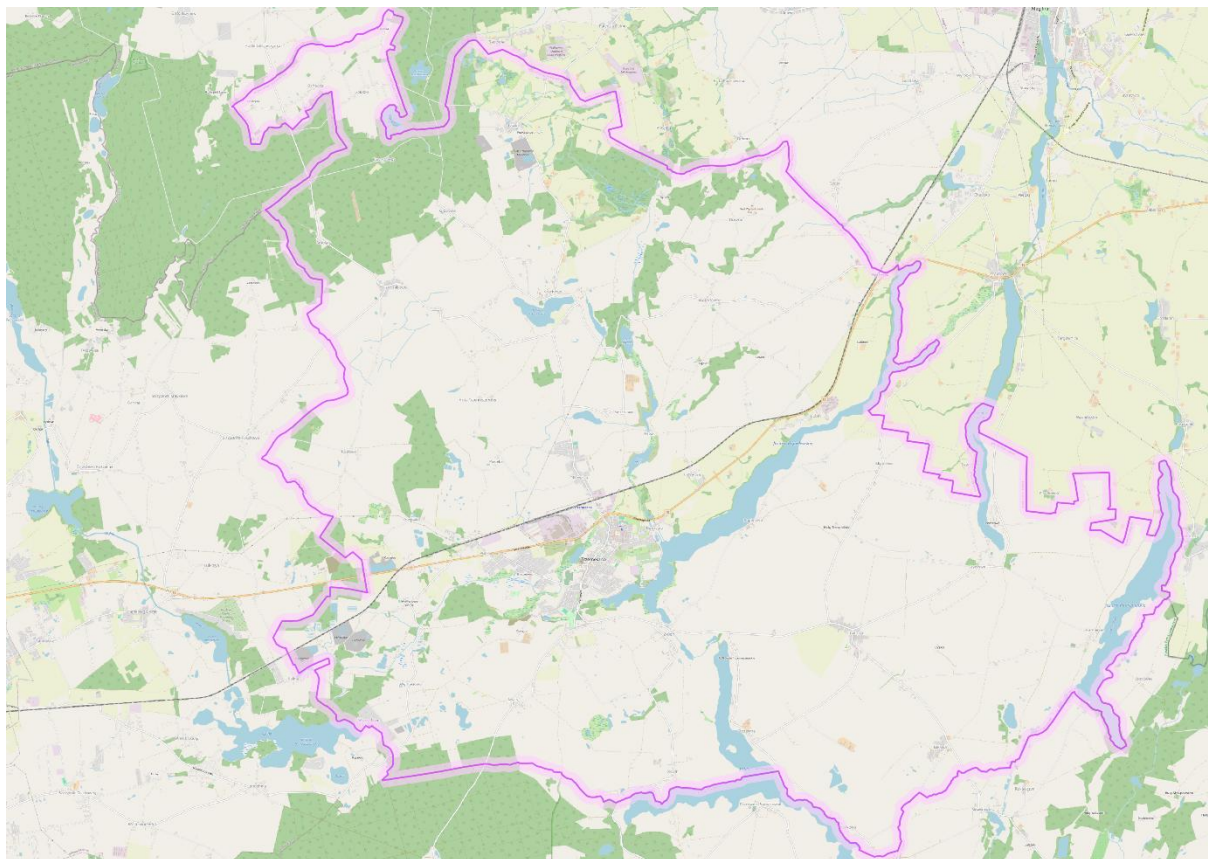
Według danych Urzędu Miejskiego Trzemeszna na dzień 31.12.2024 roku Gminę zamieszkiwało 12 534 mieszkańców. Powierzchnia całkowita Gminy wynosi z kolei 174,8 km². Przekłada się to na gęstość zaludnienia wynoszącą niespełna 72 os./km².

Ryc. 1 Położenie Gminy Trzemeszno na tle sąsiadujących gmin, powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Ryc. 2 Obszar Gminy Trzemeszno

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Układ komunikacyjny w Gminie Trzemeszno oparty jest o przebieg drogi krajowej nr 15 relacji Trzebnica (dolnośląskie) – Ostróda (kujawsko-pomorskie). Tym samym, łączy ona województwa: dolnośląskie, wielkopolskie, kujawsko-pomorskie i warmińsko-mazurskie. Na terenie Gminy Trzemeszno, droga krajowa nr 15 biegnie w niewielkiej odległości od linii kolejowej, z którą przecina się we wsi Kaszuby. Układ komunikacyjny uzupełniają liczne drogi powiatowe oraz drogi gminne. Zdecydowanie silniej rozwinięta jest sieć drogowa w mieście oraz w zachodniej części Gminy. Jest to powiązane z bliskością ośrodka powiatowego miasta Gniezna, do którego z miasta Trzemeszna można dojechać samochodem osobowym w ok. 15-20 min. Do miasta Poznania podróż samochodem osobowym zajmie z kolei ok. 1 godz. 15 min.

Przez Gminę Trzemeszno biegnie linia kolejowa nr 353 relacji Poznań Wschód – Skandawa (granica rosyjska). Linia ta w większości jest zelektryfikowana i dwutorowa. W ciągu doby na stacji w Trzemesznie zatrzymuje się kilkadziesiąt pociągów obsługiwanych głównie przez regionalnych przewoźników PolRegio i Koleje Wielkopolskie. Wśród potencjalnych destynacji

znajdują się duże ośrodki miejskie, w tym ośrodki wojewódzkie jak Poznań, Bydgoszcz czy Toruń.

Zgodnie z ujęciem fizycznogeograficznym według Gmina Trzemeszno położona jest w obrębie makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego w granicach mezoregionów Pojezierza Gnieźnieńskiego oraz Pojezierza Żnińsko-Mogileńskiego (wschodnia część Gminy). Sam krajobraz Gminy Trzemeszno jest urozmaicony i cechuje się wysoką jeziornością. Wśród utworów geologicznych budujących podłoże dominują piaski, żwiry oraz gliny zwałowe. Są to charakterystyczne utwory młodoglacjalne.

W pokryciu glebowym dominują gleby bielcowe kształtowane na piaskach, rdzawe oraz torfowe przy dolinach rzecznych oraz gleby brunatne. Gleby cechują się stosunkowo wysoką klasą bonitacyjną, co korzystnie wpływa na rozwój rolnictwa dominującego w regionie. Dominujący charakter działalności rolniczej, wraz z wysoką jeziornością terenu wpływa na stosunkowo niską lesistość kształtującą się na poziomie 10,3%.

Wysoki stopień wykorzystania gruntów do celów produkcji rolnej wpływa na niski stopień pokrycia Gminy obszarowymi formami ochrony przyrody. Wśród nich wskazać należy obszar Natura2000 Pojezierze Gnieźnieńskie w południowo-zachodniej części Gminy, wraz z przystającym do granicy Gminy Powidzko-Bieniszewskim Obszarem Chronionego Krajobrazu. Ponadto, na terenie Gminy występuje 15 pomników przyrody, na które składa się 14 obiektów przyrody ożywionej w formie pojedynczych drzew oraz 1 aleja 34 drzew z gatunku lipa drobnolistna.

Na terenie Gminy Trzemeszno występują również liczne złoża kruszyw naturalnych, skupione przede wszystkim w zachodniej i północnej części Gminy. Przede wszystkim wydobywane są piaski i żwiry na cele budowlane.

Ze względu na wysoką jeziorność obszaru oraz występowanie naturalnych terenów podmokłych na terenie Gminy Trzemeszno nie występują tereny szczególnego zagrożenia powodzią. Rozbudowana sieć hydrograficzna oparta jest przede wszystkim na rzece Panna przepływającej od wschodu przez jezioro Popielewskie w kierunku południowym do jeziora Ostrowite. Na południu Gminy ważnym ciekim pozostaje Mała Noteć przepływająca przez jezioro Kamienieckie. W Gminie Trzemeszno zlokalizowanych jest również wiele mniejszych

cieków wodnych zasilających miejscowe jeziora. Wśród największych zbiorników wodnych na terenie Gminy wyróżnić można m.in.: Kamienieckie Jezioro, Jezioro Wierzbiczańskie, Jezioro Szydłowskie, Jezioro Popielewskie, Jezioro Ostrowite, Jezioro Kruchowskie, Jezioro Kościelne, Jezioro Kierzkowskie czy Jezioro Kiełcze.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Podstawę prawną dla wyznaczonego na terenie Gminy Trzemeszno obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji stanowi uchwała nr XXX/274/2026 z dnia 25 lutego 2026 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Trzemeszno. Zgodnie z przedstawioną w powyższym rozdziale metodyką prac, przyjętą w procesie delimitacji obszarów zdegradowanych, etap pierwszy dotyczył podziału Gminy na niepodzielne jednostki analityczne, stanowiące całość pod względem funkcjonalnym i społecznym. Takie działanie umożliwiło zebranie i przetworzenie, a w kolejnym kroku zagregowanie danych opisujących sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną. Wyznaczone w procesie delimitacji jednostki analityczne odzwierciedlają specyfikę danego terenu, ze szczególnym uwzględnieniem funkcji dominującej, a także sposobu zagospodarowania przestrzennego. Ważnym było również, aby w trakcie dokonywania podziału, uwzględnić intensywność użytkowania danego obszaru. Tak wypracowany podział sprawił, że dokonana w kolejnych etapach porównawcza analiza wskaźnikowa, przeprowadzona została w sposób uwzględniający zróżnicowanie przestrzenne Gminy.

Dokonując podziału Gminy na jednostki analityczne posłużono się istniejącym podziałem na obręby ewidencyjne. Tym samym na terenie Gminy wyodrębnionych zostało 28 jednostek analitycznych, spośród których żadna nie przekroczyła wartości granicznych, tj. nie zajmuje powierzchni większej niż 20% całkowitej powierzchni Gminy oraz nie jest zamieszкана przez więcej niż 30% jej mieszkańców. Wykaz jednostek analitycznych wraz z miejscowościami wchodzącymi w ich skład, zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tab. 1 Jednostki analityczne w Gminie Trzemeszno

Jednostka analityczna		Powierzchnia jednostki (km2)	Udział w całkowitej powierzchni Gminy (%)	Liczba mieszkańców	Udział w całkowitej liczbie mieszkańców Gminy (%)
Lp.	Nazwa				
1	Obręb I	1,17	0,7%	225	1,7%
2	Obręb II	0,78	0,4%	243	1,8%
3	Obręb III	0,92	0,5%	2 390	17,9%
4	Obręb IV	0,79	0,5%	2 374	17,7%
5	Obręb V	0,77	0,4%	685	5,1%
6	Obręb VI	1,02	0,6%	951	7,1%
7	Cytrynowo	3,05	1,7%	143	1,1%
8	Duszno	6,13	3,5%	68	0,5%
9	Gołąbki - Ochodza	4,48	2,6%	241	1,8%
10	Grabowo	6,11	3,5%	74	0,6%
11	Jastrzębowo	8,73	5,0%	311	2,3%
12	Kamieniec	9,99	5,7%	208	1,6%
13	Kozłowo -Rudki	11,76	6,7%	576	4,3%
14	Kruchowo	10,96	6,3%	812	6,1%
15	Lubiń	5,23	3,0%	254	1,9%
16	Ławki	8,23	4,7%	130	1,0%
17	Miaty	7,92	4,5%	370	2,8%
18	Mijanowo	2,35	1,3%	127	0,9%
19	Miława	4,13	2,4%	84	0,6%
20	Niewolno	12	6,9%	640	4,8%
21	Ostrowite	8,87	5,1%	162	1,2%
22	Płaczkowo	3,09	1,8%	146	1,1%
23	Popielewo	5,31	3,0%	143	1,1%
24	Szydłowo	7,72	4,4%	213	1,6%
25	Trzemżał	9,12	5,2%	316	2,4%
26	Wydartowo	10,03	5,7%	415	3,1%
27	Wymysłowo	10,88	6,2%	394	2,9%
28	Zieleń-Bieślin	13,59	7,8%	682	5,1%

Źródło: opracowanie własne.

Największą jednostką pod względem liczby ludności jest jednostka analityczna Obręb III gromadząca 17,9% ogółu ludności Gminy (2 390 osób). Z kolei największą jednostką pod względem zajmowanej powierzchni jest Zieleń-Bieślin o powierzchni 13,59 km² (7,8% ogółu powierzchni Gminy).

Można więc zauważyć, że nawet największa jednostka analityczna pod względem udziału mieszkańców oraz powierzchni, nie przekracza odpowiednio 30% ludności gminy oraz 20% powierzchni gminy – co potwierdza, że każda z analizowanych jednostek może potencjalnie stanowić w całości obszar rewitalizacji. W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące powierzchni i liczby mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Tab. 2 Jednostki analityczne wyznaczone w Gminie Trzemeszno

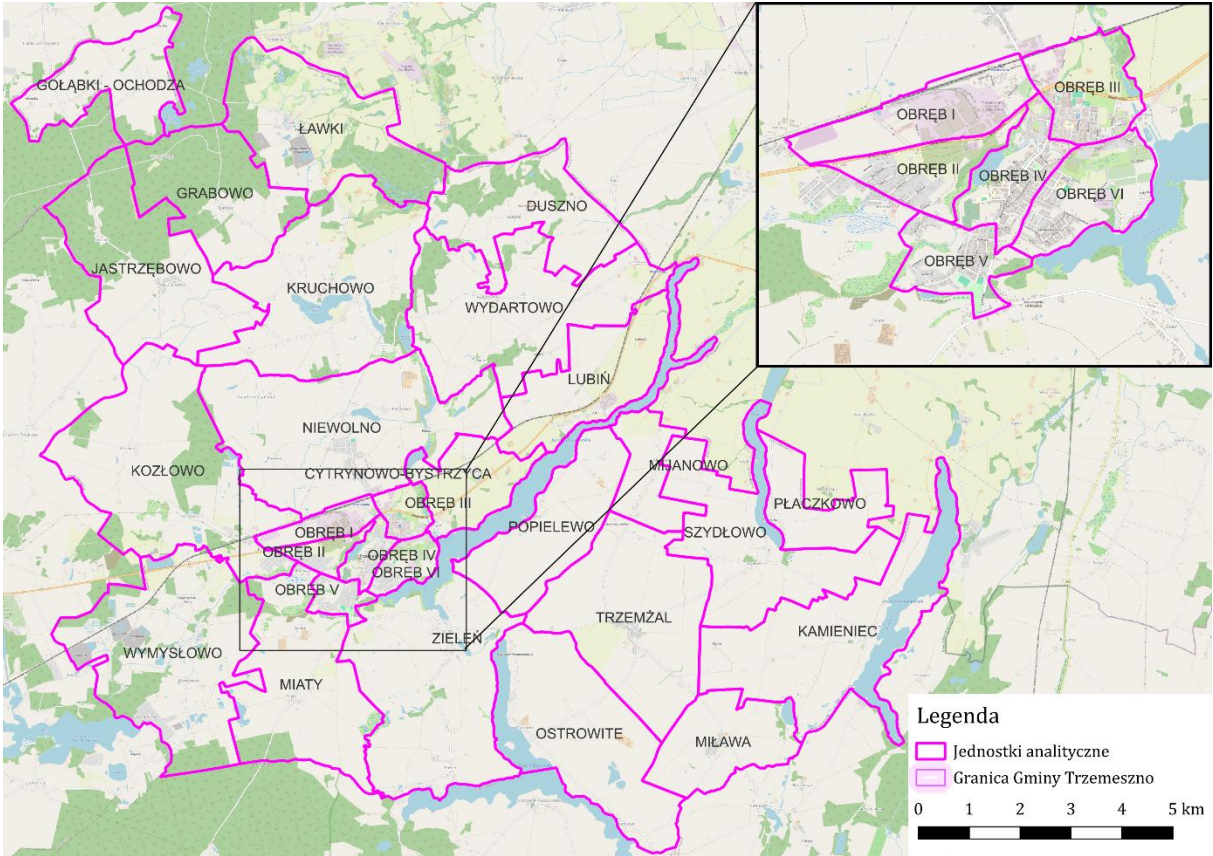
<i>Jednostka analityczna</i>		Wykaz ulic/miejscowości
Lp.	Nazwa	
1	Obręb I	Dworcowa, Fabryczna, Gnieźnieńska (częściowo), Jesionowa, Przemysłowa, Jarosława Kazimierza Szymańskiego (częściowo), Odzyskania Niepodległości (częściowo)
2	Obręb II	Jaśminowa, Klonowa, Modrzewiowa, Sosnowa, Wiśniowa, Zielona, Gnieźnieńska (częściowo)
3	Obręb III	Bolesława Chrobrego, Foluska, Kalinowa, Kasztanowa, Mieszka I, Mogileńska (częściowo), Odzyskania Niepodległości (częściowo), Piastowska, Składowa, 22 Stycznia 1863 r. (częściowo), Tadeusza Kościuszki (częściowo), Gnieźnieńska (częściowo)
4	Obręb IV	1 Maja, 22 Stycznia 1863 r. (częściowo), Adama Mickiewicza, ks. Marcelego Kowalskiego, Bolesława Prusa, gen. Henryka Dąbrowskiego, Górna, Jana Kilińskiego, Jarosława Kazimierza Szymańskiego (częściowo), kard. Stefana Wyszyńskiego (częściowo), Lipowa, Marii Konopnickiej, Mikołaja Kopernika (częściowo), Mikołaja Reja, mjr. Władysława Wleklińskiego, Modrakowa, Ogrodowa, pl. Michała Kościeszy Kosmowskiego, Powstańców, premiera Jędrzeja Moraczewskiego, Sienna (częściowo), skwer premiera Jędrzeja Moraczewskiego, św. Ducha, św. Jana, św. Jana Pawła II, św. Wojciecha, Tadeusza Kościuszki (częściowo), Toruńska, Tumska, Wiosny Ludów, Władysława Stanisława Reymonta, Wodna, Żółwia, Odzyskania Niepodległości (częściowo), Orchowska (częściowo)
5	Obręb V	Brzaskwiniowa, Orchowska (częściowo), Osiedlowa, Parkowa, Słoneczna, Sportowa, Stefana Czarnieckiego, Widokowa, Wrzosowa, Źródłko, kard. Stefana Wyszyńskiego (częściowo)
6	Obręb VI	Aleksandra Borowskiego, Długa, Działkowa, Jana i Jędrzeja Śniadeckich, Jana Kochanowskiego, Jasna, Krańcowa, ks. prof. Stanisława Kozierowskiego,

		Kwiatowa, mjr. Andrzeja Marchlewicza, mjr. Mieczysława Palucha, Mariana Langewicza, Różana, Rybacka, Stanisława Drybańskiego, Stanisława Staszica, Stefana Żeromskiego, Szkolna, Mikołaja Kopernika (częściowo), Mogileńska (częściowo), Sienna (częściowo)
7	Cytrynowo	Cytrynowo
8	Duszn	Duszn
9	Gołębki - Ochodza	Gołębki - Ochodza
10	Grabowo	Grabowo
11	Jastrzębowo	Jastrzębowo
12	Kamieniec	Kamieniec
13	Kozłowo -Rudki	Kozłowo -Rudki
14	Kruchowo	Kruchowo
15	Lubiń	Lubiń
16	Ławki	Ławki
17	Miaty	Miaty
18	Mijanowo	Mijanowo
19	Miława	Miława
20	Niewolno	Niewolno
21	Ostrowite	Ostrowite
22	Płaczkowo	Płaczkowo
23	Popielewo	Popielewo
24	Szydłowo	Szydłowo
25	Trzemżał	Trzemżał
26	Wydartowo	Wydartowo
27	Wymysłowo	Wymysłowo
28	Zieleń-Bieślin	Zieleń-Bieślin

Źródło: opracowanie własne.

Przedstawiony powyżej podział Gminy na jednostki analityczne daje możliwość prowadzenia analiz porównawczych, a także obserwacji zjawisk kryzysowych w dłuższym okresie. Na następnych stronach przedstawiono podział Gminy Trzemeszno na jednostki analityczne w ujęciu przestrzennym.

Ryc. 3 Podział Gminy Trzemeszno na jednostki analityczne

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Kolejnym etapem prac było zebranie oraz przetworzenie danych dotyczących wyznaczonych jednostek analitycznych w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Poniższa tabela przedstawia wskaźniki wykorzystane w tym celu, wraz z podziałem na sfery, które opisywały oraz źródłem i zakresem czasowym ich pozyskania.

Tab. 3 Wskaźniki wykorzystane do zdiagnozowania zjawisk kryzysowych

SFERA SPOŁECZNA				
Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Zakres czasowy
BEZROBOCIE	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców	Powiatowy		według
		Urząd Pracy w	Destymulanta	stanu na
		Gnieźnie, Urząd		31.12.2024

		Miejski Trzemeszna		
	Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych	Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej liczbie bezrobotnych	Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie, Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie	Destymulanta	w 2024 r.
ALKOHOLIZM	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej dotkniętych problemem alkoholizmu w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie	Destymulanta	w 2024 r.
UBÓSTWO	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców	Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie, Urząd Miejski Trzemeszna	Destymulanta	w 2024 r.
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie	Destymulanta	w 2024 r.
	Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie, Urząd Miejski Trzemeszna	Destymulanta	w 2024 r.
	Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na liczbę osób korzystających z pomocy społecznej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie	Destymulanta	w 2024 r.
PRZESTĘPCZOŚĆ	Liczba stwierdzonych przestępstw na 100 mieszkańców	Komenda Powiatowa Policji w Gnieźnie, Urząd	Destymulanta	w 2024 r.

		Miejski Trzemeszna		
	Liczba osób objętych procedurą "Niebieskiej Karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie, Urząd Miejski Trzemeszna	Destymulanta	w 2024 r.
OSOBY ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie	Destymulanta	w 2024 r.
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie	Destymulanta	w 2024 r.
KAPITAŁ SPOŁECZNY	Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Urząd Miejski Trzemeszna	Stymulanta	według stanu na 31.12.2024
	Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	Urząd Miejski Trzemeszna	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024
	Udział dzieci w wieku 3-6 lat w ogólnej liczbie mieszkańców	Urząd Miejski Trzemeszna	Stymulanta	według stanu na 31.12.2024
POZIOM UCZESTNICTWA W ŻYCIU PUBLICZNYM	Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców	Urząd Miejski Trzemeszna	Stymulanta	według stanu na 31.12.2024
SFERA GOSPODARCZA				
Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Zakres czasowy
AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA	Liczba zarejestrowanych jednoosobowych działalności gospodarczych ogółem na 100 mieszkańców	CEiDG, Urząd Miejski Trzemeszna	Stymulanta	według stanu na 31.12.2024

	Liczba zarejestrowanych jednoosobowych działalności gospodarczych ogółem na 100 osób w wieku produkcyjnym	CEiDG, Urząd Miejski Trzemeszna	Stymulanta	według stanu na 31.12.2024
	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2024 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym	KRS, CEiDG, Urząd Miejski Trzemeszna	Stymulanta	w 2024 r.
	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2024 roku w stosunku do podmiotów gospodarczych ogółem	KRS, CEiDG, Urząd Miejski Trzemeszna	Stymulanta	w 2024 r.
SFERA ŚRODOWISKOWA				
Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Zakres czasowy
POKRYCIE AZBESTEM	Liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowocementowymi na 100 mieszkańców	Urząd Miejski Trzemeszna	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024
	Natężenie występowania materiałów zawierających azbest na 100 mieszkańców	Urząd Miejski Trzemeszna	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024
	Natężenie występowania materiałów zawierających azbest na całkowitą powierzchnię jednostki (kg/km ²)	Urząd Miejski Trzemeszna	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024
JAKOŚĆ POWIETRZA	Liczba indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, miał, ekogroszek) na 100 mieszkańców	Urząd Miejski Trzemeszna	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024
	Liczba indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, miał, ekogroszek) na całkowitą powierzchnię jednostki (szt./km ²)	Urząd Miejski Trzemeszna	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024
NATĘŻENIE RUCHU DROGOWEGO	Liczba stwierdzonych zdarzeń drogowych na 100 mieszkańców	Komenda Powiatowa Policji w Gnieźnie, Urząd	Destymulanta	w 2024 r.

		Miejski Trzemeszna		
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA				
Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Zakres czasowy
DOSTĘPNOŚĆ TERENÓW ZIELENI	Powierzchnia ogólnodostępnych terenów zieleni na 100 mieszkańców	Urząd Miejski Trzemeszna	Stymulanta	według stanu na 31.12.2024
DOSTĘPNOŚĆ INFRASTRUKTURY PUBLICZNEJ	Liczba obiektów infrastruktury sportowej (boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne, place sportowe, orliki, sale gimnastyczne, hale widowiskowe, baseny itp.) na 100 mieszkańców	Urząd Miejski Trzemeszna	Stymulanta	według stanu na 31.12.2024
	Liczba centrów aktywności mieszkańców (świetlice, domy kultury, biblioteki, filie, remizy, itp.) na 100 mieszkańców	Urząd Miejski Trzemeszna	Stymulanta	według stanu na 31.12.2024
	Liczba placówek oświatowych (szkół, przedszkoli wraz z filiami) na 100 mieszkańców	Urząd Miejski Trzemeszna	Stymulanta	według stanu na 31.12.2024
DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA	Liczba czynnych przystanków autobusowych na 100 mieszkańców	Urząd Miejski Trzemeszna	Stymulanta	według stanu na 31.12.2024
JAKOŚĆ TERENÓW PUBLICZNYCH	Liczba punktów sprzedaży alkoholu na 100 mieszkańców	Urząd Miejski Trzemeszna	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024
SFERA TECHNICZNA				
Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Zakres czasowy
STAN TECHNICZNY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	Liczba obiektów komunalnych wymagających remontów z wyłączeniem urządzeń sieciowych (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) na 100 mieszkańców	Urząd Miejski Trzemeszna	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024

	Liczba obiektów przestrzeni publicznej (place zabaw, skwery, zieleńce, place, inne ogólnodostępne przestrzenie publiczne) w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców	Urząd Miejski Trzemeszna	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024
	Liczba obiektów zabytkowych w złym stanie technicznym wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych	Urząd Miejski Trzemeszna	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024
EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA	Liczba obiektów komunalnych wymagających termomodernizacji (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) na 100 mieszkańców	Urząd Miejski Trzemeszna	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024
	Zużycie energii elektrycznej w ogólnej liczbie obiektów komunalnych na 100 mieszkańców	Urząd Miejski Trzemeszna	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024
ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI	Liczba obiektów komunalnych niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, itp.) na 100 mieszkańców	Urząd Miejski Trzemeszna	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024

Źródło: opracowanie własne.

Zgodnie z przyjętą metodyką, do obszaru zdegradowanego włączone mogą zostać wszystkie te jednostki analityczne, dla których wartość wskaźnika syntetycznego natężenia zjawisk kryzysowych jest ujemna (mniejsza od 0) w sferze społecznej oraz w przynajmniej jednej z 4 sfer wskazanych w art. 9 ust. 1 pkt 1-4 *ustawy o rewitalizacji*.

Zgodnie z *ustawą o rewitalizacji*, obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Natężenie zjawisk kryzysowych w sferze społecznej zdiagnozowano w następujących jednostkach analitycznych na terenie Gminy Trzemeszno: Obręb I, Obręb III, Obręb IV, Obręb V, Cytrynowo, Jastrzębowo, Kamieniec, Kruchowo, Lubiń, Miaty, Płaczkowo, Szydłowo i Zieleń-Bieślin.

W przypadku wszystkich wymienionych jednostek, stwierdzono współwystępowanie stanu kryzysowego w przynajmniej jednej z czterech pozostałych sfer, co oznacza iż stanowią one obszar zdegradowany Gminy Trzemeszno. Są to jednostki: **Obręb I, Obręb III, Obręb IV, Obręb V, Cytrynowo, Jastrzębowo, Kamieniec, Kruchowo, Lubiń, Miaty, Płaczkowo, Szydłowo i Zieleń-Bieślin.**

W poniższej tabeli przedstawiono w sposób zbiorczy wyniki analizy wskaźnikowej sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego dla wszystkich badanych jednostek analitycznych.

Tab. 4 Analiza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego - zestawienie zbiorcze

Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
Obręb I	-0,082	-0,830	0,078	-0,462	-0,026
Obręb II	0,600	0,597	0,135	-0,365	0,661
Obręb III	-0,067	-0,235	0,562	-0,330	0,250
Obręb IV	-0,191	0,528	-1,402	-0,118	-0,386
Obręb V	-0,021	-0,202	-0,653	0,262	-0,200
Obręb VI	0,059	-0,101	-0,323	-0,237	-0,254
Cytrynowo	-0,110	-0,394	-0,524	0,266	0,176
Duszn	0,773	-0,130	-0,852	0,241	-1,481
Gołębki - Ochodza	0,357	-0,326	-0,542	-0,295	0,307
Grabowo	0,193	-0,453	-0,142	0,492	0,661
Jastrzębowo	-0,335	0,396	-0,129	0,098	-0,649
Kamieniec	-0,416	0,034	-0,169	0,161	0,311
Kozłowo -Rudki	0,089	-0,489	0,072	0,375	0,095
Kruchowo	-0,104	0,277	-0,064	0,201	-0,421
Lubiń	-0,168	0,084	-0,339	0,314	0,540
Ławki	0,354	-0,894	-0,426	0,891	-1,759

Miaty	-0,126	-0,019	-0,271	0,124	0,307
Mijanowo	0,964	0,740	-0,400	0,748	0,661
Miława	0,795	1,180	-0,693	0,658	0,331
Niewolno	0,231	-0,260	0,091	-0,131	0,135
Ostrowite	0,242	2,194	-0,800	0,826	-0,598
Płaczkowo	-0,258	0,382	-0,003	0,112	0,378
Popielewo	0,178	-1,034	-0,118	0,677	0,378
Szydłowo	-0,086	-0,129	-0,541	-0,019	0,152
Trzemżał	0,489	-0,511	-0,829	0,156	0,257
Wydartowo	0,115	-0,911	-0,899	0,041	-0,140
Wymysłowo	0,089	1,031	-0,500	0,766	-0,149
Zieleń-Bieślin	-0,018	0,019	-0,149	-0,109	-0,503

Źródło: opracowanie własne.

Z kolei poniżej przedstawione zostały wyniki analizy sfery społecznej jednostek analitycznych obszaru zdegradowanego ze wskazaniem liczby pozostałych sfer, w których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych, a także dotyczących ich danych powierzchniowych i ludnościowych.

Tab. 5 Jednostki analityczne zaliczone do obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Trzemeszno

Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Liczba pozostałych sfer, w których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych	Liczba ludności w jednostce analitycznej (os.)	Udział wśród całkowitej ludności Gminy (%)	Powierzchnia jednostki analitycznej (km ²)	Udział w całkowitej powierzchni Gminy (%)
Kamieniec	-0,416	1	208	1,6%	10,0	5,7%
Jastrzębowo	-0,335	2	311	2,3%	8,7	5,0%
Płaczkowo	-0,258	1	146	1,1%	3,1	1,8%
Miaty	-0,126	2	370	2,8%	7,9	4,5%
Obręb IV	-0,191	3	2 374	17,7%	0,8	0,5%
Lubiń	-0,168	1	254	1,9%	5,2	3,0%
Cytrynowo	-0,110	2	143	1,1%	3,1	1,7%
Kruchowo	-0,104	2	812	6,1%	11,0	6,3%
Obręb I	-0,082	3	225	1,7%	1,2	0,7%
Obręb III	-0,067	2	2 390	17,9%	0,9	0,5%
Szydłowo	-0,086	3	213	1,6%	7,7	4,4%

Zieleń-Bieślin	-0,018	3	682	5,1%	13,6	7,8%
Obręb V	-0,021	3	685	5,1%	0,8	0,4%
SUMA			8 813	65,9%	73,9	42,2%

Źródło: opracowanie własne.

W tak przyjętej analizie, obszar zdegradowany tworzy 13 jednostek analitycznych, których łączna powierzchnia wynosi 73,9 km², co stanowi 42,2% powierzchni Gminy Trzemeszno, a zamieszkiwany jest przez 8 813 osób, które odpowiadają 65,9% ogółu mieszkańców Gminy Trzemeszno.

Z ustawy o rewitalizacji wynika, że aby dany obszar gminy mógł zostać uznany za obszar rewitalizacji konieczne jest, aby występowała na nim koncentracja negatywnych zjawisk oraz aby był on istotny dla rozwoju lokalnego całej gminy.

Wyznaczając obszar rewitalizacji na terenie Gminy Trzemeszno kierowano się również zasadą nieprzekraczalności ustawowych wartości 20% powierzchni gminy oraz 30% liczby mieszkańców. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą wskaźnikową **jako obszar rewitalizacji przyjęto jednostki analityczne: Obręb I, Obręb IV, Obręb V, Jastrzębowo, Szydłowo.**

Wyboru dokonano na podstawie łącznego spełnienia kryteriów takich jak:

- występowanie szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk w sferze społecznej,
- istotność dla zapewnienia rozwoju lokalnego,
- współwystępowanie problemów w przynajmniej dwóch pozostałych sferach,
- zapewnienie obecności partnerów społeczno-gospodarczych zdolnych do współdziałania na rzecz procesu rewitalizacji.

Obręb I – Obręb I położony w granicach miasta Trzemeszno pełni przede wszystkim funkcje gospodarcze Gminy, związane z koncentracją działalności gospodarczych. Na mapie miasta odznacza się również jako jednostka koncentrująca najważniejsze węzły transportowe i komunikacyjne miasta oraz Gminy Trzemeszno. W jej granicach położony jest m.in. Dworzec PKP. W obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego tereny zlokalizowane w Obrębie I przeznaczone są pod dalszy rozwój funkcji przemysłowo-składowych.

Obręb IV – Obręb IV obejmuje swoim zasięgiem ściśle centrum miasta Trzemeszno, tym samym gromadząc najważniejsze funkcje społeczne, kulturalne i edukacyjne. W jego granicach mieści się m.in.: Bazylika Wniebowzięcia NMP, Alumnat, Browar i lodownia, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych, Dom Kultury w Trzemesznie, Biblioteka Publiczna w Trzemesznie, Izba Pamięci im. płk. Jana Kilińskiego, a także kluczowe w krajobrazie miasta Jezioro Trzemeszeńskie. Jest to obszar pełniący funkcje przede wszystkim usługowe o zdolnościach centrotwórczych, kluczowych nie tylko dla rozwoju miasta, ale również całej Gminy Trzemeszno.

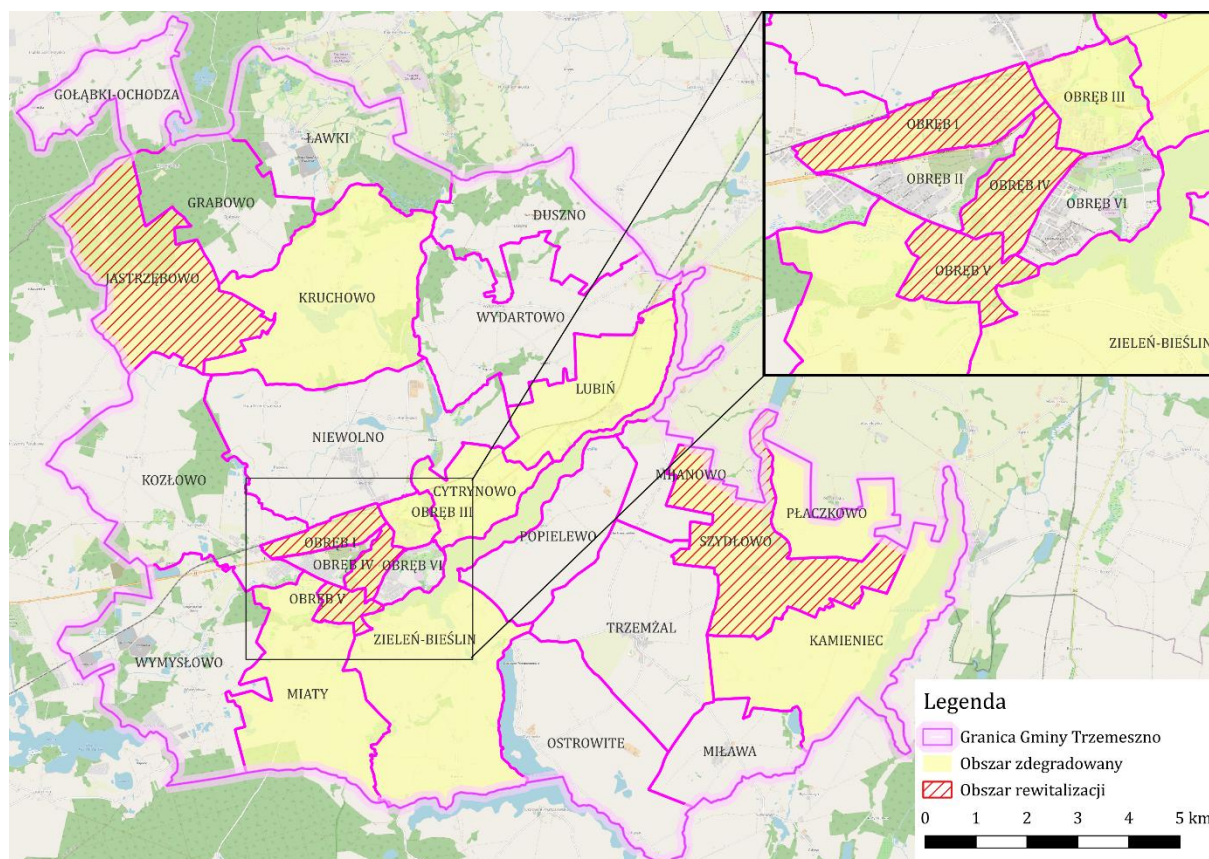
Obręb V – Obręb V obejmuje swoim zasięgiem głównie tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz główne tereny rekreacyjne w obrębie miasta Trzemeszno, tj. Park Baba, czy stadion miejski. Ponadto na obszarze Obrębu V zlokalizowane są również obiekty istotne ze względu na poszanowanie historii Trzemeszna oraz osiągnięć i kultury jego mieszkańców, tj. dawny cmentarz ewangelicki czy zabytkowa wieża ciśnień. Obszar ten pełni kluczową rolę w zapewnieniu możliwości rekreacji, sportu i wypoczynku dla wszystkich mieszkańców Gminy Trzemeszno.

Jastrzębowo – to stosunkowo niewielka wieś licząca wraz ze Smolarami 311 mieszkańców, w której zdiagnozowano szczególne natężenie występowania problemów w sferze społecznej. Miejscowość posiada podstawową infrastrukturę publiczną, w tym społeczną i sportową, dzięki której można implikować proces rewitalizacji. Ważnym elementem jest również obecność terenów leśnych, cechujących się walorami przyrodniczymi, które we współpracy z Leśnictwem Smolary, mogą przyczynić się do ożywienia społecznego obszaru, a także większej aktywności gospodarczej mieszkańców.

Szydłowo – to wieś licząca 213 mieszkańców, którą wyróżnia historyczny dwór wraz z budynkiem gorzelni oraz spichlerzem. Zabytkowe zabudowania pozostają w złym stanie technicznym, będąc obecnie jedynie symbolem minionej świetności. Kapitał społeczny Szydłowa pozwala jednak na prowadzenie procesu rewitalizacji w oparciu o wartości historyczne i kulturowe przy zachowaniu szacunku do dziedzictwa Gminy. Zdiagnozowane stany kryzysowe w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej oraz przestrzenno-funkcjonalnej wskazują na pilną potrzebę podjęcia działań zmierzających do wyprowadzenia społeczności lokalnej ze stanu kryzysowego.

Obszar zdegradowany wraz z obszarem rewitalizacji prezentuje mapa sporządzona zgodnie z art. 11 ust. 4 *ustawy o rewitalizacji*, stanowiąca załącznik nr 1 do uchwały nr XXX/274/2026 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 25 lutego 2026 roku w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Uproszczoną mapę zamieszczono poniżej.

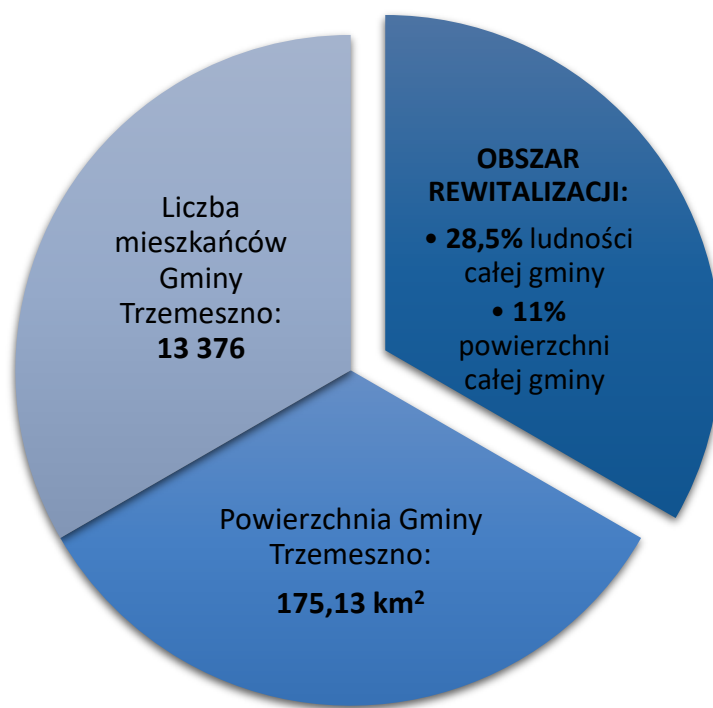
Ryc. 4 Uproszczona mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Trzemeszno

Źródło: opracowanie własne.

Wyznaczony obszar rewitalizacji spełnia wymogi formalne określone w ustawie o rewitalizacji: jego powierzchnia stanowi 11% (19,18 km²) powierzchni całej Gminy i jest zamieszkiwany przez 28,55% (3 808 osób) ludności Gminy.

Ryc. 5 Udział ludności i powierzchni obszaru rewitalizacji w strukturze Gminy Trzemeszno

Źródło: opracowanie własne.

3. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

3.1. WPROWADZENIE

Diagnoza szczegółowa opracowana w niniejszym rozdziale dotyczy wyznaczonego **obszaru rewitalizacji** przyjętego w Uchwale nr XXX/274/2026 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 25 lutego 2026 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Trzemeszno i wyznaczonego na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Trzemeszno oraz konsultacji społecznych.

Celem diagnozy szczegółowej **jest zbadanie występujących zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji wraz ze wskazaniem ich przyczyny**, a także lokalnych potencjałów, które ułatwią rozwiązanie istniejących problemów.

Problemy, trendy i tendencje opisane za pomocą danych ilościowych, uszczegółowione zostały analizą jakościową, w której wykorzystano różnorodne metody diagnostyczne (w tym ankiety, wywiady, dyskusje, rozmowy, warsztaty) zapewniając tym samym **włączenie interesariuszy rewitalizacji** już na etapie diagnozowania.

3.2. STRUKTURA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

Obszar rewitalizacji tworzy 5 wyznaczonych jednostek analitycznych: Obręb I, Obręb IV, Obręb V, Jastrzębowo i Szydłowo. Zważając na zależność struktur funkcjonalno-przestrzennych wewnątrz miasta, wskazane obręby omówione zostały wspólnie. Tym samym, analizie

poddano odrębnie obszar rewitalizacji w granicach miasta Trzemeszna oraz Jastrzębowo i Szydłowo stanowiące obszary wiejskie Gminy.

Podobszary Obręb I, Obręb IV i Obręb V

Prawdopodobnym jest, iż nazwa miasta Trzemeszna wywodzi się od staropolskiego słowa „trzemcha” oznaczającego kwiat czeremchy, który porastał jego najbliższe okolice. Początki osadnictwa człowieka na terenie miasta wiążą się z kręgiem kultur pól popielnicowych, a zatem obrządku pochówkowego znanego z młodszej i starszej epoki brązu, a także początków epoki żelaza. Prawa miejskie Trzemeszno uzyskało około 1382 roku jako prywatne miasto duchowne stanowiące własność opata kanoników regularnych.

Klasztor w Trzemesznie prawdopodobnie został założony w XII wieku, dzięki fundacji Bolesława Krzywoustego. Pobudowano wówczas sam budynek kościoła, a także najpotrzebniejsze budynki klasztorne. Prawa miejskie Trzemeszno uzyskało ok. 1382 roku, kontynuując swój rozwój jako prywatne miasto duchowne, będąc konwentem duchownym zbliżonym do ośrodków w Mogilnie czy Strzelnie. Murowane zabudowania przyklasztorne zaczęły powstawać na przełomie wieków XIII/XIV.

Pierwsze zabudowania klasztorne powstawały na wschodnim brzegu jeziora Kościelnego, a był nimi kościół klasztorny kanoników regularnych, a obecnie parafia pod wezwaniem Wniebowzięcia Matki Boskiej przy Placu Kosmowskiego. Kościół wraz z zabudowaniami towarzyszącymi oraz ogrodem ciągnącym się aż do brzegów jeziora dawał początek założeniu miejskiemu.

Budynki dla osób świeckich powstawały okalając główny plac – Plac Michała Kościeszy Kosmowskiego. W mieście stopniowo rozwijało się rzemiosło, co powodowane było korzystną lokalizacją na głównym szlaku handlowym łączącym Wielkopolskę z Pomorzem. Już w XIV w. na głównym placu odbywały się ustanowione przez Władysława Jagiełłę targi wtorkowe. Wraz z rokiem 1400 uzyskano również przywilej jarmarczny.

W 1793 roku w mieście zlokalizowanych było 156 domostw zamieszkiwanych łącznie przez 769 mieszkańców, głównie parających się różnymi rzemiosłami. Na ten czas datowane jest również powstanie browaru w Trzemesznie, wraz z budynkami towarzyszącymi. Nieco wcześniej powstał z kolei Alumnat Kosmowskiego, będący miejscem zamieszkania, opieki i

poboru nauki dla osieroconych dzieci. Rozwijająca się zabudowa miejska powstała głównie wzdłuż najważniejszych szlaków komunikacyjnych i handlowych w kierunku Pałędzia oraz w kierunku Torunia (obecne ciągi ulic Mickiewicza- św. Jana – Kościuszki – Foluskiej oraz Dąbrowskiego – Toruńskiej – Mogileńskiej). Powstawały również kolejne przestrzenie publiczne w postaci Placu Kilińskiego oraz Placu św. Wojciecha. Zabudowania w ciągach głównych ulic tworzyły przede wszystkim miejskie kamienice powstałe w XX w., posiadające dwie do trzech kondygnacji. Wrzecionowaty układ miasta nie pozwolił na jednoznaczne wykrystalizowanie się rynku miejskiego, a spośród istniejących przestrzeni miejskich jako ten najważniejszy wskazać można Plac Kosmowskiego. Już z końcem XVIII w. w Trzemesznie zlokalizowany był dworzec kolejowy, wokół którego zaczęły się lokalizować działalności przemysłowe.

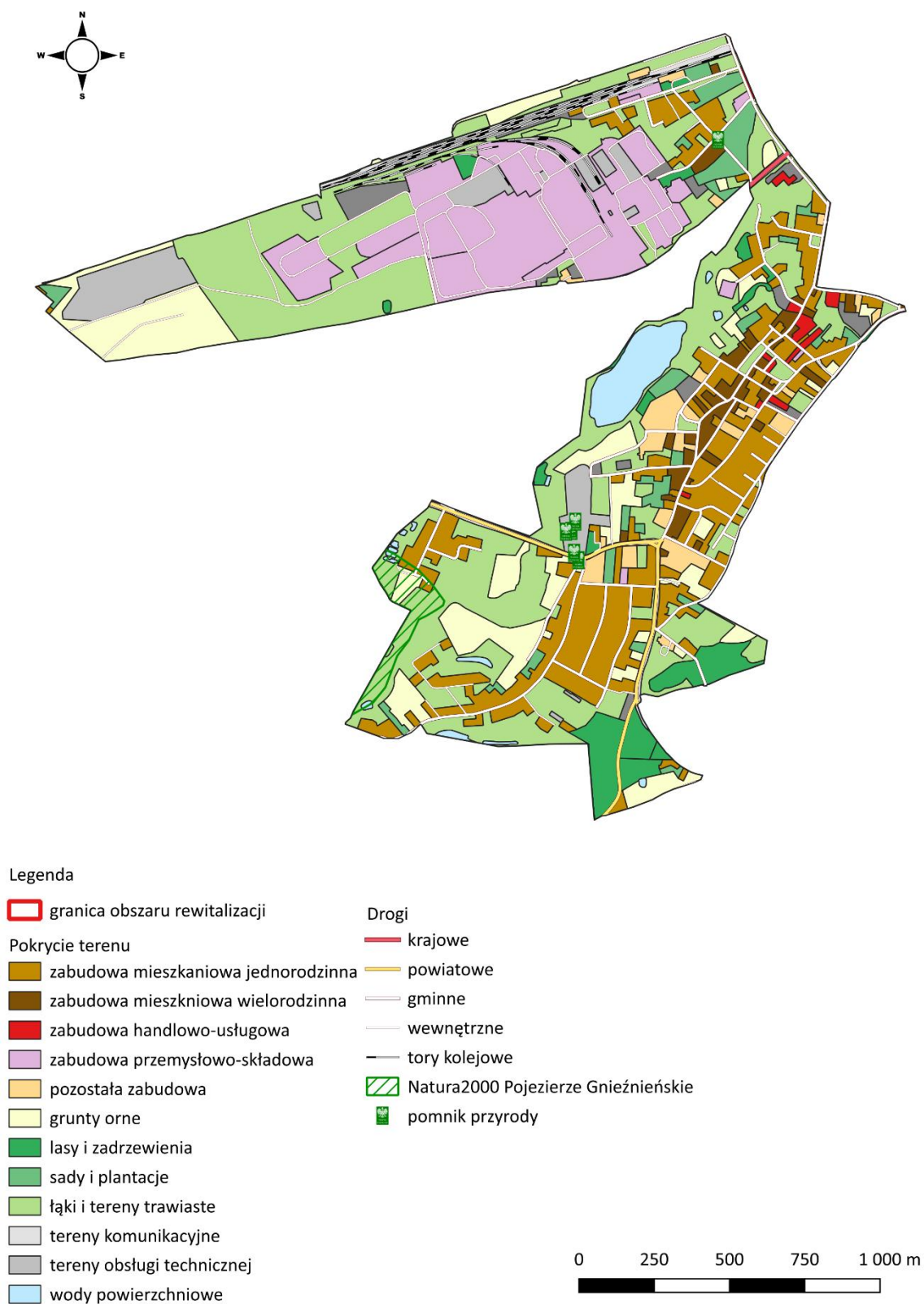
Miasto Trzemeszno było również miejscem wielu wydarzeń historycznych, w tym bitwy podczas Wiosny Ludów w 1848 roku, a także w 1939 roku podczas wydarzeń II Wojny Światowej.

Powstałe w północnej części podobszaru rewitalizacji zabudowania przemysłowe wzdłuż linii kolejowej rozwijają się stopniowo do dnia dzisiejszego, stanowiąc najważniejsze tereny inwestycyjne w portfolio Gminy Trzemeszno. Z kolei w śródmieściu wykształciły się nieliczne lokale usługowe, lokalizowane głównie na parterach kamienic mieszkalnych. Oddalając się od centrum zabudowa mieszkaniowa staje się coraz mniej intensywna, przybierając formę zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Miejsca większego zagęszczenia zabudowy usługowej można zaobserwować w zachodniej części podobszaru rewitalizacji.

Ponadto, na podobszarze rewitalizacji w mieście Trzemeszno występują pomniki przyrody zlokalizowane przy ul. Kardynała Wyszyńskiego oraz na cmentarzu katolickim. Południowo-wschodnie krańce obszaru zajmuje obszar Natura2000 Pojezierze Gnieźnieńskie.

Na podobszarze rewitalizacji nie występują tereny szczególnego zagrożenia powodzią.

Ryc. 6 Struktura przestrzenno-funkcjonalna podobszaru rewitalizacji Obręb I, Obręb IV i Obręb V

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT10k.

Zważając na historyczny charakter podobszaru rewitalizacji wyznaczonego w granicach miasta Trzemeszna, zlokalizowane są na nim również liczne obiekty zabytkowe objęte wpisem do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego. Wykaz zabytków nieruchomych w granicach podobszaru rewitalizacji prezentuje poniższa tabela.

Tab. 6 Zabytki objęte wpisem do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego

Zabytek, objęty wpisem do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego
• kościół klasztorny kanoników regularnych, ob. par. pw. Wniebowzięcia MB, ul. Kosmowskiego, XII-XVII, po 1945, nr rej.: 1213/Wlkp/A z 6.07.1960 • kaplica szpitalna (dec. kościół fil.) pw. św. Łazarza, ul. Mickiewicza 30, XVIII, nr rej.: 1215/Wlkp/A z 6.07.1960 – budynek poszpitalny, ul. Mickiewicza 28, nr rej.: jw. – budynek poszpitalny, ul. Mickiewicza 32, nr rej.: jw. • cmentarz ewangelicki, ul. Orchowska, 1 poł. XIX, nr rej.: 1145/Wlkp/A z 26.08.2022 • alumnat Kosmowskiego, pl. Kosmowskiego 3, 1773-1775, nr rej.: 1214/Wlkp/A z 6.07.1960 • wodociągowa wieża ciśnień, z otaczającym drzewostanem, ul. Orchowska 18, 1906-1908, nr rej.: 893/Wlkp/A z 14.04.1994 • browar, ul. Szymańskiego 3 i 6, XVIII, k. XIX, nr rej.: 60/Wlkp/A z 28.06.2001: – budynek produkcyjno-mieszkalny, – park, – lodownia ziemna.

Źródło: opracowanie własne na podstawie serwisu Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

Ryc. 7 Mapa istniejących zabytków nieruchomych znajdujących się na podobszarze rewitalizacji Obręb I, Obręb IV i Obręb V wpisanych do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego

Legenda

granica obszaru rewitalizacji

Zabytki nieruchome objęte wpisem do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego

- ① alumnat Kosmowskiego
- ② browar
- ③ cmentarz protestancki
- ④ kaplica szpitalna
- ⑤ kościół
- ⑦ wodociągowa wieża ciśnień

0 250 500 750 1 000 m

Źródło: opracowanie własne na podstawie serwisu Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

Podobszar Jastrzębowo

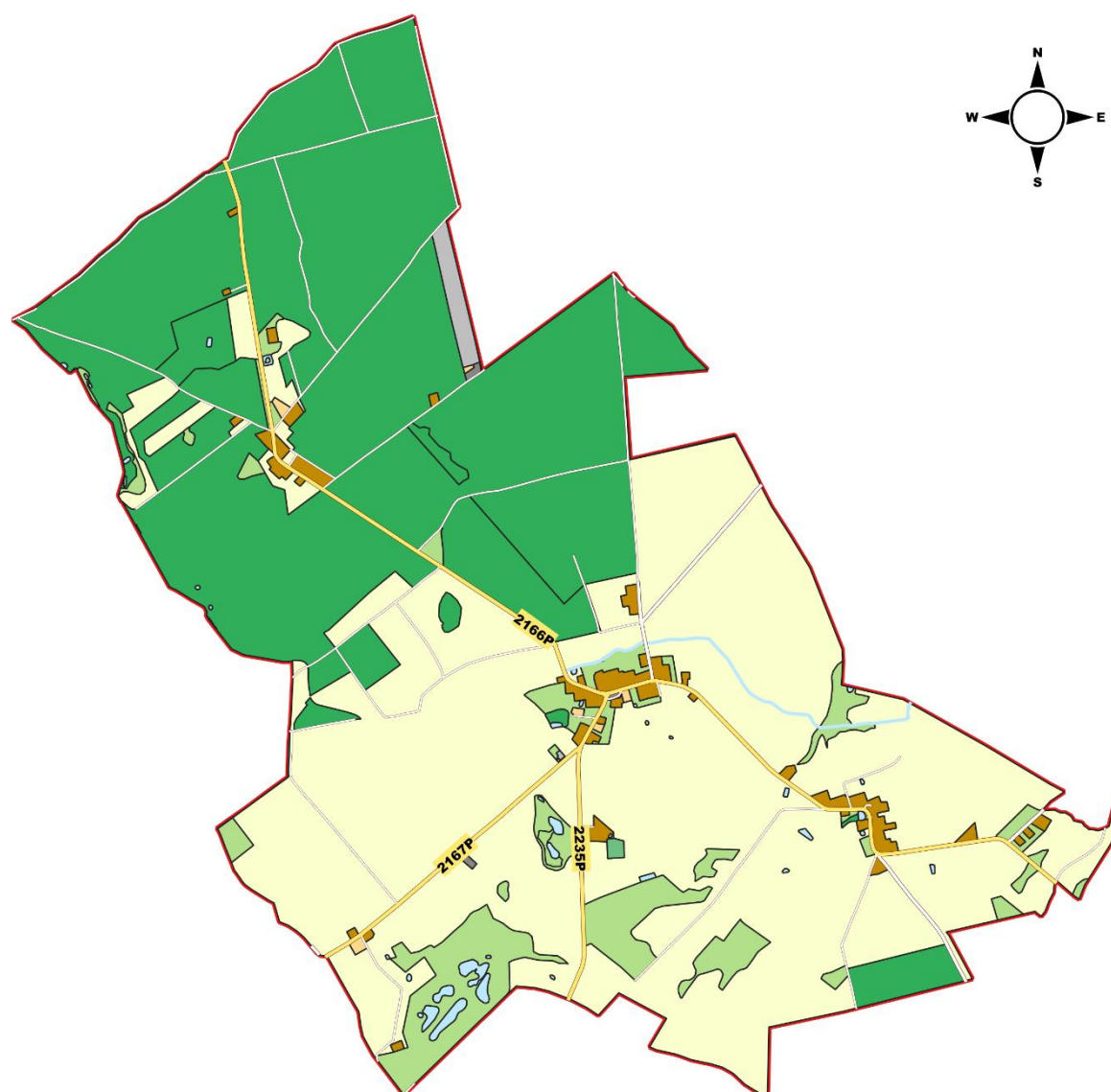
Jastrzębowo to wieś położona w północno-zachodniej części Gminy Trzemeszno, o typie genetycznym wielodroźnicy. W skład podobszaru rewitalizacji wchodzi również przysiółek leśny – Smolary oraz miejscowości Dąbrowa.

Zabudowa wsi Jastrzębowo skupiona jest wokół skrzyżowań dróg powiatowych o numerach 2166P, 2167P i 2235P. Północna część sołectwa porośnięta jest lasami, nad którymi pieczę sprawuje Leśnictwo Smolary podlegające Nadleśnictwu Gołębki. W centralnej części podobszaru rewitalizacji, na terenie wsi Jastrzębowo dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna uzupełniana zabudową zagrodową. Również w Dąbrowie dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa. Powstała zabudowa odpowiada typowo rolniczej funkcji jaką pełni sołectwo oraz dominującymi udziałowi gruntów ornych w strukturze użytkowania gruntów.

W ramach zabudowy usługowej we wsi Jastrzębowo zlokalizowana jest świetlica wiejska, kościół, sklep spożywczy oraz boisko sportowe.

W sołectwie nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, jak również obszarowe formy ochrony przyrody. Na podobszarze rewitalizacji nie są również zlokalizowane obiekty zabytkowe o szczególnym znaczeniu dla ochrony dziedzictwa kulturowego.

Ryc. 8 Struktura przestrzenno-funkcjonalna podobszaru rewitalizacji Jastrzębowo

Legenda

 Obszar rewitalizacji

Pokrycie terenu

grunty orne

zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna

lasy i zadrzewienia

sady i plantacje

pozostała zabudowa

łąki i tereny trawiaste

tereny obsługi technicznej

wody powierzchniowe

— rzeki

Drogi

— powiatowe

— gminne

— wewnętrzne

0 250 500 750 1 000 m

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT10k.

Podobszar Szydłowo

Szydłowo to wieś sołecka położona w południowo-wschodniej części Gminy Trzemeszno cechująca się silnym rozproszeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, uzupełnianej zabudową zagrodową. W strukturze użytkowania gruntów zdecydowanie dominują użytki rolne, a w północnej części sołectwa rynnowe Jezioro Szydłowskie.

Pierwsze wzmianki o wsi pojawiały się już w XIII w., a miejscowość rozwijała się jako własność opata kanoników regularnych w Trzemesznie. W strukturze funkcjonalno-użytkowej wyróżnia się zabytkowy pałac Ignacego Portaszewicza wraz z założeniem ogrodowym, a także zabudowania przemysłowe dawnej gorzelni sytuowane w centralnej części sołectwa. Wówczas wieś rozwijała się już jako własność ziemiańska. Niemniej, wciąż istotne były powiązania z duchowieństwem, wyrażone chociażby pobudowaniem kościoła z 1795 roku.

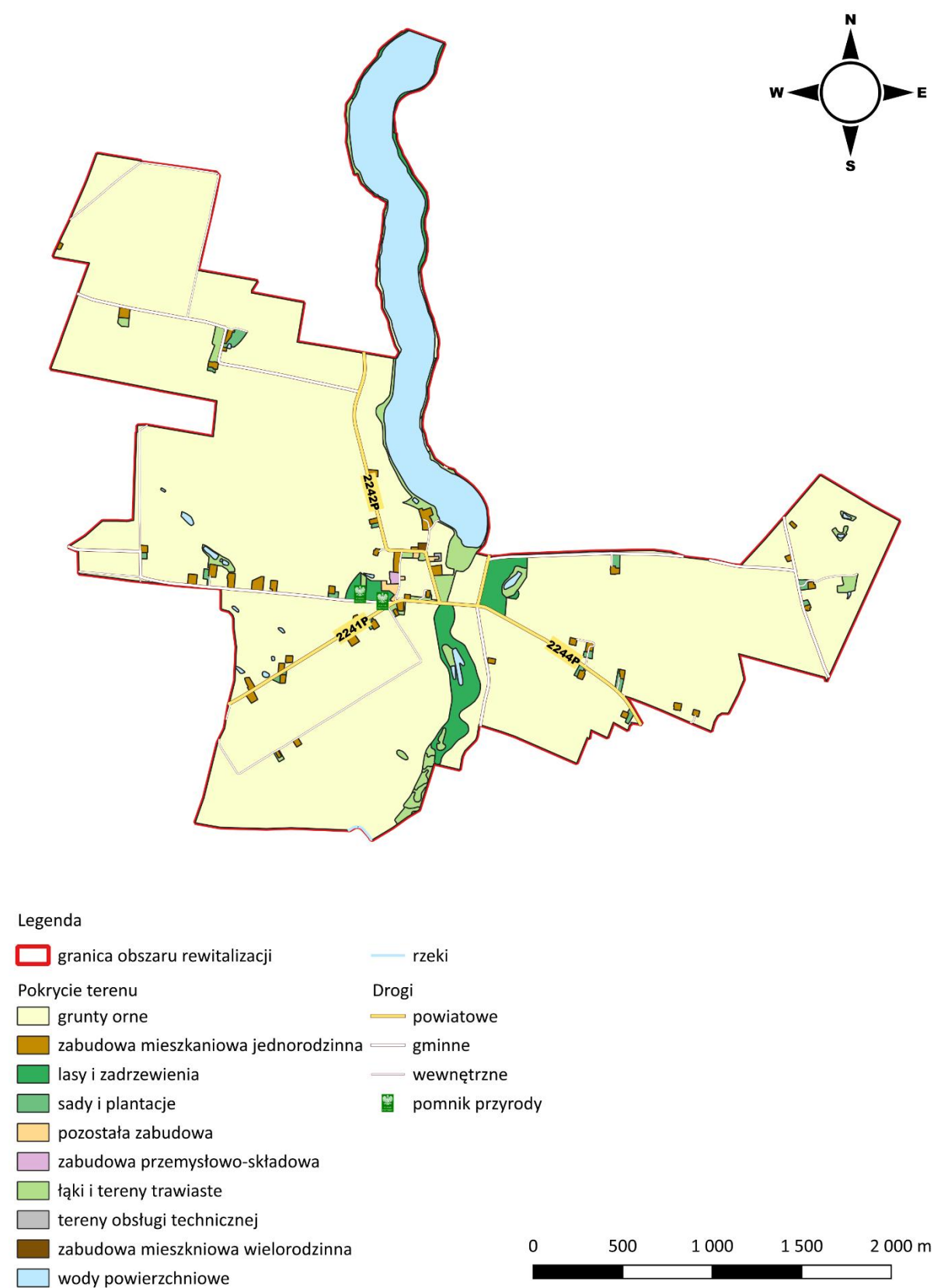
Wśród upraw rolnych po dziś dzień dominują zboża, ziemniaki i buraki. Mieszkańcy hodują również trzodę chlewną i bydło. W Szydłowie nie występują tereny o rozwiniętych funkcjach usługowych czy produkcyjnych.

W Parku przydworskim występują dwa pomniki przyrody. Na podobszarze rewitalizacji nie występują z kolei obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Wśród obiektów zabytkowych, objętych wpisem do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego wyróżnia się:

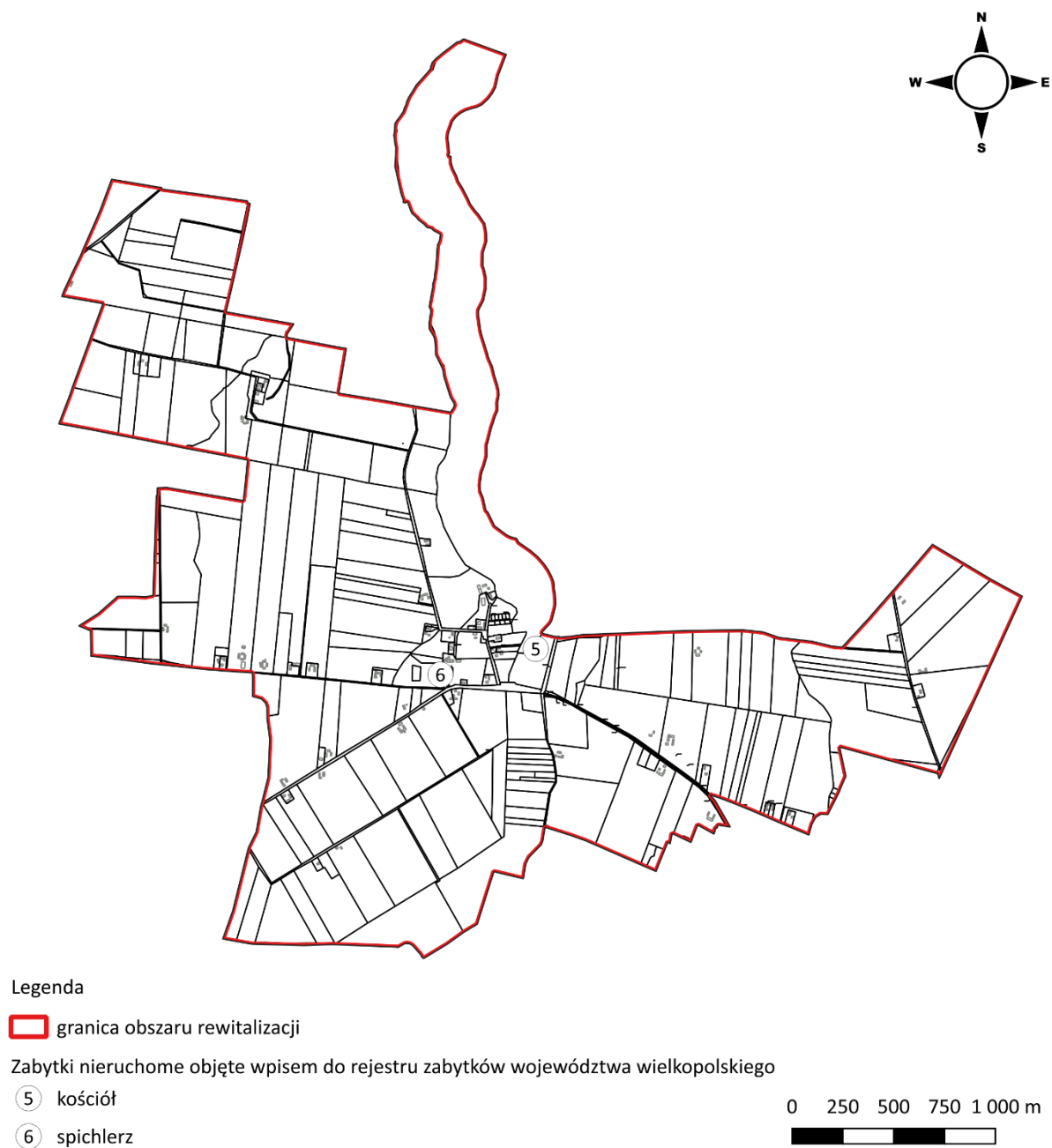
- kościół par. pw. Imienia Jezus, NMP i św. Józefa, 1795, nr rej.: 1216/Wlkp/A z 22.12.1988
- działka (strefa ochrony konserwatorskiej), nr rej.: jw.
- spichrz, 1 poł. XIX, 1983-1985, nr rej.: 892/Wlkp/A z 15.06.1985.

Ryc. 9 Struktura przestrzenno-funkcjonalna podobszaru rewitalizacji Szydłowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT10k.

Ryc. 10 Mapa istniejących zabytków nieruchomych znajdujących się na podobszarze rewitalizacji Szydłowo wpisanych do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie serwisu Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

3.3. PRZYCZYNY DEGRADACJI OBSZARU

3.3.1. Sfera społeczna

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała szczególne nagromadzenie zjawisk kryzysowych w sferze społecznej na wszystkich podobszarach rewitalizacji. W szczególności dotyczą one aspektów: bezrobocia, alkoholizmu, ubóstwa, przestępczości, nagromadzenia osób ze szczególnymi potrzebami oraz kapitału społecznego. Natężenie poszczególnych problemów różnicuje się jednak na poszczególnych podobszarach. Wyniki analizy wskaźnikowej uśredniono dodatkowo, zestawiając je również ze średnią dla Gminy Trzemeszno. Szczegółowe dane prezentuje poniższa tabela.

Tab. 7 Porównanie wskaźników dla sfery społecznej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Trzemeszno

Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Obręb I	Obręb IV	Obręb V	Jastrzębo- wo	Szydłowo	Średnia dla obszaru rewitaliza- cji	Średnia dla Gminy
BEZROBOCIE	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców	0,89	2,37	1,58	2,57	0,94	2,07	1,73
	Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych	0,0%	14,6%	16,7%	12,5%	0,0%	13,9%	10,8%
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej liczbie bezrobotnych	25,0%	24,5%	0,0%	75,0%	0,0%	25,6%	20,3%
ALKOHOLIZM	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej dotkniętych problemem alkoholizmu w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	16,7%	5,5%	0,0%	4,5%	0,0%	4,9%	4,5%
UBÓSTWO	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców	0,0%	1,4%	0,4%	2,3%	0,5%	1,2%	0,8%
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w	0,0%	41,5%	21,1%	31,8%	100,0%	36,9%	31,5%

	ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej							
	Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na 100 mieszkańców	9 747,75	23 894,32	22 120,35	82 505,65	6 140,85	26 535,26	21 573,19
	Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na liczbę osób korzystających z pomocy społecznej	7 294,57	6 871,32	10 672,29	11 663,30	13 080,00	8 230,79	8 562,70
PRZESTĘPCZOŚĆ	Liczba stwierdzonych przestępstw na 100 mieszkańców	2,98	1,85	1,72	0,64	0,47	1,72	1,04
	Liczba osób objętych procedurą "Niebieskiej Karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,89	1,10	0,93	0,64	0,00	0,96	0,96
OSOBY ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	0,0%	37,9%	21,1%	4,5%	100,0%	29,5%	28,2%
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	33,3%	64,9%	93,0%	68,2%	100,0%	68,2%	69,4%
KAPITAŁ SPOŁECZNY	Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	7,6%	18,5%	20,1%	22,2%	19,7%	18,5%	20,2%
	Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	14,32	40,01	32,28	29,41	2,40	33,09	40,15
	Udział dzieci w wieku 3-6 lat w ogólnej liczbie mieszkańców	1,9%	4,4%	4,6%	2,3%	1,9%	4,0%	4,3%
POZIOM UCZESTNICTWA W ŻYCIU PUBLICZNYM	Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców	0,22	0,52	0,00	0,32	0,00	0,36	0,25

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Trzemeszno.

Bezrobocie to zjawisko z pogranicza sfer społecznej i gospodarczej, polegające na braku zatrudnienia wśród osób zdolnych do pracy oraz wyrażających chęć jej podjęcia. W ujęciu społecznym bezrobocie manifestuje się przede wszystkim jako przyczynek do rozwoju kolejnych problemów, związanych m.in. z uzależnieniami, ubóstwem czy przestępczością. Przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała, że przeciętny poziom bezrobocia w Gminie Trzemeszno według stanu na koniec 2024 roku wyniósł 1,73%, z kolei średnio na obszarze rewitalizacji – 2,07%. Zdecydowanie najwyższe natężenie zjawiska bezrobocia zaobserwowano z kolei na podobszarach rewitalizacji Obręb IV (2,37%) oraz Jastrzębowo (2,57%). Ogółem na obszarze rewitalizacji zamieszkuje 79 osób bezrobotnych, które stanowią 34% ogółu osób bezrobotnych w Gminie Trzemeszno. Spośród nich 11 osób stanowią bezrobotni dysponujący jedynie wykształceniem podstawowym. Tym samym, średnio na obszarze rewitalizacji bezrobotni z wykształceniem podstawowym stanowią 13,9% ogółu osób bezrobotnych (średnia dla Gminy: 10,8%). Najwyższe natężenie tego problemu obserwuje się w granicach miasta Trzemeszna, w obrębach IV i V. Osoby bezrobotne mają również możliwość korzystania z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia, co czyni co czwarta osoba nie posiadająca zatrudnienia zamieszkująca na obszarze rewitalizacji. Problematyka związana z bezrobociem nie dotyczy natomiast podobszaru rewitalizacji Szydłowo.

Aspektami powiązаныmi z bezrobociem jest ubóstwo, a także skłonność do popadania w nałogi, np. chorobę alkoholową, co wiąże się z socjologicznym aspektem tego problemu. Długotrwały brak zatrudnienia mimo starań i chęci do podjęcia pracy skutkuje obniżoną samooceną oraz spadkiem poczucia kontroli nad własnym życiem. Pojawiająca się wówczas bezsilność, często skutkuje stosowaniem używek „dla lepszego nastroju”. Niestety, z biegiem czasu przeradza się to w uzależnienie. Poziom alkoholizmu zbadano poprzez analizę odsetka osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogóle korzystających z pomocy społecznej. Analiza wykazała szczególne natężenie tego problemu w przypadku Obrębu I (16,7%), podczas gdy średnia dla obszaru rewitalizacji wyniosła 4,9%, a średnia dla Gminy 4,5%. Jak wskazywali podczas interesariusze procesu rewitalizacji podczas spotkania warsztatowego, problemem może potęgować również alienacja osób dotkniętych problemem uzależnienia. Najczęściej, są one skupiane w jednym miejscu, co nie pozwala na stworzenie warunków społecznych wspomagających proces wychodzenia z nałogu.

Ubóstwo jest również naturalną konsekwencją bezrobocia. Szczególnie intensywnie dotyka ono mieszkańców podobszaru rewitalizacji Obręb IV i Jastrzębowo. W przypadku Jastrzębowo z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa korzysta średnio 2,3% mieszkańców, przy średniej dla Gminy wynoszącej 0,8%. Łącznie na obszarze rewitalizacji zamieszkuje 45 osób ubogich, co stanowi 42,5% ogółu osób ubogich zamieszkujących Gminę Trzemeszno. Tylko w granicach podobszaru rewitalizacji Obręb IV, problem ten dotyczy 34 osób. Nagromadzenie osób dotkniętych ubóstwem determinuje również wyższe kwoty wypłacanych zasiłków w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Średnia dla obszaru rewitalizacji w tym zakresie jest o blisko 5 tys. zł wyższa od średniej gminnej. W przypadku Jastrzębowo koszty te są największe i wynoszą ponad 82 tys. zł w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Warto również zwrócić uwagę, iż w przypadku Szydłowa, wszystkie osoby korzystające z pomocy społecznej czynią to z tytułu ubóstwa.

W przypadku, gdy przytoczone problemy mają charakter długotrwały można wręcz mówić o zjawisku przyjmowania biernej i roszczeniowej postawy wobec społeczeństwa. Osoby takie, często winy w zakresie własnej sytuacji życiowej upatrują w dysfunkcyjności systemu, odcinając się od odpowiedzialności za własne wybory, decyzje i ścieżki życiowe. W przypadku, gdy aspekt taki dotyczy rodziny, postawy takie potrafią być dziedziczone również przez dzieci, które zaczynają je powielać. Jest to sytuacja wysoce niekorzystna skutkująca powielaniem tożsamyh problemów społecznych w kolejnych pokoleniach. Przewyciężenie takowej sytuacji musi jednak wiązać się z zapewnieniem wsparcia ze strony odpowiednich instytucji.

Wobec zubożenia i alkoholu potęgującego podejmowanie działań ryzykownych, na obszarze rewitalizacji obserwuje się również wzmożoną przestępczość. Średnio na 100 mieszkańców obszaru rewitalizacji przypada bowiem 1,72 stwierdzonego przestępstwa (średnia dla Gminy: 1,04). Odsetek ten jest szczególnie wysoki w przypadku podobszaru rewitalizacji Obręb I, co koreluje z wysokim natężeniem problemu alkoholizmu. Wzmożona przestępczość obserwowana jest w granicach obszaru rewitalizacji w mieście Trzemeszno, co może być powiązane z większą liczbą działalności usługowych, przemysłowych oraz wzmożonym przepływem ludzi. Łącznie w 2024 roku na obszarze rewitalizacji stwierdzono 65 przestępstw. Kolejnym aspektem powiązanym z przestępczością oraz poruszonymi uprzednio zjawiskami jest przemoc w rodzinie. W przypadku stwierdzenia występowania przemocy, zakładana jest tzw. Niebieska Karta, służąca monitorowaniu sytuacji oraz zapewnieniu pomocy ofiarom. Na

obszarze rewitalizacji zamieszkuje łącznie 37 osób posiadających Niebieską Kartę, z czego aż 26 zamieszkuje w granicach Obrębu IV. W tym celu, tym istotniejsze jest otoczenie należyłą opieką ofiar przemocy, w szczególności dzieci i młodzieży, poprzez nie tylko zapewnienie im możliwości rozwojowych, ale również wsparcia psychologa czy terapeuty.

Interesariusze procesu rewitalizacji wskazywali również na problemy dotyczące młodzieży. Z jednej strony obserwuje się brak miejsc dedykowanych aktywności młodzieży (szerzej w podrozdziale 3.3.4.), a z drugiej niechęć młodzieży do podejmowania aktywności zorganizowanych. Zajęcia dodatkowe, warsztaty czy koła niekoniecznie odpowiadają na potrzeby młodzieży, która ma silne przekonanie o konieczności podejmowania własnych decyzji, niewarunkowanych propozycjami z zewnątrz. Problemy te przekładają się na podejmowanie aktywności dostępnych, jawiących się jako proste w realizacji. Często przejawiają się one pod postacią aktów wandalizmu czy zanieczyszczenia przestrzeni publicznych.

Ryc. 11 Przykłady wandalizmu i zanieczyszczenia przestrzeni publicznych na obszarze rewitalizacji

Źródło: Wizja lokalna przeprowadzona w dniu 11 maja 2026 r.

Należy jednak pamiętać, że wobec braku alternatyw młodzież również coraz chętniej odcina się od świata rzeczywistego na rzecz świata cyfrowego. Zjawisko to prowadzi z kolei do zanikania relacji międzyludzkich, spadku ogólnych umiejętności interpersonalnych wśród młodych, ale również często wpływa destrukcyjnie na wciąż rozwijającą się psychikę.

Na obszarze rewitalizacji zamieszkuje również wiele osób ze szczególnymi potrzebami, również w zakresie dostępności przestrzeni publicznych. Jak wynika z przeprowadzonej analizy wskaźnikowej, na obszarze rewitalizacji średnio 29,5% beneficjentów pomocy społecznej to osoby z niepełnosprawnościami. Osoby pobierające zasiłki z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby stanowią z kolei średnio 68,2%. Łącznie, przekłada się to na 120 osób zamieszkujących obszar rewitalizacji ze szczególnymi potrzebami.

Analizie należy również poddać kapitał społeczny. Łącznie na obszarze rewitalizacji zamieszkuje 771 osób w wieku poprodukcyjnym (emerytalnym), które częściowo również mogą posiadać szczególne potrzeby. Analiza wskaźnikowa wykazała, że średnio na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadają na obszarze rewitalizacji 33 osoby w wieku produkcyjnym. Najwyższym obciążeniem demograficznym cechuje się z kolei podobszar rewitalizacji Obręb IV, gdzie na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada aż 40 osób w wieku poprodukcyjnym. Oznacza to, iż obecnie szczególne potrzeby może posiadać nawet ponad 24% mieszkańców obszaru rewitalizacji. Dane te wskazują również na postępujące starzenie się społeczeństwa, które będzie się wiązało z rosnącym odsetkiem osób cechujących się szczególnymi potrzebami. Tym istotniejsze zdaje się być podejmowanie działań zmierzających do wzrostu dostępności przestrzeni publicznych i obiektów użyteczności publicznej, a także rozwijanie szerokorozumianych usług senioralnych. Należy bowiem zwrócić szczególną uwagę na problemy związane z wykluczeniem społecznym, dotyczącym osób w jakikolwiek sposób odmiennych od ogółu społeczności, w tym osób starszych i z niepełnosprawnością. Wskazywane problemy dotyczące niedostatecznej integracji społecznej, mogą być również powiązane z lękiem przed wychodzeniem z domu, związanym z występującymi w przestrzeniach publicznych barierami przestrzennymi. Z kolei długotrwałe osamotnienie powoduje spadek umiejętności interpersonalnych potęgując uczucie samotności i odosobnienia przy jednoczesnym strachu uniemożliwiającym przełamanie przyjętej postawy. Działania podejmowane na rzecz integracji społecznej muszą na wielu poziomach odpowiadać

zdiagnozowanym problemom społecznym, aby rzeczywiście przyczynić się do wzrostu aktywności społecznej.

Ryc. 12 Przykłady niedostępnych przestrzeni publicznych

Źródło: Wizja lokalna przeprowadzona w dniu 11 maja 2026 r.

Wysoki odsetek osób starszych w ogólnej strukturze wieku społeczeństwa determinuje niski udział osób w wieku przedprodukcyjnym. Zdecydowanie najniższy udział osób poniżej 18 r. ż. zamieszkuje na podobszarze rewitalizacji Obręb I – zaledwie 7,6%, przy czym udział dzieci w wieku 3-6 lat wynosi 1,9%. Średnio na obszarze rewitalizacji osoby poniżej 18 r.ż. stanowią 18,5% ogółu ludności, jednak dzieci w przedziale 3-6 lat zaledwie 4%. Dane te wskazują nie tylko na postępujące starzenie się społeczeństwa, ale również postępującą depopulację. Tak

niski udział najmłodszych wśród ogółu mieszkańców obszaru rewitalizacji, będzie skutkował wyludnianiem się obszaru. Przytoczone dane wskazują, iż obszar rewitalizacji nie jest postrzegany jako szczególnie atrakcyjne miejsce zamieszkania. Kapitał społeczny należy również rozumieć jako ogólny poziom zaufania społecznego i rozwoju więzi społecznych. Zgodnie z relacją interesariuszy procesu rewitalizacji, w przypadku poszczególnych podobszarów rewitalizacji obserwuje się występowanie konfliktów społecznych, które również negatywnie wpływają na możliwości rozwojowe.

Mimo słabnącego kapitału społecznego, dosyć wysoko należy ocenić poziom uczestnictwa w życiu publicznym, wyrażony poprzez liczbę fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych przypadających na 100 mieszkańców. Średnio na obszarze rewitalizacji na 100 mieszkańców przypada 0,36 takowego podmiotu, podczas gdy średnio w Gminie jest to 0,25 organizacji pozarządowej. Analiza pogłębiona wykazała jednak, iż organizacje pozarządowe nie są szczególnie często zapraszane do współpracy w zakresie kształtowania oferty kulturalnej, edukacyjnej, społecznej czy sportowej, zwłaszcza w przypadku miasta Trzemeszna. Na podobszarach rewitalizacji Obręb V i Szydłowo nie funkcjonują żadne organizacje pozarządowe, co wyklucza możliwość oddolnego kształtowania oferty. W tym zakresie obserwuje się zatem problemy związane z koordynacją i bieżącą współpracą między organizacjami pozarządowymi a instytucjami publicznymi.

Główne problemy w sferze społecznej występujące na obszarze rewitalizacji:

- niski poziom aktywności i integracji mieszkańców,
- wysoki poziom osób dotkniętych problemem ubóstwa oraz alkoholizmem,
- niedostatecznie rozbudowana oferta społeczna, kulturalna i edukacyjna, w szczególności dla grup wrażliwych: dzieci, młodzieży i seniorów,
- niedostateczna liczba miejsc atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, w szczególności dla dzieci, młodzieży i seniorów,
- pojawianie się aktów wandalizmu i niszczenia przestrzeni publicznych,
- brak dostosowania większości przestrzeni publicznych i obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, skutkujący występowaniem wykluczenia społecznego,

- obniżające się kompetencje społeczne, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży,
- niedostateczna koordynacja i współpraca między instytucjami lokalnymi a organizacjami pozarządowymi w zakresie kształtowania bieżącej oferty społecznej, kulturalnej i edukacyjnej,
- postępujące starzenie się społeczeństwa oraz wyludnianie obszaru rewitalizacji.

3.3.2. Sfera gospodarcza

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała szczególne nagromadzenie problemów w sferze gospodarczej w zakresie aktywności gospodarczej w Obrębie I oraz Obrębie V. Szczegółowe wyniki prezentuje poniższa tabela.

Tab. 8 Porównanie wskaźników dla sfery gospodarczej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Trzemeszno

Zjawisko	Wskaźnik/ miernik	Obręb I	Obręb IV	Obręb V	Jastrzębowo	Szydłowo	Średnia dla obszaru rewitalizacji	Średnia dla Gminy
AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA	Liczba zarejestrowanych jednoosobowych działalności gospodarczych ogółem na 100 mieszkańców	2,16	6,50	4,74	5,14	2,35	5,58	4,75
	Liczba zarejestrowanych jednoosobowych działalności gospodarczych ogółem na 100 osób w wieku produkcyjnym	2,67	11,16	7,86	8,56	2,99	9,12	8,33
	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2024 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym	0,00	0,99	0,24	1,07	0,60	0,76	0,53
	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2024 roku w stosunku do podmiotów gospodarczych ogółem	0,0%	8,9%	3,1%	12,5%	20,0%	8,3%	6,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Trzemeszno.

Aktywność gospodarcza analizowana była w oparciu o jednoosobowe działalności gospodarcze oraz dynamikę rozwoju działalności gospodarczych. Biorąc pod uwagę poziom rozwoju samozatrudnienia, obserwuje się wyraźne odchylenie w przypadku Obrębu I, Obrębu V i Szydłowa względem średniej gminnej. Średnio w Gminie Trzemeszno na 100 mieszkańców przypada 4,75 jednoosobowej działalności gospodarczej, podczas gdy w przypadku wskazanych podobszarów rewitalizacji jest to kolejno 2,16; 4,74 oraz 2,35. Analogicznie, odchylenie to uwydatnia się w przypadku relacji do 100 osób w wieku produkcyjnym, gdzie średnia dla Gminy wyniosła 8,33. Z kolei średnia dla Obrębu I wyniosła zaledwie 2,67, dla

Obręb V – 7,86, a dla Szydłowa 2,99. Przytoczone dane wskazują na niski poziom rozwoju samozatrudnienia w przypadku wskazanych jednostek, co jednak należy zestawić z ogólnym poziomem rozwoju gospodarczego, który pozwoli całościowo ująć rynek gospodarczy poszczególnych podobszarów rewitalizacji. Średnio w Gminie Trzemeszno w 2024 roku na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym przypadało 0,53 nowo zarejestrowanego podmiotu gospodarczego. Należy jednak wskazać, iż pomimo wyższego przeciętnego wyniku dla obszaru rewitalizacji (0,76), negatywnie odznaczyły się podobszary Obręb I (0,00) oraz Obręb V (0,24). Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2024 roku w Obrębie V wyniosła 1, podczas gdy w Obrębie I nie zarejestrowano żadnej działalności gospodarczej. Średnią w przypadku obszaru rewitalizacji wyraźnie zawyża Obręb IV, gdzie w 2024 roku zarejestrowano, aż 14 działalności gospodarczych.

Podobszarami rewitalizacji problemowymi w ujęciu aktywności gospodarczej są zatem w szczególności Obręb I, Obręb V oraz w mniejszym stopniu Szydłowo.

W przypadku podobszaru rewitalizacji Obręb I należy jednak zwrócić uwagę na wysoki poziom uprzemysłowienia obszaru. Na podobszarze rewitalizacji funkcjonują 33 podmioty gospodarcze, a wśród nich najwięksi pracodawcy na terenie Gminy. Dalszy rozwój gospodarczy podobszaru Obręb I będzie zatem zależny od promocji i rozwijania terenów inwestycyjnych w kierunku zachodnim, aż do granicy miasta.

Tab. 9 Największe podmioty gospodarcze zlokalizowane na podobszarze rewitalizacji Obręb I

Nazwa podmiotu	Przybliżona liczba pracowników	Rodzaj branży/przedmiot działalności
Paroc Polska Sp. z o.o.	700-800	produkcja izolacji/wyroby z wełny mineralnej.
Przedsiębiorstwo Przemysłu Ziemniaczanego Trzemeszno Sp. z o.o.	50 (200 w sezonie letnim)	przemysł spożywczy/ przetwórstwo ziemniaków (skrobia).
Swisspearl Produkcja Polska S.A.	brak danych	produkcja materiałów budowlanych (fiber-cement, płyty elewacyjne).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Trzemeszna.

Obręb V cechuje się z kolei wysokim udziałem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w strukturze użytkowania gruntów. Ekstensywny charakter zagospodarowania terenu wskazuje na potencjał do rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o samozatrudnienie lub usługi nieuciążliwe dla najbliższego otoczenia. Potencjałem gospodarczym cechują się w

szczegółności północne krańce podobszaru rewitalizacji Obręb V, gdzie obecnie zlokalizowane są warsztaty zawodowe Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Trzemesznie.

Ryc. 13 Warsztaty zajęciowe ZS Trzemeszno

Źródło: Wizja lokalna przeprowadzona w dniu 11 maja 2026 r.

Jak wskazywali z kolei interesariusze procesu rewitalizacji podczas warsztatów rewitalizacyjnych, również wiejskie podobszary rewitalizacji: Jastrzębowo i Szydłowo cechują się problemami w zakresie rozwoju aktywności gospodarczej czy zawodowej. W przypadku Jastrzębowia wskazywano przede wszystkim na problemy związane z niechęcią do podejmowania zatrudnienia, które to mogłoby skutkować utratą prawa do zasiłku. Problematyka ta wiąże się ze sferą społeczną, niemniej tym bardziej wskazuje na złożoność zjawiska bezrobocia na tym podobszarze rewitalizacji. Zarówno Jastrzębowo jak i Szydłowo cechują się z kolei niskim poziomem rozwoju usług oraz brakiem rozwiniętej przedsiębiorczości. Ze względu na typowo rolniczy charakter obu podobszarów należy jednak możliwości rozwoju gospodarczego upatrywać w szczególności w działalności usługowej, nie oddziałującej na główne źródło dochodu miejscowej ludności.

W Szydłowie miejscem o szczególnym potencjale gospodarczym jest zespół zabudowań dawnej gorzelni, wraz z sąsiadującym zabytkowym spichlerzem. Zabudowania te stanowią wartość historyczną obszaru, mogąc być przy tym katalizatorem dla rozwoju usług w miejscowości, z jednoczesnym umożliwieniem rozwoju funkcji społecznych. Obiekty obecnie stanowią własność prywatną Gospodarstwa Rolnego Płackowo.

Ryc. 14 Zespół zabudowań dawnej gorzelni w Szydłowie, wraz z zabytkowym spichlerzem

Źródło: Wizja lokalna przeprowadzona w dniu 11 maja 2026 r.

Drugim, również prywatnym obiektem cechującym się szczególnymi walorami do rozwoju funkcji gospodarczych obszaru rewitalizacji jest zespół zabudowań dawnego browaru wraz z budynkiem lodowni, zlokalizowany przy Alei Szymanowskiego w Trzemesznie. Adaptacja budynków na rzecz funkcji turystycznych czy handlowych mogłaby przyczynić się do przyspieszenia rozwoju gospodarczego na podobszarze rewitalizacji Obręb IV, który cechuje się stosunkowo niskim tempem rozwoju.

Ryc. 15 Dawny browar oraz lodownia przy Alei Szymanowskiego

Źródło: Wizja lokalna przeprowadzona w dniu 11 maja 2026 r.

Główne problemy w sferze gospodarczej występujące na obszarze rewitalizacji:

- niedostateczna aktywność gospodarcza w zakresie funkcjonowania podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji,
- niskie tempo rozwoju gospodarczego,
- niedostateczny poziom dywersyfikacji działalności zarobkowych podejmowanych na obszarach wiejskich,
- brak pełnego wykorzystania gospodarczego przestrzeni predysponowanych do prowadzenia działalności gospodarczej.

3.3.3. Sfera środowiskowa

W sferze środowiskowej analizie poddano zjawiska związane z obecnością azbestu w środowisku, jakością powietrza atmosferycznego oraz natężenie ruchu samochodowego. Szczegółowe wyniki prezentuje poniższa tabela.

Tab. 10 Porównanie wskaźników dla sfery środowiskowej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Trzemeszno

Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Obręb I	Obręb IV	Obręb V	Jastrzębowo	Szydłowo	Średnia dla obszaru rewitalizacji	Średnia dla Gminy
POKRYCIE AZBESTEM	Liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowocementowymi na 100 mieszkańców	1,22	2,97	4,48	8,04	12,21	4,07	4,08
	Natężenie występowania materiałów zawierających azbest na 100 mieszkańców	3 329,06	7 269,20	10 577,65	61 837,62	104 619,72	17 535,38	33 141,30
	Natężenie występowania materiałów zawierających azbest na całkowitą powierzchnię jednostki (kg/km ²)	6 387,82	218 434,81	94 113,64	22 029,21	28 865,28	34 810,21	25 312,51
JAKOŚĆ POWIETRZA	Liczba indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, miał, ekogroszek) na 100 mieszkańców	12,74	16,23	22,55	24,44	29,58	18,58	20,13
	Liczba indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, miał, ekogroszek) na całkowitą powierzchnię jednostki (szt./km ²)	24,44	487,66	200,65	8,71	8,16	36,88	15,37
NATĘŻENIE RUCHU DROGOWEGO	Liczba stwierdzonych zdarzeń drogowych na 100 mieszkańców	4,63	2,47	2,69	0,64	0,94	2,40	1,94

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Trzemeszno.

Analizując liczbę budynków pokrytych płytami azbestowocementowymi w przeliczeniu na 100 mieszkańców zdecydowanie niekorzystnie wypadły podobszary rewitalizacji Jastrzębowo (8,04) oraz Szydłowo (12,21). Średnio w Gminie na 100 mieszkańców przypadają 4 budynki pokryte płytami azbestowocementowymi. Średnia dla obszaru rewitalizacji w tym zakresie jest zbliżona do średniej gminnej, niemniej obserwuje się znaczące rozbieżności między miejskimi a wiejskimi podobszarami rewitalizacji. Biorąc pod uwagę tonaż materiałów zawierających azbest na 100 mieszkańców również Jastrzębowo i Szydłowo wypadają niekorzystnie odpowiednio dwu- i trzykrotnie przekraczając średnią gminną wynoszącą 33 tys. kg na 100

mieszkańców. Przeliczając z kolei tonaż materiałów na powierzchnię jednostki, ich szczególne natężenie należy stwierdzić w Obrębie IV (218 tys. kg/km²) oraz Obrębie V (94 tys. kg/km²). Przytoczone wskaźniki wskazują przede wszystkim na skumulowanie materiałów azbestowych na stosunkowo niewielkiej powierzchni. Za szczególnie niekorzystne należy natomiast uznać zamieszkiwanie w budynkach krytych płytami zawierającymi azbest, co skutkuje wzmożoną ekspozycją. Łącznie na obszarze rewitalizacji zlokalizowanych jest 155 budynków mieszkalnych pokrytych materiałami zawierającymi azbest.

Kolejnym istotnym aspektem jest jakość powietrza atmosferycznego na obszarze rewitalizacji, która została poddana analizie w oparciu o liczbę indywidualnych źródeł ciepła zasilanych paliwami stałymi (tzw. kopciuchy). Średnio na terenie Gminy na 100 mieszkańców przypada 20 indywidualnych źródeł ciepła zasilanych paliwami stałymi, podczas gdy w przypadku podobszaru rewitalizacji Szydłowo jest to 29,5 sztuki. Negatywne odchylenie względem średniej obserwuje się również w przypadku Obrębu V (22,5) oraz Jastrzębowa (24,5). Zestawiając z kolei liczbę całkowitą indywidualnych źródeł ciepła opalanych paliwami stałymi na obszarze rewitalizacji wynoszącą 707 sztuk z powierzchnią obszaru rewitalizacji wynoszącą 19,18 km², należy stwierdzić iż średnio na 1 km² przypada niespełna 37 tzw. kopciuchów. Jest to wynik ponad dwukrotnie wyższy od średniej gminnej. Szczególnie niekorzystnie kształtuje się wskaźnik w przypadku Obrębu IV (487 kopciuchów na 1 km² powierzchni) oraz Obrębu V (200 kopciuchów). Tak wysokie nagromadzenie indywidualnych źródeł ciepła na niewielkich, zurbanizowanych przestrzeniach będzie determinowało lokalne obniżenie jakości powietrza, co potwierdzali również mieszkańcy obecni podczas warsztatów rewitalizacyjnych. Problem przestarzałych i nieefektywnych źródeł ciepła nie dotyczy jedynie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Również w przypadku śródmiejskich kamienic wielorodzinnych, często obserwuje się wciąż funkcjonujące źródła ogrzewania oparte na lokalnych lub indywidualnych kotłowniach. Niska efektywność energetyczna tego typu zabudowy determinuje potrzebę wzmożonego grzania, bowiem ciepło aktywnie ucieka przez wszelkie nieszczelności stolarki drzwiowej, okiennej czy wreszcie samej instalacji. Termoizolacja ścian budynków również nie wspiera procesu efektywnego ogrzewania, co powoduje zużywanie znacznych pokładów energii wytwarzanej ze spalania paliw stałych. Dodatkowo, w przypadku jakości powietrza na podobszarach miejskich na uwagę należy mieć wzmożony ruch samochodowy. Natężenie ruchu samochodowego analizowane na podstawie zdarzeń drogowych przypadających na 100

mieszkańców wykazało, iż średnio na obszarze rewitalizacji dochodzi do 2,4 zdarzenia drogowego na 100 mieszkańców. Najwyższy wynik osiągnięto w przypadku Obrębu I – 4,63 zdarzenia drogowego na 100 mieszkańców.

Mieszkańcy wskazywali również na fakt, iż na obszarze rewitalizacji niedostatecznie wykorzystuje się odnawialne źródła energii, które mogłyby bezpośrednio wpłynąć na stan jakości powietrza. Implementacja rozwiązań z zakresu odnawialnych źródeł energii byłaby również źródłem przyszłych oszczędności ekonomicznych zarówno dla osób prywatnych jak i samej Gminy Trzemeszno (w przypadku budynków użyteczności publicznej). Problem ten dotyczy nie tylko obszaru rewitalizacji w granicach miasta, ale również podobszarów wiejskich: Jastrzębowa i Szydłowa.

W ramach działalności Inspekcji Ochrony Środowiska prowadzony jest monitoring środowiska, w tym oceny jakości powietrza. Oceny jakości powietrza wykonywane są w odniesieniu do obszaru stref, które stanowią:

- aglomeracje o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasta o liczbie mieszkańców powyżej lub zbliżonej do 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład wyżej wspomnianych aglomeracji i miast.

Zgodnie z powyższym, w województwie wielkopolskim strefy stanowią:

- aglomeracja poznańska,
- miasto Kalisz,
- strefa wielkopolska.

Trzemeszno zaliczone zostało do strefy wielkopolskiej (kod PL3003). Ocena jakości powietrza została dokonana pod kątem ochrony zdrowia ludzi. W tym zakresie wykazała ona przekroczenie dopuszczalnych poziomów występującego stężenia: pyłu PM₁₀, benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ oraz pyłu PM_{2.5}. Przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu powiązane jest z wysokimi stężeniami notowanymi w sezonie grzewczym (jesienią oraz zimą). Przekroczenia korelują tym samym z rosnącą w okresie zimowym niską emisją pochodzącą z indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe, co potwierdza występowanie omawianego problemu. Podobnie jest w przypadku pyłów PM₁₀ i PM_{2.5}, które

również są głównie pochodną nieefektywnych systemów grzewczych. Raport wyszczególnia, iż problem przekroczeń w strefie wielkopolskiej dotyczył kilkunastu gmin, w tym zlokalizowanych na terenie powiatu gnieźnieńskiego.

Tab. 11 Stan powietrza atmosferycznego w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi w strefie wielkopolskiej w 2025 roku

OCHRONA ZDROWIA LUDZI											
Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	pył PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	pył PM2.5
A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C1

klasa A – stężenia zanieczyszczenia nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych

klasa B – stężenia zanieczyszczenia przekraczają poziom dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji

klasa C – stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, a w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziom dopuszczalny, poziom docelowy

Źródło: opracowanie własne na podstawie Tabeli 7.28. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM2,5) z „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2025”, opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu.

Gmina Trzemeszno podejmuje działania zmierzające do poprawy stanu środowiska naturalnego poprzez dofinansowywanie unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest czy uczestnictwo w programie „Czyste Powietrze”. Wyrazem tego jest również obecność czujników jakości powietrza na terenie Gminy, z czego 3 zlokalizowane są na podobszarach rewitalizacji Obręb IV (Urząd Miejski oraz Plac Kosmowskiego) oraz Obręb V (warsztaty zawodowe przy ul. Wyszyńskiego).

Poza jakością powietrza atmosferycznego i szeregiem czynników wpływających na jego jakość, kwestią problemową, zwłaszcza w przypadku zagęszczonej tkanki urbanistycznej podobszaru rewitalizacji Obręb IV jest wysoki poziom uszczelnienia powierzchni. Występujące obecnie coraz powszechniej nawalne opady deszczu przy ograniczonej wydolności kanalizacji deszczowej powodują występowanie wzmożonych spływów powierzchniowych. Wody opadowe ze względu na uszczelnienie powierzchni nie mogą swobodnie infiltrować do gleby,

a sama sieć kanalizacji nie jest wspierana rozwiązaniami z zakresu retencjonowania wód opadowych (np. zbiornikami na wody opadowe). Zauważalna jest zatem potrzeba podejmowania działań, zwłaszcza w śródmieściu skupionych wokół zatrzymywania wód opadowych, nie tylko poprzez rozszczelnianie powierzchni utwardzonych na rzecz nowej roślinności, ale również stosowanie rozwiązań z zakresu retencjonowania wód na szerszą skalę.

Głównym czynnikiem degradacji środowiska naturalnego wskazywanym przez interesariuszy procesu rewitalizacji podczas wizji lokalnej czy warsztatów rewitalizacyjnych jest jednak niedostateczna świadomość ekologiczna mieszkańców. Pojawiające się wciąż w przestrzeniach publicznych zaśmiecenia, czy niechęć do podejmowania zmian w zachowaniach konsumenckich mieszkańców wymiennie wpływają na sferę środowiskową obszaru rewitalizacji. Niski poziom świadomości ekologicznej sprawia, iż niejednokrotnie mieszkańcy nie mają świadomości odnośnie możliwości wsparcia, z którego mogliby skorzystać np. w zakresie wymiany źródła ogrzewania. Edukacja ekologiczna wymagana jest zatem nie tylko w przypadku dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, ale winna być rozszerzona również w ramach działań dedykowanych osobom dorosłym, w tym seniorom.

Główne problemy w sferze środowiskowej występujące na obszarze rewitalizacji:

- niska emisja pochodząca z nieefektywnych, przestarzałych źródeł ogrzewania, powodująca lokalne obniżenie jakości powietrza,
- niska efektywność energetyczna budynków, w szczególności budynków użyteczności publicznej oraz budynków mieszkaniowych wielorodzinnych,
- niedostateczna edukacja ekologiczna, która nie obejmuje wszystkich grup społecznych,
- niedostateczny poziom implementacji rozwiązań z zakresu odnawialnych źródeł energii,
- nadmierne utwardzenie powierzchni w śródmieści, przy niedostatecznym stosowaniu rozwiązań z zakresu retencji wód.

3.3.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Analiza wskaźnikowa w sferze przestrzenno-funkcjonalnej obejmowała obszary związane z dostępnością terenów zieleni, dostępnością infrastruktury publicznej, dostępnością komunikacyjną oraz jakością terenów publicznych.

Tab. 12 Porównanie wskaźników dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Trzemeszno

Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Obręb I	Obręb IV	Obręb V	Jastrzębowo	Szydłowo	Średnia dla obszaru rewitalizacji	Średnia dla Gminy
DOSTĘPNOŚĆ TERENÓW ZIELENI	Powierzchnia ogólnodostępnych terenów zieleni na 100 mieszkańców	400,89	739,29	2 919,28	888,42	0,00	1 082,42	449,38
DOSTĘPNOŚĆ INFRASTRUKTURY PUBLICZNEJ	Liczba obiektów infrastruktury sportowej (boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne, place sportowe, orliki, sale gimnastyczne, hale widowiskowe, baseny itp.) na 100 mieszkańców	0,00	0,13	0,12	0,32	0,00	0,13	0,26
	Liczba centrów aktywności mieszkańców (świetlice, domy kultury, biblioteki, filie, remizy, itp.) na 100 mieszkańców	0,00	0,13	0,00	0,32	0,47	0,13	0,19
	Liczba placówek oświatowych (szkół, przedszkoli wraz z filiami) na 100 mieszkańców	0,00	0,13	0,00	0,00	0,00	0,08	0,07
DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA	Liczba czynnych przystanków autobusowych na 100 mieszkańców	0,00	0,08	0,15	0,64	0,47	0,16	0,43
JAKOŚĆ TERENÓW PUBLICZNYCH	Liczba punktów sprzedaży alkoholu na 100 mieszkańców	0,49	0,53	0,22	0,32	0,00	0,42	0,32

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Trzemeszno.

Analiza wskaźnikowa przeprowadzona w sferze przestrzenno-funkcjonalnej wykazała przede wszystkim problemy w zakresie dostępności infrastruktury publicznej, w tym infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i społecznej. Przeliczając liczbę obiektów infrastruktury sportowej czy liczbę centrów aktywności przypadające na 100 mieszkańców szczególnie negatywnie odznaczają się podobszary Obręb I, Obręb IV i Obręb V. Należy również zwrócić uwagę, iż pomimo dostępności np. obiektów sportowych część z nich wymaga podjęcia prac modernizacyjnych, które pozwolą na ich bezpieczne i w pełni funkcjonalne wykorzystanie. Przykładami takich obiektów może być Stadion Miejski i skatepark (w Parku Baba) zlokalizowane na podobszarze rewitalizacji Obręb V czy boisko sportowe w Jastrzębowie.

Ryc. 16 Obiekty sportowe pozostające w złym stanie technicznym

Źródło: Wizja lokalna przeprowadzona w dniu 11 maja 2026 r.

Ważnym elementem jest również integrowanie różnych funkcji w ramach wspólnej przestrzeni, przy zapewnieniu pełnej funkcjonalności obiektów. W przypadku Szkoły Podstawowej nr 2 im. Polskich Olimpijczyków brakuje zaplecza sportowego. Uczniowie mają do dyspozycji jedynie zewnętrzne boisko, które pozostaje silnie zdegradowane. Nawierzchnia asfaltowa z licznymi spękaniami nie stwarza warunków do promocji i rozwoju aktywności fizycznej wśród najmłodszych. Szkoła nie dysponuje również żadnym krytym obiektem sportowym, zapewniającym możliwość całorocznej aktywności. Braki infrastrukturalne oddziałują tym samym również na obszar edukacyjny, a nie wyłącznie rekreacyjno-sportowy. Ze względu na brak odpowiedniego zagospodarowania teren szkolny nie jest również miejscem aktywności rówieśniczej w czasie pozaszkolnym, mimo iż naturalnie powinien stanowić takie miejsce.

Ryc. 17 Zagospodarowanie terenu przy SP nr 2 zlokalizowanej na podobszarze rewitalizacji Obręb IV

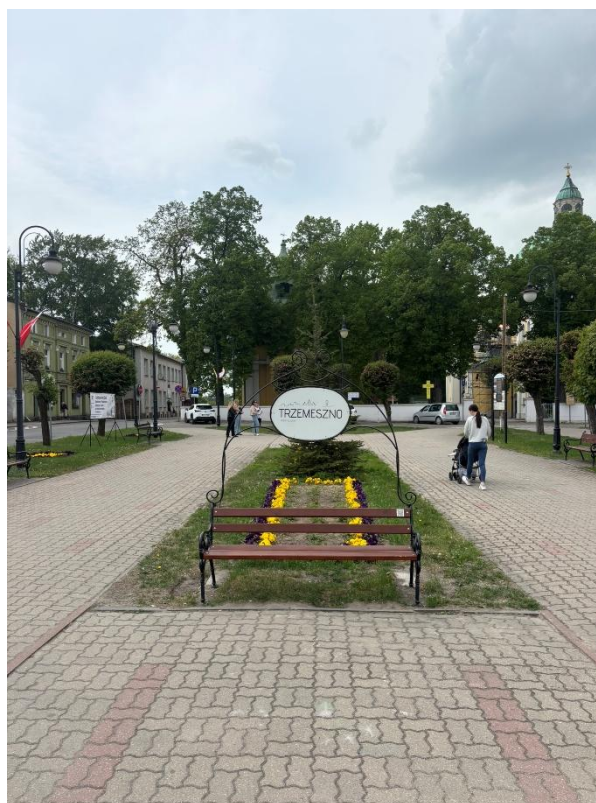

Źródło: Wizja lokalna przeprowadzona w dniu 11 maja 2026 r.

W przypadku centrów aktywności obywatelskiej, należy przez nie rozumieć miejsca poświęcone mieszkańcom, pełniące dla nich funkcje integracyjne, kulturalne czy edukacyjne. Obszar rewitalizacji cechuje się niższym odsetkiem miejsc pełniących rolę centrów aktywności niż ma to miejsce średnio w Gminie Trzemeszno (średnia dla obszaru rewitalizacji: 0,13; średnia dla Gminy: 0,19), mimo obecności przestrzeni cechujących się odpowiednim potencjałem do rozwoju funkcji społecznych. W Obrębie V takimi miejscami mogą być np. warsztaty Zespołu Szkół czy wodociągowa wieża ciśnień. Obiekty te cechują się potencjałem do rozwoju funkcji edukacyjnych, które obecnie nie są w pełni wykorzystane. W Obrębie IV tego typu miejscami są przede wszystkim obiekty historyczne, w tym sakralne jak Bazylika, Alumnat czy sam Plac Kosmowskiego. Plac Kosmowskiego pełni rolę głównej przestrzeni publicznej w mieście Trzemeszno, a zatem jest przestrzenią wielu spontanicznych interakcji. Przy obecnym zagospodarowaniu nie stwarza on jednak przestrzeni do zatrzymania się czy zanurzenia w historii miasta Trzemeszno. Nie pełne zatem zdaje się być akcentowanie jego tożsamościowego znaczenia dla mieszkańców. Bazylika oraz Alumnat okalające plac, poza funkcją sakralną w przypadku Bazyliki, ze względu na swoją wartość architektoniczną i historyczną są obiektami chętnie uczęszczanymi, będącymi świadectwem dziejów miasta Trzemeszna. Wysoka wartość kulturowa obiektów sprawia, iż chętnie odwiedzają je także turyści podążający m.in. Szlakiem Piastowskim. Niestety w przypadku Alumnatu wciąż pozostaje on nieużytkowany, chociaż podjęto już pierwsze prace remontowe zmierzające do

jego adaptacji na rzecz pełnienia nowych funkcji. W przypadku Bazyliki, brakuje z kolei elementów zagospodarowania otwierających przestrzeń również na pełnienie funkcji kulturalnych czy turystycznych.

Ryc. 18 Bazylika, Alumnat oraz Plac Kosmowskiego zlokalizowane na podobszarze rewitalizacji Obręb IV

Źródło: Wizja lokalna przeprowadzona w dniu 11 maja 2026 r.

Mówiąc o centrach aktywności społecznej należy również uwzględnić obiekty predysponowane do rozwoju funkcji społecznych. Przykładem takiej przestrzeni może być budynek dawnej szkoły podstawowej w Jastrzębowie, w którym obecnie wydzielone zostały mieszkania komunalne przeznaczone na najem socjalny. Budynek nigdy nie przeszedł jednak procesu pełnej adaptacji do pełnienia nowej funkcji, a skierowani do niego mieszkańcy to głównie osoby zmagające się z chorobą alkoholową. Z tego tytułu budynek wraz z sąsiadującym z nim boiskiem sportowym zaczął być unikany przez mieszkańców Jastrzębowia, a osoby w nim zamieszkujące doświadczać zjawiska alienacji. Degradacji uległa również sama zabudowa wraz z najbliższym otoczeniem, co jest głównie efektem zaniedbań obecnych lokatorów. Dostrzegalne potrzeby rewitalizacyjne powinny być skupione w szczególności na rozwoju środowiskowych form wsparcia w zakresie mieszkalnictwa chronionego. Kluczowym elementem będzie bowiem zapewnienie holistycznego programu pomocowego i treningowego dla mieszkańców, który pozwoli uniknąć ponownego wystąpienia zjawiska wykluczenia społecznego.

Ryc. 19 Budynek dawnej szkoły podstawowej w Jastrzębowie

Źródło: Wizja lokalna przeprowadzona w dniu 11 maja 2026 r.

Analiza wskaźnikowa wykazała również w sferze społecznej problemy związane z postępującym starzeniem się społeczeństwa. Wynikiem tego jest potrzeba stałego rozwoju i dostosowania usług społecznych do bieżących potrzeb mieszkańców. Szczególnym obiektem na mapie Gminy Trzemeszno jest Pałac w Kruchowie, który mimo położenia poza wyznaczonym obszarem rewitalizacji, może stanowić kluczowe miejsce realizacji procesu. Oddalony o 4,5 km od podobszaru rewitalizacji w Jastrzębowie, Pałac stanowi jedyne istniejące miejsce umożliwiające kompleksowy rozwój usług senioralnych. Ze względu na zabytkowy charakter obiektu, jego bogatą historię oraz krajobrazowe położenie nad brzegiem jeziora stanowi on punkt zapisany w świadomości każdego mieszkańca Gminy. Obecnie, po likwidacji filii biblioteki publicznej, obiekt jest jedynie częściowo wykorzystywany jako mieszkania komunalne. Nieużytkowane pozostają natomiast parter oraz rozległe piwnice. Unikatowość obiektu wraz z jego sytuowaniem sprawia, iż jego adaptacja na rzecz pełnienia funkcji społecznych, szczególnie ukierunkowanych na seniorów mogłaby stać się wizytówką procesu rewitalizacji.

Ryc. 20 Pałac w Kruchowie

Źródło: Wizja lokalna przeprowadzona w dniu 11 maja 2026 r.

Aktywność społeczna będzie także korelowała z poziomem kapitału społecznego. Celem zapewnienia jego rozwoju niezbędne jest podejmowanie działań umożliwiających rozwój dla mieszkańców również w obrębie już istniejących centrów. Głównymi miejscami integracji i edukacji społecznej na wiejskich podobszarach rewitalizacji będą świetlice wiejskie w Jastrzębowie oraz Szydłowie. Z kolei na miejskich podobszarach rewitalizacji brakuje miejsca, które mogłoby służyć rozwojowi postaw obywatelskich przy jednoczesnym zapewnieniu komfortu funkcjonowania licznych organizacji pozarządowych. Miejscem centralnym, mogącym służyć temu celowi jest budynek obecnie nieużytkowany zlokalizowany przy ulicy św. Wojciecha 19A. Budynek ten pozostaje w złym stanie technicznym, a ostatnio użytkowany był przez Urząd Miejski Trzemeszna. Ze względu na dogodne położenie komunikacyjne oraz odpowiednią kubaturę mógłby on jednak pełnić rolę lokalnego centrum organizacji pozarządowych, promując tym samym postawy obywatelskie i zaangażowanie społeczne.

Ryc. 21 Nieużytkowany budynek przy ul. św. Wojciecha 19A

Źródło: Wizja lokalna przeprowadzona w dniu 11 maja 2026 r.

Kolejnym aspektem sfery przestrzenno-funkcjonalnej jest dostępność terenów zieleni, które w przypadku Gminy Trzemeszno będą głównie skupione wokół licznych jezior. Mimo centralnego położenia na mapie Gminy wciąż niezagospodarowane pozostają tereny nad jeziorem Kościelnym, które mogłyby być wartościowym przyrodniczo miejscem rekreacji dla mieszkańców śródmieścia. Podobnie jest w przypadku jeziora Popielewskiego, które mimo iż położone jest poza obszarem rewitalizacji, jest jednym z głównych miejsc na południu miasta, cechujących się potencjałem do rozwoju funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych dla mieszkańców. Wskazane aspekty wpływają na fakt, iż pomimo stosunkowo wysokiej dostępności publicznych terenów zieleni w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru rewitalizacji wynoszącej 1 082,42 m² (średnia dla Gminy: 449,38 m²), mieszkańcy wciąż mierzą się z niedostatkami przestrzeni rekreacyjnych i wypoczynkowych. Dodatkowo, należy wziąć pod uwagę aspekty komunikacyjne. Zgodnie z przeprowadzoną analizą wskaźnikową dostępność czynnych przystanków autobusowych na 100 mieszkańców na obszarze rewitalizacji wynosi zaledwie 0,16, podczas gdy średnia dla Gminy 0,43 przystanku. Tym ważniejsze staje się stwarzanie alternatyw komunikacyjnych, szczególnie w obrębie miasta. Niezagospodarowane tereny nad jeziorami, w tym brak ścieżek pieszych czy rowerowych można więc traktować również jako swoiste bariery komunikacyjne.

Ryc. 22 Tereny nad jeziorem Popielewskim i Kościelnym

Źródło: Wizja lokalna przeprowadzona w dniu 11 maja 2026 r.

Poza samą dostępnością infrastruktury publicznej istotna jest również jej jakość, a zatem stopień w jakim odpowiada na potrzeby mieszkańców. W przypadku zdecydowanej większości obiektów, pozostają one niedostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Efektem tego jest występowanie wykluczenia społecznego, ograniczanie możliwości aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym czy spadek zaangażowania społecznego. Dostępne i zadbane przestrzenie publiczne wpływają nie tylko na odbiór estetyczny miejsca, ale również subiektywne poczucie bezpieczeństwa odbiorcy. Z całą pewnością w zakresie budowania tego poczucia, a także w zestawieniu z wykazanym w sferze społecznej problemem uzależnień, nie pomaga wysoki odsetek punktów sprzedaży alkoholu na obszarze rewitalizacji. Średnio na 100 mieszkańców obszaru rewitalizacji przypada 0,42 punktu sprzedaży alkoholu, podczas gdy średnia dla Gminy wyniosła 0,32 punktu. Aspekty związane z jakością terenów publicznych rozumiane jako dostępność i bezpieczeństwo powinny być kluczowym działaniem realizowanym przy okazji każdego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego.

Główne problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej występujące na obszarze rewitalizacji:

- niedostateczna liczba oraz jakość terenów i obiektów sportowo-rekreacyjnych,
- niewykorzystany potencjał historyczny dla wzmacniania i rozwoju obiektów budujących aktywność społeczną, w tym kulturalną, edukacyjną czy turystyczną,
- brak pełnego wykorzystania funkcjonalnego istniejących obiektów użyteczności publicznej,
- niski poziom rozwoju usług adaptujących Gminę do zachodzących zmian demograficznych,
- niska estetyka obszaru spowodowana występowaniem zdewastowanych, opuszczonych terenów i pustostanów,
- niedostateczne wykorzystanie i zagospodarowanie terenów nad jeziorami,
- niedostateczne rozwiązania związane z rozwojem alternatywnych form transportu i bezpieczeństwem publicznych,
- niski odsetek obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

3.3.5. Sfera techniczna

W ramach sfery technicznej na potrzeby przeprowadzonej analizy wskaźnikowej, badaniem objęto obszary związane ze stanem technicznym przestrzeni publicznej, efektywnością energetyczną zabudowy komunalnej oraz zapewnieniem dostępności. Szczegółowe wyniki prezentuje poniższa tabela.

Tab. 13 Porównanie wskaźników dla sfery technicznej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Trzemeszno.

Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Obręb I	Obręb IV	Obręb V	Jastrzębowo	Szydłowo	Średnia dla obszaru rewitalizacji	Średnia dla Gminy
STAN TECHNICZNY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	Liczba obiektów komunalnych wymagających remontów z wyłączeniem urządzeń sieciowych (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) na 100 mieszkańców	0,22	0,41	0,12	0,00	0,00	0,29	0,15
	Liczba obiektów przestrzeni publicznej (place zabaw, skwery, zieleńce, place, inne ogólnodostępne przestrzenie publiczne) w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców	0,00	0,00	0,00	0,32	0,00	0,03	0,02
	Liczba obiektów zabytkowych w złym stanie technicznym wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych	71,7%	74,9%	81,2%	80,0%	90,0%	75,7%	68,7%
EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA	Liczba obiektów komunalnych wymagających termomodernizacji (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) na 100 mieszkańców	0,22	0,43	0,12	0,00	0,00	0,30	0,16
	Zużycie energii elektrycznej w ogólnej liczbie obiektów komunalnych na 100 mieszkańców	0,00	521,68	1489,56	372,03	0,00	285,79	70,87
ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI	Liczba obiektów komunalnych niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, itp.) na 100 mieszkańców	0,22	0,43	0,12	0,00	0,00	0,30	0,17

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Trzemeszno.

Wyniki analizy wskaźnikowej wykazały, iż na obszarze rewitalizacji na 100 mieszkańców przypada średnio 0,29 obiektu komunalnego wymagającego remontu (średnia dla Gminy: 0,15). Oznacza to, iż spośród 12 obiektów zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji aż 11 wymaga podjęcia prac remontowych. Tożsamo kształtuje się poziom dostosowania obiektów

publicznych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Dodatkowo, średnio aż 75% obiektów zabytkowych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków wymaga podjęcia prac remontowych, celem ochrony i zachowania dziedzictwa materialnego (średnia dla Gminy: 68,7%). Niespełna połowa wszystkich obiektów zabytkowych zlokalizowanych na terenie Gminy Trzemeszno jest sytuowana na obszarze rewitalizacji. Nie zmienia to jednak faktu, iż spośród 200 obiektów aż 151 wymaga podjęcia prac remontowych. Jak wskazywali interesariusze procesu rewitalizacji, głównym czynnikiem wpływającym na brak podejmowania działań konserwacyjnych czy restauracyjnych są ich wysokie koszty. Obiekty zabytkowe, niejednokrotnie pozostające w rękach prywatnych jak np. spichlerz w Szydłowie czy browar z lodownią w Trzemesznie ulegają stopniowej degradacji wobec braku inwestora gotowego do odrestaurowania tych obiektów. W przypadku zabudowy mieszkaniowej, w tym wielorodzinnej koszty odrestaurowania kamienic często przekraczają zdolności finansowe mieszkańców, co skutecznie utrudnia remont zabudowy.

W przypadku obiektów komunalnych, brak podejmowania wymaganych działań remontowych uwidacznia się również w zakresie ich niskiej efektywności energetycznej. Średnio na 100 mieszkańców obszaru rewitalizacji przypada 0,3 obiektu użyteczności publicznej wymagającego termomodernizacji, podczas gdy średnia dla Gminy wynosi 0,16 obiektu. Ponadto, zużycie energii elektrycznej w ogólnej liczbie obiektów komunalnych na 100 mieszkańców obszaru rewitalizacji jest czterokrotnie wyższe niż w przypadku średniej gminnej.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa jednoznacznie wykazała przede wszystkim szczególne zagęszczenie występowania obiektów użyteczności publicznej w granicach obszaru rewitalizacji, jednocześnie uwypuklając zły stan techniczny.

Poza zabudową komunalną, pod uwagę należy wziąć również przestrzenie publiczne, które pozostają niedostępne lub są mało przyjazne dla użytkowników. Przykładem takich przestrzeni będzie wspomniany już Plac Kosmowskiego, ciąg ulicy Mickiewicza, czy św. Jana. Są to również przestrzenie cechujące się wysokim stopniem utwardzenia przestrzeni, które wymagają podjęcia działań zmierzających do ich zazielenienia (w nawiązaniu do problemów stwierdzonych również w sferze środowiskowej).

Ryc. 23 Przestrzeń i zabudowa w złym stanie technicznym

Źródło: Wizja lokalna przeprowadzona w dniu 11 maja 2026 r.

Główne problemy w sferze technicznej występujące na obszarze rewitalizacji:

- wysoki odsetek obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych wymagających podjęcia prac remontowych i konserwacyjno-restauracyjnych,
- niska efektywność energetyczna obiektów użyteczności publicznej,
- niski stopień dostosowania przestrzeni i obiektów publicznych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

3.4. LOKALNE POTENCJAŁY OBSZARU

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji lokalne potencjały, czyli silne strony i możliwości danego obszaru, powinny zostać zawarte w szczegółowej diagnozie obszaru rewitalizacji. Potencjały te widoczne są w różnych analizowanych sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej czy środowiskowej. Zidentyfikowane potencjały przyczyniają się do pobudzenia lokalnego rozwoju obszaru rewitalizacji, nie zawsze występując wyłącznie na jego obszarze.

W Gminie Trzemeszno istnieją różne instytucje publiczne i organizacje pozarządowe, które pracują wspólnie, aby wspierać rozwój społeczności lokalnej. Ich działania obejmują rozszerzanie dostępu do kultury, możliwości rozrywki, aktywnych form spędzania czasu, w tym uprawiania sportu oraz pomoc dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Te jednostki, które działają w obszarze rewitalizacji, mają duży potencjał do rozwiązywania problemów zidentyfikowanych na tym obszarze i przyczyniają się do poprawy jakości życia mieszkańców.

Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS) – ośrodek pomocy społecznej w Trzemesznie jest zlokalizowany przy ul. Kościuszki 35 (podobszar rewitalizacji Obręb IV) i świadczy usługi wobec beneficjentów. Celem działalności OPS jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać samodzielnie. OPS rozpoczął działania inicjujące przekształcenie w Centrum Usług Społecznych (CUS).

Dzienny Dom Senior+ – Dzienny Dom Senior+ zlokalizowany jest przy ul. Mariana Langiewicza 2 (podobszar rewitalizacji Obręb IV) oferując przede wszystkim rozmaite zajęcia dedykowane osobom starszym czy z niepełnosprawnością. W ramach działalności DDS+ odbywa się terapia zajęciowa, zajęcia ruchowe, fizjoterapia, zajęcia muzyczne, a także udzielane jest wsparcie psychologiczne.

Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS) – Środowiskowy Dom Samopomocy zlokalizowany jest przy ul. Adama Mickiewicza 28 (podobszar rewitalizacji Obręb IV) oferując specjalistyczne usługi opiekuńcze w formie dziennego pobytu w ośrodku wspierającym osoby z niepełnosprawnościami psychicznymi. Zajęcia w ramach ŚDS obejmują również trening samodzielności w ramach codziennych czynności życiowych.

Ośrodek Sportu i Rekreacji (OSiR) – Ośrodek Sportu i Rekreacji jest odpowiedzialny za animację wydarzeń i zajęć sportowych i rekreacyjnych dla mieszkańców. Główna siedziba OSiR zlokalizowana jest przy ul. Piastowskiej 11 (poza obszarem rewitalizacji). OSiR pełni również rolę zarządcy wobec obiektów sportowych, m.in. stadionu miejskiego zlokalizowanego na podobszarze rewitalizacji Obręb V.

Dom Kultury – Dom Kultury mieści się przy ul. św. Jana 11 (podobszar rewitalizacji Obręb IV) i jest odpowiedzialny za organizację życia kulturalnego mieszkańców. W ramach DK funkcjonują zespoły muzyczne, taneczne, a także organizowane są zajęcia plastyczne, szachowe i fotograficzne. W ramach DK funkcjonują również dwa Kluby Seniora: Złoty Liść i Ferajna.

Dużym potencjałem obszaru rewitalizacji, ale także całej Gminy Trzemeszno jest **aktywność licznych stowarzyszeń i organizacji pozarządowych** funkcjonujących na terenie całej gminy. Ich przedmiotowa działalność najczęściej koncentruje się na zagadnieniach z zakresu pomocy społecznej, aktywizacji seniorów, sportu, kultury i rekreacji. Głównymi zadaniami organizacji pozarządowych jest kształtowanie wśród mieszkańców świadomych postaw prospołecznych, promocja działań związanych z upowszechnianiem aktywności fizycznej i kulturalnej, działanie na rzecz lokalnej społeczności oraz dbanie i zachęcanie do poznawania zasobów dziedzictwa kulturowego. Zadania te realizowane są za pomocą spotkań edukacyjnych, akcji tematycznych, warsztatów zajęciowych, wyjazdów integracyjnych oraz innych organizowanych wydarzeń.

Wśród stowarzyszeń i organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy można wymienić m.in. Stowarzyszenie Powidzkiego Parku Krajobrazowego, Katolickie Stowarzyszenie Civitas Christiana, Stowarzyszenie Miłośników Zabytków Historycznych położonych na terenie miasta i gminy Trzemeszno, Fundacja Aktywne Trzemeszno, Fundacja Kierunek Kultura, Klub Sportowy Zjednoczeni Trzemeszno.

Tab. 14 Charakterystyka organizacji pozarządowych funkcjonujących na obszarze rewitalizacji

Nazwa podmiotu	Zakres działalności
Stowarzyszenie Powidzkiego Parku Krajobrazowego	ochrona przyrody
Katolickie Stowarzyszenie Civitas Christiana	działalność społeczna

Stowarzyszenie Miłośników Zabytków Historycznych położonych na terenie miasta i gminy Trzemeszno	ochrona dziedzictwa historycznego
Fundacja Aktywne Trzemeszno	działalność społeczna i integracyjna
Fundacja Kierunek Kultura	działalność kulturalna
Klub Sportowy Zjednoczeni Trzemeszno	działalność sportowa
Stowarzyszenie POD ŻAGLAMI	działalność rekreacyjna
Stowarzyszenie TERAZ	działalność społeczna i integracyjna
Trzemeszeńskie Towarzystwo Sportowe	działalność sportowa
Krąg Seniorów Harcerskich Ziemi Trzemeszeńskiej	działalność społeczna i integracyjna
Koło Miejsko-Gminne Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Polit. w Trzemesznie	działalność społeczna i integracyjna
Wielkopolskie Stowarzyszenie Wychowanków Liceum i Gimnazjum w Trzemesznie	działalność edukacyjna i integracyjna
Grupa nieformalna "Kijkowe Trzemeszno"	działalność rekreacyjna
Stowarzyszenie "Boxing Trzemeszno"	działalność sportowa

Źródło: Opracowanie własne.

Ponadto w granicach obszaru rewitalizacji istnieją przestrzenie i obiekty, które potencjalnie mogą sprzyjać integracji mieszkańców, wzmocnieniu lokalnych więzi społecznych, a także aktywności mieszkańców w różnych grupach wiekowych, jednak obecnie nie są w pełni wykorzystywane. Wśród takich miejsc można wyróżnić:

Bazylika (kościół klasztorny kanoników regularnych) – obiekt obejmuje zabudowania klasztorne wraz z kościołem klasztornym kanoników regularnych zwanym bazyliką. Kościół powstawał począwszy od XII w. aż do XVII w. będąc stopniowo rozbudowywanym. Posiada klasyczny romański charakter, obecny w rejonie m.in. w kościele Świętej Trójcy w Strzelnie. Ze

względu na swój zabytkowy charakter oraz unikatową architekturę został objęty wpisem do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego. Bazylika jest licznie odwiedzana przez mieszkańców, pielgrzymów i turystów podziwiających ją zarówno jako miejsce kultu religijnego jak i obiekt architektoniczny.

Alumnat Kosmowskiego – alumnat powstał w XVIII w. jako dom, gdzie bezpłatnie udzielano nauki i utrzymania. Alumnat powstał z inicjatywy opata Michała Kościeszy Kosmowskiego będąc miejscem dedykowanym dzieciom szlacheckim, mieszczańskim i zdolnemu chłopstwu. W budynku w kształcie podkowy z wewnętrznym dziedzińcem przygotowano 12 miejsc dla uczniów pobierających edukację w ramach 4 sal lekcyjnych. Pozostałe pomieszczenia służyły życiu codziennemu mieszkańców Alumnatu. Obecnie budynek jest w trakcie prac remontowych, które mają stanowić preludium do jego adaptacji na rzecz pełnienia funkcji kulturalnych i edukacyjnych.

Park Baba ze stadionem miejskim – Park Baba został założony na początku XX w. przez mieszkańców Trzemeszna od początku służąc rekreacji i wypoczynkowi. Powierzchnia parku wynosi niespełna 2,67 ha przyjmując miejscami leśny charakter. Park urządzony jest w stylu naturalistycznym przy dominujących gatunkach sosny zwyczajnej, jodły pospolitej, dębu omszonego i burgundzkiego. Park Baba po dziś dzień stanowi główne miejsce rekreacji dla mieszkańców miasta Trzemeszna, czemu sprzyja również rozwinięta w jego sąsiedztwie infrastruktura sportowa w postaci stadionu miejskiego. Obiekty sportowe wymagają jednak podjęcia prac modernizacyjnych, gdyż obecnie nie odpowiadają na potrzeby mieszkańców.

Plac Kosmowskiego – plac Kosmowskiego to główny plac miejski będący historycznie przedpołem klasztoru, wokół którego powstawały stopniowo zabudowania osadników. Przy placu sytuowano również Alumnat. Plac Kosmowskiego to przestrzeń historyczna i reprezentacyjna, która jest również istotna poprzez pryzmat obecnego kreowania życia publicznego w mieście. To na placu Kosmowskiego organizowane są m.in. uroczystości przy okazji świąt narodowych, katolickich czy uroczystości lokalne.

Warsztaty zajęciowe Zespołu Szkół – warsztaty służą jako miejsce praktycznej nauki zawodu dla uczniów Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Trzemesznie, jednak ze względu na swój stan techniczny nie spełniają w pełni tej roli. Obecna infrastruktura nie pozwala na rozwój obecnej formy wykorzystania terenu.

Wieża ciśnień – wodociągowa wieża ciśnień jest unikatowym zabytkiem techniki, który wciąż spełnia swoją rolę infrastrukturalną w systemie wodociągowym miasta. Ze względu na wartość zabytkową obiektu oraz ciągle pozostanie w użytkowaniu, wieża stwarza możliwość do rozwoju funkcji edukacyjnych, przy zachowaniu praktycznych obrazowań działania poszczególnych urządzeń.

Browar i lodownia – budynek browaru oraz lodowni to obiekty zabytkowe powstałe w XVIII w. z inicjatywy opata Michała Kościeszy Kosmowskiego, natomiast został on oddany przez kanoników w użytkowanie osób prywatnych. Browar przeszedł przebudowę w XIX w., która nieco odmieniła jego późnobarokowy charakter. Do końca II Wojny Światowej w browarze prowadzona była produkcja, której zaprzestano po upaństwowieniu. Ostatni użytkownicy opuścili budynek w I dekadzie XXI w. Lodownia to z kolei jednokondygnacyjna budowla ziemna posadowiona na skarpie z podmurowaniem. Od góry przysypana ziemią stwarza unikalną przestrzeń w granicach Gminy Trzemeszno.

Pałac w Kruchowie – pałac powstał w XVI wieku z inicjatywy Aleksandra Mielińskiego – dworzanina Zygmunta Augusta. Pierwotnie jednokondygnacyjny gmach pobudowany na planie prostokąta stanowił stosunkowo prostą formę dworską otoczoną parkiem. Z biegiem lat przechodził on w ręce kolejnych właścicieli, doczekując przebudowy z 1766 roku, kiedy uzyskał to obecnie widoczną formę wraz z portykiem kolumnowym i drugą kondygnacją. Wówczas nadano mu styl klasycystyczny, kryty dachem mansardowym czterosпадowym. Park okalający założenie dworskie w znacznym stopniu uległ zniszczeniu podczas działań wojennych w okresie II Wojny Światowej. Obiekt obecnie jest jedynie częściowo użytkowany, na cele mieszkaniowe. Znajduje się w stanie głębokiej degradacji i wymaga pilnego podjęcia prac restauracyjnych celem zachowania zabytkowej tkanki urbanistycznej.

Spichlerz z gorzelnią w Szydłowie – to zespół zabudowań pochodzących z XIX w. o charakterze *stricto* użytkowym i przemysłowym. Zespół zabudowań gorzelnianych stanowił wyraz rozwoju miejscowości, gdzie wśród dominujących upraw znajdowało się – podobnie jak obecnie – zboże i ziemniaki. Spichlerz to z kolei budynek, który zachował swoją unikatowość architektoniczną będąc wyrazem minionych epok. Sam zespół budynków gorzelnianych pozostaje w bardzo złym stanie technicznym, częściowo ulegając zawaleniu. Wciąż jednak widoczny jest charakterystyczny ceglany komin. Obecnie zabudowania te pozostają nieużytkowane.

3.5. SKALA I CHARAKTER POTRZEB REWITALIZACYJNYCH

Prace przeprowadzone na poszczególnych etapach opracowywania dokumentu takie jak delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz przeprowadzona analiza wskaźnikowa, warsztaty rewitalizacyjne, wizja lokalna, konsultacje społeczne wraz z badaniem ankietowym, a także pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji potwierdziły koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych w granicach obszaru rewitalizacji, które znacząco hamują rozwój wszystkich podobszarów rewitalizacji, jak i całej gminy. Zatem potwierdziła się zasadność wyznaczenia obszaru rewitalizacji w jednostkach Obręb I, Obręb IV, Obręb V, Jastrzębowo i Szydłowo.

Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji zidentyfikowano nagromadzenie negatywnych zjawisk we wszystkich sferach rewitalizacji, szczególnie zaś w sferze: społecznej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej.

Zdiagnozowane sytuacje problemowe tworzą związki przyczynowo-skutkowe, wymagające podejmowania złożonych, zintegrowanych interwencji oddziałujących na poszczególne elementy. Jako przykład można wskazać niski stopień integracji mieszkańców czy obserwowaną depopulację obszaru rewitalizacji, która wynika w szczególności z niedostatku zagospodarowanych przestrzeni społecznych oraz braku dostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Wykluczeniu wówczas ulegają szczególnie wrażliwe grupy społeczne (seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami), a to tworzy ograniczone możliwości rozwoju kapitału społecznego.

Obecność zdegradowanej zabudowy mieszkaniowej czy komunalnej wpływa jednoznacznie na koszty jej utrzymania, które przewyższają możliwości mieszkańców. Z kolei brak prac remontowych przekłada się na wzmożone negatywne oddziaływanie na środowisko, np. w postaci wysokiej emisyjności. Zły stan techniczny obiektów wpływa z kolei na ich percepcję ze strony mieszkańców. Spadająca estetyka obszaru sprawia, iż przestrzeń wydaje się być mało zachęcająca, a mieszkańcy mniej aktywni.

Ważnym aspektem procesu rewitalizacji będzie zatem nie tylko przywracanie funkcjonalności poszczególnych przestrzeni i obiektów, ale przede wszystkim kierunkowanie tych działań na rzecz rozwoju aktywności mieszkańców w obszarach kultury, integracji i edukacji.

W zakresie świadomości społecznej, kluczowym obszarem zdaje się być kreowanie postaw obywatelskich, zaangażowanych społecznie oraz szeroka edukacja ekologiczna, która pozwoli na formułowanie odpowiedzi na problematykę środowiskową i społeczną obszaru rewitalizacji.

Na podstawie przeprowadzonych analiz skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych określono następująco:

1. Najważniejszy charakter potrzeb dotyczy sfery społecznej, w szczególności niskiego poziomu aktywności i integracji mieszkańców, słabych więzi sąsiedzkich oraz ograniczonego uczestnictwa w życiu lokalnym. Potrzebne są działania wzmacniające relacje społeczne, poczucie współodpowiedzialności za miejsce zamieszkania oraz gotowość mieszkańców do współtworzenia oferty społecznej, kulturalnej i edukacyjnej.
2. Istotna jest potrzeba tworzenia i wzmacniania miejsc spotkań oraz atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, zwłaszcza dla dzieci, młodzieży i seniorów. Niedostateczna liczba takich miejsc sprzyja bierności, osłabieniu kompetencji społecznych, izolacji oraz występowaniu zachowań niepożądanych, w tym aktów wandalizmu i niszczenia przestrzeni publicznych.
3. Skala potrzeb w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu jest znacząca, ponieważ na obszarze rewitalizacji występują osoby ze szczególnymi potrzebami, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby dotknięte długotrwałą chorobą. Działania powinny obejmować zarówno rozwój usług społecznych i senioralnych, jak i systematyczne dostosowywanie obiektów oraz przestrzeni publicznych do potrzeb tych grup.
4. Potrzeby społeczne mają również charakter interwencyjny, ponieważ diagnoza wskazuje na występowanie ubóstwa, alkoholizmu, bezrobocia, przemocy domowej, przestępczości oraz ryzyka dziedziczenia biernych postaw życiowych. Konieczne jest wzmacnianie działań profilaktycznych, terapeutycznych, animacyjnych i edukacyjnych, a także lepsze powiązanie ich z ofertą instytucji pomocy społecznej, kultury, edukacji i organizacji pozarządowych.
5. Wysoka jest potrzeba zatrzymania procesów starzenia się i wyludniania obszaru rewitalizacji, szczególnie poprzez poprawę atrakcyjności obszaru jako miejsca życia dla rodzin, dzieci i młodzieży. Potrzebne są działania podnoszące jakość przestrzeni, dostępność usług, atrakcyjność oferty czasu wolnego oraz możliwości rozwoju osobistego i zawodowego młodych mieszkańców.

6. Szczególnej interwencji wymaga rozwój przedsiębiorczości i lokalnego rynku pracy, zwłaszcza w Obrębie I, Obrębie V oraz na terenach wiejskich, gdzie występują ograniczenia w zakresie samozatrudnienia, usług i aktywności zawodowej. Potrzebne jest wspieranie mikroprzedsiębiorczości, usług nieuciążliwych, inicjatyw lokalnych oraz wykorzystanie potencjału terenów i obiektów, które mogą pełnić funkcje gospodarcze, społeczne lub turystyczne.
7. W sferze środowiskowej potrzeby koncentrują się na ograniczaniu niskiej emisji i poprawie efektywności energetycznej. Kluczowe znaczenie mają wymiana nieefektywnych źródeł ciepła, termomodernizacja budynków, rozwój odnawialnych źródeł energii oraz edukacja ekologiczna obejmująca nie tylko dzieci i młodzież, lecz także dorosłych i seniorów.
8. Potrzeby środowiskowe obejmują również poprawę odporności przestrzeni na skutki zmian klimatu, zwłaszcza w śródmieściu, gdzie wskazano problem nadmiernie utwardzonych powierzchni i niedostatecznego stosowania rozwiązań retencyjnych. Interwencja powinna obejmować zazielenianie przestrzeni publicznych, ograniczanie przegrzewania, rozwój małej retencji i bardziej ekologiczne zagospodarowanie terenów wspólnych.
9. W sferze przestrzenno-funkcjonalnej potrzeby mają charakter porządkujący, aktywizujący i dostępnościowy. Diagnoza wskazuje na niedostateczną liczbę i jakość terenów sportowo-rekreacyjnych, niewykorzystany potencjał historyczny, niepełne wykorzystanie obiektów użyteczności publicznej, niską estetykę części przestrzeni oraz niedostateczne zagospodarowanie terenów nad jeziorami.
10. Potrzebne jest lepsze wykorzystanie istniejących obiektów i przestrzeni publicznych do budowania aktywności społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i turystycznej. Szczególnie ważne jest nadawanie funkcji obiektom i miejscom obecnie niewykorzystanym lub zdegradowanym, tak aby nie były jedynie elementem problemowym, lecz stały się zasobem wzmacniającym lokalną tożsamość i integrację.
11. Pilna jest potrzeba poprawy efektywności energetycznej i dostępności obiektów publicznych, ponieważ diagnoza wskazuje na niską efektywność energetyczną obiektów użyteczności publicznej oraz niski stopień dostosowania przestrzeni i obiektów publicznych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Działania

techniczne powinny być prowadzone równolegle z działaniami społecznymi, aby remonty i modernizacje realnie wzmacniały integrację, samodzielność i uczestnictwo mieszkańców.

12. Z uwagi na występowanie wielu obiektów zabytkowych na obszarze rewitalizacji, należy każdorazowo stosować przepisy odrębne dotyczące ich ochrony, a w przypadku prowadzenia robót budowlanych przy obiektach lub na obszarach wpisanych do rejestru zabytków uzyskać pozwolenie konserwatorskie (art. 36 pkt. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, Dz.U. z 2024 r., poz. 1292 z późn. zm.).
13. Dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego podczas prac ziemnych związanych z zabudowaniem bądź zagospodarowaniem terenu należy prowadzić badania archeologiczne. Wobec powyższego zastosowanie mają właściwe przepisy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (art. 6 ust. 1 pkt. 3 lit. a, art. 36, ust. 1, pkt. 5 ustawy o ochronie i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. t.j. Dz. U. z 2024 poz. 1292).

4. OPIS WIZJI STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

Na podstawie diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji, a także biorąc pod uwagę lokalne potencjały obszaru oraz skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych zdefiniowano wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji. Stanowi ona wyraz aspiracji władz samorządowych, mieszkańców oraz pozostałych interesariuszy procesu rewitalizacji. Określa ona opis docelowego stanu obszaru po przeprowadzeniu zaplanowanych w niniejszym dokumencie działań rewitalizacyjnych.

Wizja stanowi wizualizację celu głównego, nadrzędnego względem celów rewitalizacji wskazanych w dokumencie, jednocześnie zawiera w sobie odniesienie do wszystkich sfer funkcjonowania obszaru, na których planowana jest rewitalizacja. Jest również pewnego rodzaju odpowiedzią na pytanie o powód i zasadność prowadzenia procesu rewitalizacji w danej jednostce.

Istotną rolą wizji jest także zjednoczenie interesariuszy rewitalizacji wokół pewnej idei. Zarówno mieszkańcy obszaru rewitalizacji, jak i funkcjonujące tam stowarzyszenia, przedsiębiorstwa, jednostki administracyjne powinni utożsamiać się z określoną wizją. Wypracowana wizja powinna łączyć różne środowiska, które wspólnie będą pracowały nad jej urzeczywistnieniem.

Przyjmując powyższe założenie, wizja obszaru rewitalizacji w perspektywie do 2035 roku brzmi:

Trzemeszno 2035 – obszar rewitalizacji bliski mieszkańcom, otwarty na potrzeby różnych pokoleń, wzmacniający aktywność społeczną, sąsiedzką współpracę i lokalną tożsamość.

W 2035 roku obszar rewitalizacji Gminy Trzemeszno jest spójną, dostępną i aktywną przestrzenią życia mieszkańców, w której dziedzictwo historyczne nie pełni wyłącznie funkcji symbolicznej, lecz staje się podstawą integracji społecznej, edukacji, kultury, rekreacji i lokalnej przedsiębiorczości. Centrum Trzemeszna, obejmujące m.in. Plac Kosmowskiego, Bazylikę, Alumnat, Park Baba, Stadion Miejski oraz przestrzenie nad jeziorami, tworzy czytelny układ miejsc spotkań, wypoczynku i aktywności, dostępnych dla różnych grup mieszkańców – dzieci, młodzieży, rodzin, seniorów i osób ze szczególnymi potrzebami.

Zrewaloryzowane obiekty historyczne i uporządkowane przestrzenie publiczne wzmacniają tożsamość lokalną, a jednocześnie pełnią nowe funkcje społeczne, kulturalne, edukacyjne, turystyczne i gospodarcze. Alumnat staje się miejscem dialogu, warsztatów i spotkań, Bazylika – ważnym punktem kultury i turystyki, dawny browar oraz spichlerz w Szydłowie – przestrzeniami aktywności usługowej, wystawienniczej i gospodarczej, a Centrum Organizacji Pozarządowych – zapleczem współpracy obywatelskiej i inicjatyw oddolnych.

Obszar rewitalizacji w 2035 roku jest także bardziej zielony, bezpieczny i odporny na zmiany klimatu – z rozszczelnionymi nawierzchniami, nową zielenią miejską, rozwiązaniami retencyjnymi, energooszczędnym oświetleniem oraz przestrzeniami sprzyjającymi pieszym i rekreacji na świeżym powietrzu. Proces rewitalizacji prowadzi do ograniczenia izolacji społecznej, wzmocnienia usług społecznych i senioralnych, poprawy dostępności infrastruktury oraz większej aktywności mieszkańców i organizacji lokalnych. W efekcie Trzemeszno staje się obszarem, w którym historia, przyroda, przedsiębiorczość i zaangażowanie społeczne wzajemnie się uzupełniają, tworząc trwałą podstawę poprawy jakości życia mieszkańców.

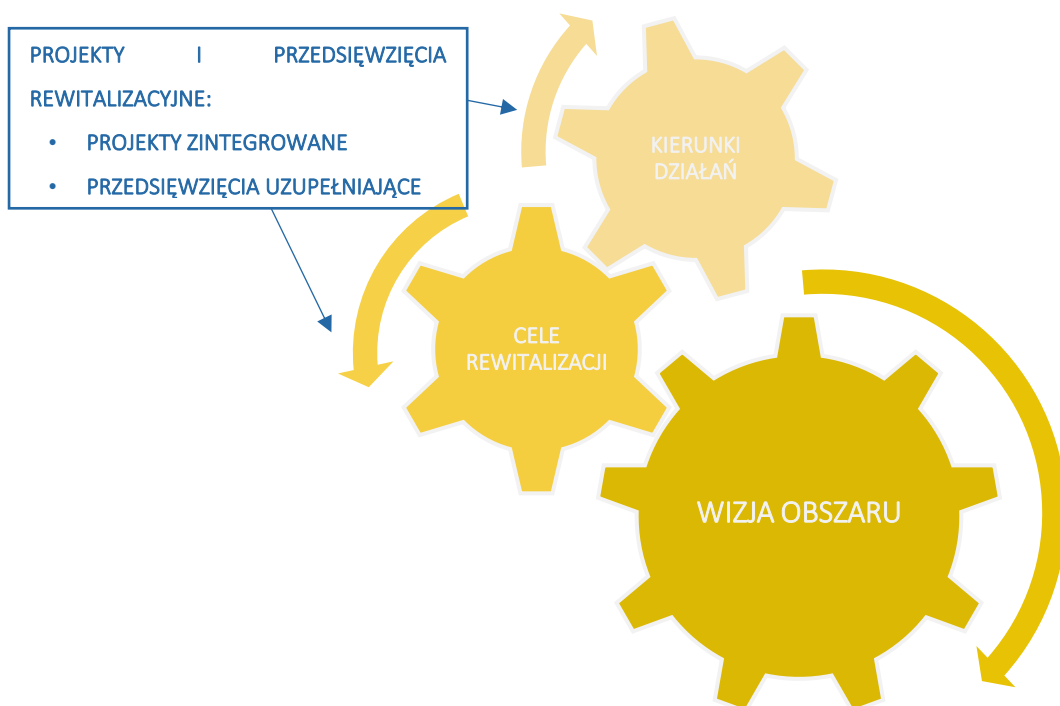
5. CELE REWITALIZACJI I ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ

Zdefiniowana wizja obszaru rewitalizacji w 2035 roku będzie możliwa do osiągnięcia poprzez realizację celów rewitalizacji i odpowiadających im kierunków działań. Część programowa dokumentu została opracowana na bazie przeprowadzonej diagnozy, a także podczas warsztatów rewitalizacyjnych i wizji lokalnej umożliwiających zaangażowanie zróżnicowanych grup interesariuszy na etapie planowania procesu rewitalizacji.

Wskazane cele i kierunki działań stanowią odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby, służące ograniczeniu bądź wyeliminowaniu negatywnych zjawisk w sferze społecznej, ale również w pozostałych sferach (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej). Tym samym zapewnione zostało komplementarne podejście do rewitalizacji.

Cele i kierunki rewitalizacji będą osiągnane poprzez realizację konkretnych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wskazanych w rozdziale 6. Poniżej przedstawiono strukturę programowej części procesu rewitalizacji.

Ryc. 24 Struktura części programowej Gminnego Programu Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Dla obszaru rewitalizacji wyznaczono 15 kierunków działań, których realizacja pozwoli na osiągnięcie 3 założonych celów rewitalizacji.

Tab. 15 Cele i kierunki rewitalizacji

CEL 1: Silna, aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna	
Kierunek 1.1.	Rozwój oferty społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej dla mieszkańców.
Kierunek 1.2.	Wzmacnianie miejsc spotkań, dialogu i współpracy sąsiedzkiej.
Kierunek 1.3.	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji mieszkańców.
Kierunek 1.4.	Rozwój usług dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami.
Kierunek 1.5.	Wzmacnianie aktywności obywatelskiej, organizacji pozarządowych i lokalnej tożsamości.
CEL 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości	
Kierunek 2.1.	Rozwój lokalnej przedsiębiorczości, usług i nowych miejsc pracy.
Kierunek 2.2.	Wykorzystanie dziedzictwa, rekreacji i turystyki jako impulsów gospodarczych.
Kierunek 2.3.	Ożywienie gospodarcze niewykorzystanych obiektów i terenów.
Kierunek 2.4.	Poprawa efektywności energetycznej i ograniczanie niskiej emisji.
Kierunek 2.5.	Rozwój edukacji ekologicznej, retencji, zieleni i gospodarki obiegu zamkniętego.
CEL 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji	
Kierunek 3.1.	Odnowa i uporządkowanie przestrzeni publicznych.
Kierunek 3.2.	Adaptacja zdegradowanych i zabytkowych obiektów do nowych funkcji.
Kierunek 3.3.	Rozwój infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i wypoczynkowej.
Kierunek 3.4.	Poprawa dostępności architektonicznej i funkcjonalnej obiektów oraz przestrzeni.
Kierunek 3.5.	Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.

Źródło: opracowanie własne.

6. OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne są zaplanowanymi, długofalowymi działaniami, zmierzającymi do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Istotnym ich aspektem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wzrost poczucia przynależności lokalnej oraz rozwiązywanie innych problemów sfery społecznej.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne w Gminie Trzemeszno zostały zaplanowane w taki sposób, aby ich realizacja zmierzała do poprawy sytuacji na obszarze rewitalizacji, w szczególności w sferze społecznej, a nie wyłącznie do poprawy estetyki przestrzeni czy modernizacji zdegradowanych obiektów. Zaplanowano katalog działań, na który składa się 12 projektów zintegrowanych, 1 projekt podstawowy oraz 1 przedsięwzięcie uzupełniające. Projekty podstawowe to te, które w zasadniczy sposób przyczynią się do odwrócenia negatywnych trendów na obszarze, natomiast projekt uzupełniający ma charakter głównie infrastrukturalny, jednak jego realizacja przyczyni się do bezpośredniej poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji i nie tylko.

Projekty zintegrowane to grupy powiązanych ze sobą tematycznie działań, zarówno infrastrukturalnych, jak i nieinfrastrukturalnych, które służą realizacji wspólnego celu. Tworzą one mikroprogramy, w ramach których modernizacja kubatury i przestrzeni stworzy warunki do zapobiegania zanikowi niektórych funkcji (np. funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej), umożliwi wprowadzenie nowych funkcji społecznych, sprzyjać będzie budowaniu więzi społecznych i przywróceniu równowagi życia społecznego. Projekty zintegrowane realizowane będą przez Gminę Trzemeszno we współpracy z interesariuszami rewitalizacji. Na tym etapie zakres projektów, a także katalog potencjalnych partnerów zostały zdefiniowane w sposób generalny. Po zakończeniu procesu konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji i uwzględnieniu ewentualnych uwag, planuje się niezwłoczne przystąpienie do realizacji fazy przygotowawczej projektów zintegrowanych. W szczególności planowane są spotkania z potencjalnymi partnerami projektów, w celu zapewnienia ich udziału w planowaniu, a docelowo w realizacji projektów zintegrowanych. Wówczas zostaną doprecyzowane założenia projektów w taki sposób, żeby były one realizowane dla

mieszkańców i z mieszkańcami (przedsiębiorcami, organizacjami społecznymi, lokalnymi liderami, beneficjentami końcowymi procesu rewitalizacji).

6.1. LISTA PLANOWANYCH PODSTAWOWYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Tab. 16 Opis projektu zintegrowanego nr 1

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 1	
O historii z Opatem Kosmowskim	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Trzemeszno	
Potencjalni partnerzy	
Parafia pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny Stowarzyszenie Powidzkiego Parku Krajobrazowego	
Lokalizacja przedsięwzięcia	
Plac Michała Kościeszy Kosmowskiego (działka ewidencyjna nr 171 i 174) częściowo działki ewidencyjne nr 173/5, 183, 99 i 98	
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
▫ niski poziom aktywności i integracji mieszkańców, ▫ niedostatecznie rozbudowana oferta społeczna, kulturalna i edukacyjna, w szczególności dla grup wrażliwych: dzieci, młodzieży i seniorów, ▫ brak dostosowania większości przestrzeni publicznych i obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, skutkujący występowaniem wykluczenia społecznego, ▫ pojawianie się aktów wandalizmu i niszczenia przestrzeni publicznych, ▫ niedostateczna koordynacja i współpraca między instytucjami lokalnymi a organizacjami pozarządowymi w zakresie kształtowania bieżącej oferty społecznej, kulturalnej i edukacyjnej, ▫ nadmierne utwardzenie powierzchni w śródmieściu, przy niedostatecznym stosowaniu rozwiązań z zakresu retencji wód, ▫ niedostateczna liczba oraz jakość terenów i obiektów sportowo-rekreacyjnych, ▫ niewykorzystany potencjał historyczny dla wzmacniania i rozwoju obiektów budujących aktywność społeczną, w tym kulturalną, edukacyjną czy turystyczną, ▫ niedostateczne rozwiązania związane z rozwojem alternatywnych form transportu i bezpieczeństwem publicznych, ▫ niski odsetek obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, ▫ wysoki odsetek obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych wymagających podjęcia prac remontowych i konserwacyjno-restauracyjnych.	

Cel przedsięwzięcia
Celem przedsięwzięcia jest ponowne zagospodarowanie Placu Michała Kościesz Kosmowskiego oraz wytyczenie ścieżki nad jeziorem Kościelnym od Placu do ulicy Wodnej. Projekt służy wzmocnieniu funkcji kulturalnych, edukacyjnych, rekreacyjnych i integracyjnych tej części miasta, przy wykorzystaniu lokalnego dziedzictwa historycznego i postaci Opata Kosmowskiego.
Zakres realizowanych zadań
Projekt zintegrowany nr 1 zakłada realizację kompleksowych prac związanych z ponownym zagospodarowaniem Placu Michała Kościesz Kosmowskiego oraz wytyczeniem ścieżki nad jeziorem Kościelnym od Placu do ulicy Wodnej.
Moduł I: Zagospodarowanie Placu Kosmowskiego w nawiązaniu do dziedzictwa kulturowego Trzemeszna Działania podejmowane w ramach modułu I skupione będą wokół prac inwestycyjnych dotyczących głównej przestrzeni publicznej miasta Trzemeszna – Placu Michała Kościesz Kosmowskiego. W jego ramach planowane jest w szczególności: ▫ wymiana nawierzchni ciągów pieszych Placu na reprezentacyjną (np. granitową), ▫ utworzenie „Alei wychowanków Akademii Trzemeszeńskiej”, poprzez umiejscowienie płytek w posadzce prezentujących podstawowe informacje (imię, nazwisko, zawód, osiągnięcia) w ciągu północnego traktu pieszego ku Bazylice, ▫ utworzenie zewnętrznych piedestałów umożliwiających organizację plenerowych wystaw sztuki wraz z montażem punktowego, energooszczędnego oświetlenia, w formie okalającej plac centralny, ▫ utworzenie fontanny miejskiej we wschodniej części placu, ▫ posadowienie „ławeczki Kosmowskiego” – rzeźby przedstawiającej Opata siedzącego na ławce spoglądającego na Alumnat, ▫ rewaloryzację istniejącej zieleni wysokiej i niskiej, ▫ przeprowadzenie nasadzeń uzupełniających, ▫ wyposażenie terenu w obiekty małej architektury (ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery itp.), ▫ wymianę źródeł oświetlenia na energooszczędne, ▫ montaż kamer monitoringu wizyjnego. Moduł II: Częściowe zagospodarowanie terenu nad jeziorem Kościelnym

Działania podejmowane w ramach modułu II będą skupione wokół prac infrastrukturalnych zmierzających do częściowego zagospodarowania nabrzeża jeziora Kościelnego. W ramach tych prac, przewiduje się w szczególności:

- uporządkowanie terenu zieleni nad jeziorem w granicach działki ewidencyjnej nr 171, w tym poprzez uprzątnięcie odpadów, częściową wycinkę dzikiej roślinności, przegląd stanu zdrowia obecnych drzew,
- wyposażenie terenu w obrębie działki w obiekty małej architektury, m.in. ławki, stojaki na rowery, hamaki, kosze na odpady, wiata wypoczynkowa, stoły biesiadne,
- urządzenie i wyznaczenie miejsca na ognisko,
- wyznaczenie utwardzonej ścieżki pieszo-rowerowej o długości ok. 390 m od Placu Kosmowskiego nad brzeg jeziora Kościelnego i dalej brzegiem jeziora do ulicy Wodnej,
- utworzenie ścieżki historyczno-kulturowej opartej na legendach miasta Trzemeszno, poprzez wyposażenie poszczególnych punktów w tablice informacyjne i kody QR,
- montaż energooszczędnego oświetlenia terenu,
- montaż monitoringu wizyjnego w obrębie działki ewidencyjnej nr 171.

Zadanie będzie podlegać realizacji po uprzednim uregulowaniu kwestii prawnych, związanych z prawem własności poszczególnych nieruchomości nad brzegiem jeziora.

Moduł III: Ożywianie dziedzictwa kulturowego, poprzez obcowanie z historią

W ramach modułu III przewiduje się realizację działań o charakterze społecznym, skupionych wokół dziedzictwa kulturowego miasta, przy szczególnym uwzględnieniu postaci Michała Kościeszy Kosmowskiego. W ramach realizacji zadania przewiduje się:

- organizację wydarzeń historycznych, kulturalnych i edukacyjnych związanych z dziedzictwem Akademii Trzemeszeńskiej wraz z integracją społeczną nad jeziorem Kościelnym,
- prowadzenie spacerów historycznych związanych z lokalnym dziedzictwem przy wykorzystaniu Placu Kosmowskiego i ścieżki nad jeziorem Kościelnym,
- organizację pikników historycznych w oparciu o zagospodarowaną działkę ewidencyjną nr 171,
- organizację plenerowych ogólnodostępnych wystaw sztuki,
- organizację obchodów świąt państwowych i lokalnych.

Działania w ramach modułu III nie stanowią katalogu zamkniętego, zatem dopuszcza się również organizację innych niż wskazane działań związanych z historią miasta, jego dziedzictwem kulturowym i tożsamością lokalną mieszkańców. Działania mają być

ukierunkowane na aspekty związane z: dostępem do kultury, edukacją społeczną, edukacją historyczną i integracją społeczną.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Dostępność zapewnią przede wszystkim wymiana nawierzchni ciągów pieszych na Placu oraz wyznaczenie utwardzonej ścieżki pieszo-rowerowej nad jeziorem Kościelnym. Uzupełnieniem będą ławki, stojaki na rowery, wiata wypoczynkowa, stoły biesiadne, oświetlenie i monitoring, które poprawią komfort i bezpieczeństwo korzystania z przestrzeni. Tablice informacyjne i kody QR na ścieżce historyczno-kulturowej ułatwią odbiór treści edukacyjnych różnym grupom użytkowników.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

Cel 1: Silna, aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna

- 1.1. Rozwój oferty społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej dla mieszkańców.
- 1.2. Wzmacnianie miejsc spotkań, dialogu i współpracy sąsiedzkiej.
- 1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji mieszkańców.
- 1.4. Rozwój usług dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami.
- 1.5. Wzmacnianie aktywności obywatelskiej, organizacji pozarządowych i lokalnej tożsamości.

Cel 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości

- 2.2. Wykorzystanie dziedzictwa, rekreacji i turystyki jako impulsów gospodarczych.
- 2.3. Ożywienie gospodarcze niewykorzystanych obiektów i terenów.
- 2.5. Rozwój edukacji ekologicznej, retencji, zieleni i gospodarki obiegu zamkniętego.

Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji

- 3.1. Odnowa i uporządkowanie przestrzeni publicznych.
- 3.3. Rozwój infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i wypoczynkowej.
- 3.4. Poprawa dostępności architektonicznej i funkcjonalnej obiektów oraz przestrzeni.
- 3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 1 500 000,00 zł	Moduł I: 2026-2030
Moduł II: 2 000 000,00 zł	Moduł II: 2027-2029
Moduł III: 500 000,00 zł	Moduł III: 2031-2035
Łącznie: 4 000 000,00 zł	

(szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich	2 800 m ²
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	4 000 m ²
Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystawanie się do zmian klimatu	1 szt.
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba wydarzeń kulturalnych organizowanych w zrewitalizowanych przestrzeniach	10 szt./rok
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	2 000 os./rok
Liczba przedsięwzięć proekologicznych	1 szt.
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tab. 17 Opis projektu zintegrowanego nr 2

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 2
Bazylika – symbol wierzeń i kultury
Nazwa wnioskodawcy

Parafia pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Trzemesznie
Potencjalni partnerzy
Gmina Trzemeszno Katolickie Stowarzyszenie CIVITAS CHRISTIANA o/Trzemeszno
Lokalizacja przedsięwzięcia
Plac Michała Kościeszy Kosmowskiego 8, działka ewidencyjna nr 172/3
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
▫ niski poziom aktywności i integracji mieszkańców, ▫ niedostatecznie rozbudowana oferta społeczna, kulturalna i edukacyjna, w szczególności dla grup wrażliwych: dzieci, młodzieży i seniorów, ▫ niedostateczna liczba miejsc atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, w szczególności dla dzieci, młodzieży i seniorów, ▫ brak dostosowania większości przestrzeni publicznych i obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, skutkujący występowaniem wykluczenia społecznego, ▫ niedostateczna koordynacja i współpraca między instytucjami lokalnymi a organizacjami pozarządowymi w zakresie kształtowania bieżącej oferty społecznej, kulturalnej i edukacyjnej, ▫ postępujące starzenie się społeczeństwa oraz wyludnianie obszaru rewitalizacji, ▫ niewykorzystany potencjał historyczny dla wzmacniania i rozwoju obiektów budujących aktywność społeczną, w tym kulturalną, edukacyjną czy turystyczną, ▫ brak pełnego wykorzystania funkcjonalnego istniejących obiektów użyteczności publicznej, ▫ niski odsetek obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, ▫ wysoki odsetek obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych wymagających podjęcia prac remontowych i konserwacyjno-restauracyjnych, ▫ niska efektywność energetyczna obiektów użyteczności publicznej.
Cel przedsięwzięcia
Celem przedsięwzięcia jest zachowanie i ekspozycja objętej ochroną konserwatorską Bazyliki jako kluczowego elementu dziedzictwa lokalnego. Projekt ma równocześnie rozwijać jej funkcje społeczne, kulturalne i turystyczne poprzez renowację obiektu, poprawę dostępności oraz organizację wydarzeń i działań promocyjnych.
Zakres realizowanych zadań
Projekt zintegrowany nr 2 zakłada realizację kompleksowych prac związanych z zachowaniem i ekspozycją objętej ochroną konserwatorską Bazyliki, jako kluczowego elementu dziedzictwa lokalnego, zdolnego do rozwoju funkcji społeczno-turystycznych.

Moduł I: Renowacja i konserwacja Bazyliki

Działania podejmowane w ramach modułu I będą obejmowały prace infrastrukturalne w obrębie Bazyliki Wniebowzięcia NMP, skoncentrowane szczególnie wokół:

- przeprowadzenia prac konserwacyjnych w obrębie elewacji zewnętrznej,
- przeprowadzenie prac konserwacyjnych w obrębie kopuły dachowej,
- konserwację i renowację stolarki drzwiowej i okiennej,
- wymianę obróbek blacharskich, w tym orynnowania,
- renowację wnętrza kościoła, w tym jego zabytkowego wyposażenia.

Ze względu na objęcie Bazyliki wpisem do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego, pod numerem rejestrowym 1213/Wlkp/A z 6 lipca 1960 roku wszelkie prace inwestycyjne prowadzone na obiekcie będą podlegały uzgodnieniu z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Moduł II: Poprawa dostępności Bazyliki

Działania podejmowane w ramach modułu II będą skupione wokół poprawy dostępności samego obiektu i przestrzeni wokół niego, w ramach zagospodarowania terenu w obrębie działki ewidencyjnej nr 172/3. Przewiduje się następujące działania:

- wprowadzenie elementów małej architektury (ławek, koszy na odpady) pozwalających na odpoczynek,
- wprowadzenie systemu czytelnych oznaczeń, w tym o charakterze praktycznym związanych z nabożeństwami i obrządkami religijnymi, a także o charakterze turystycznym (tablice informacyjne z zachowaniem wysokiego kontrastu, tablice z językiem Braille'a itp.),
- wyznaczenie systemu zwiedzania obiektu, w tym godzin niekolizyjnych z pełnionymi funkcjami religijnymi,
- przygotowanie audioprzewodników po Bazylice,
- dostosowanie ciągów pieszych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami – niwelacja różnic wysokości, zapewnienie równej i utwardzonej nawierzchni itp.,
- dostosowanie wnętrza kościoła do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, poprzez wyposażenie nietrwałe i nieingerujące w zabytkową substancję (np. nakładki pochylne na stopnie).

Moduł III: Rozwój oferty kulturalnej i turystycznej

W ramach modułu III przewiduje się realizację działań o charakterze nie inwestycyjnym skupionych wokół integracji społecznej mieszkańców, rozwoju funkcji kulturalnych i turystycznych obszaru rewitalizacji, poprzez:

- organizację oprowadzania po obiekcie wraz z przewodnikiem miejskim,
- organizację koncertów muzyki sakralnej w Bazylice,
- organizację wystaw plenerowych dotyczących historii miasta, w tym Opata Michała Kościeszy Kosmowskiego,
- prowadzenie bieżących działań promocyjnych opartych na wartości historycznej obiektu.

Działania w ramach modułu III nie stanowią katalogu zamkniętego, zatem dopuszcza się również organizację innych niż wskazane działań związanych z historią miasta, jego dziedzictwem kulturowym i tożsamością lokalną mieszkańców. Działania mają być ukierunkowane na aspekty związane z: dostępem do kultury, edukacją społeczną, edukacją historyczną i rozwojem turystyki.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Dostępność zostanie zapewniona przez dostosowanie ciągów pieszych, w tym niwelację różnic wysokości oraz wykonanie równej i utwardzonej nawierzchni. Przewidziano czytelne oznaczenia, tablice o wysokim kontraście, tablice z językiem Braille'a oraz audioprzewodniki. Wnętrze kościoła zostanie dostosowane za pomocą nietrwałych i nieingerujących w zabytkową substancję rozwiązań, takich jak nakładki pochylne na stopnie.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

Cel 1: Silna, aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna

- 1.1. Rozwój oferty społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej dla mieszkańców.
- 1.2. Wzmacnianie miejsc spotkań, dialogu i współpracy sąsiedzkiej.
- 1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji mieszkańców.
- 1.5. Wzmacnianie aktywności obywatelskiej, organizacji pozarządowych i lokalnej tożsamości.

Cel 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości

- 2.2. Wykorzystanie dziedzictwa, rekreacji i turystyki jako impulsów gospodarczych.

Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji

- 3.4. Poprawa dostępności architektonicznej i funkcjonalnej obiektów oraz przestrzeni.
- 3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia

Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia

Moduł I: 6 000 000,00 zł Moduł II: 1 000 000,00 zł Moduł III: 500 000,00 zł łącznie: 6 500 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2028-2030 Moduł II: 2030-2031 Moduł III: 2032-2035
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	1 szt.
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	12 000 m ²
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba wydarzeń kulturalnych organizowanych w zrewitalizowanych przestrzeniach	6 szt./rok
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	1 000 os./rok
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tab. 18 Opis projektu zintegrowanego nr 3

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 3
Alumnat – w dialogu z kulturą
Nazwa wnioskodawcy

Gmina Trzemeszno
Potencjalni partnerzy
Stowarzyszenie Miłośników Zabytków Historycznych położonych na terenie miasta i gminy Trzemeszno Fundacja Aktywne Trzemeszno Fundacja "KIERUNEK KULTURA" Dom Kultury w Trzemesznie
Lokalizacja przedsięwzięcia
Plac Michała Kościeszy Kosmowskiego 3, działka ewidencyjna nr 166
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
▫ niski poziom aktywności i integracji mieszkańców, ▫ wysoki poziom osób dotkniętych problemem ubóstwa oraz alkoholizmem, ▫ niedostatecznie rozbudowana oferta społeczna, kulturalna i edukacyjna, w szczególności dla grup wrażliwych: dzieci, młodzieży i seniorów, ▫ niedostateczna liczba miejsc atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, w szczególności dla dzieci, młodzieży i seniorów, ▫ pojawianie się aktów wandalizmu i niszczenia przestrzeni publicznych, ▫ brak dostosowania większości przestrzeni publicznych i obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, skutkujący występowaniem wykluczenia społecznego, ▫ obniżające się kompetencje społeczne, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, ▫ niedostateczna koordynacja i współpraca między instytucjami lokalnymi a organizacjami pozarządowymi w zakresie kształtowania bieżącej oferty społecznej, kulturalnej i edukacyjnej, ▫ postępujące starzenie się społeczeństwa oraz wyludnianie obszaru rewitalizacji, ▫ niska emisja pochodząca z nieefektywnych, przestarzałych źródeł ogrzewania, powodująca lokalne obniżenie jakości powietrza, ▫ niska efektywność energetyczna budynków, w szczególności budynków użyteczności publicznej oraz budynków mieszkaniowych wielorodzinnych, ▫ niedostateczna edukacja ekologiczna, która nie obejmuje wszystkich grup społecznych, ▫ niedostateczny poziom implementacji rozwiązań z zakresu odnawialnych źródeł energii, ▫ nadmierne utwardzenie powierzchni w śródmieściu, przy niedostatecznym stosowaniu rozwiązań z zakresu retencji wód, ▫ niewykorzystany potencjał historyczny dla wzmacniania i rozwoju obiektów budujących aktywność społeczną, w tym kulturalną, edukacyjną czy turystyczną, ▫ brak pełnego wykorzystania funkcjonalnego istniejących obiektów użyteczności publicznej, ▫ niski poziom rozwoju usług adaptujących Gminę do zachodzących zmian demograficznych,

- niska estetyka obszaru spowodowana występowaniem, zdewastowanych, opuszczonych terenów i pustostanów,
- niski odsetek obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami,
- wysoki odsetek obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych wymagających podjęcia prac remontowych i konserwacyjno-restauracyjnych,
- niska efektywność energetyczna obiektów użyteczności publicznej.

Cel przedsięwzięcia

Celem przedsięwzięcia jest adaptacja zabytkowego budynku Alumnatu do pełnienia funkcji kulturalnych, edukacyjnych i społecznych. Projekt ma umożliwić mieszkańcom aktywne uczestnictwo w życiu kulturalnym i społecznym, a także stworzyć przyjazną przestrzeń spotkań, warsztatów, wystaw i dialogu.

Zakres realizowanych zadań

Projekt zintegrowany nr 3 zakłada realizację kompleksowych prac związanych z adaptacją zabytkowego budynku Alumnatu do pełnienia funkcji kulturalnych, edukacyjnych i społecznych, umożliwiających włączenie lokalnej społeczności do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym.

Moduł I: Adaptacja budynku Alumnatu do pełnienia funkcji kulturalnych, edukacyjnych i społecznych

Działania podejmowane w ramach modułu I będą obejmowały prace infrastrukturalne w obrębie budynku Alumnatu, skupione przede wszystkim wokół:

- przeprowadzenia prac konserwacyjnych w obrębie elewacji zewnętrznej, w tym z zastosowaniem technologii podnoszących komfort termiczny budynku (tynki termochronne lub ocieplenie ścian wewnętrznych budynku,
- przeprowadzenie prac konserwacyjnych w obrębie dachu, w tym rekonstrukcja lub wymiana poszycia dachowego budynku,
- wymianę obróbek blacharskich (orynnowanie, parapety, spusty itp.), wraz z montażem instalacji odgromowej,
- wprowadzenie nowego podziału funkcjonalnego budynku wraz z wymianą i ponownym rozproszaniem instalacji technicznych: elektrycznej, wodnej i grzewczej oraz uwzględnieniem sal: wystawienniczych, warsztatowych i edukacyjnych,
- wymiana źródła ogrzewania na ekologiczne (np. pompa ciepła),
- wydzielenie przestrzeni na wewnętrzny szyb windy, wraz z montażem wewnętrznego dźwigu osobowego,

- usunięcie barier architektonicznych w obrębie budynku, poprzez niwelację różnic wysokości, zastosowanie szerokich wejść, dostosowanie sanitariatów itp.

Ze względu na objęcie Alumnatu wpisem do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego, pod numerem rejestrowym 1214/Wlkp/A z 6 lipca 1960 roku wszelkie prace inwestycyjne prowadzone na obiekcie będą podlegały uzgodnieniu z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Moduł II: Zagospodarowanie terenu w obrębie działki ewidencyjnej nr 166

Działania podejmowane w ramach modułu II będą skupione wokół zagospodarowania terenu w obrębie działki ewidencyjnej nr 166 o powierzchni ok. 3 000 m² na cele kulturalne i edukacyjne. W ramach działań planowane jest w szczególności:

- uporządkowanie terenu zewnętrznego, w tym w zakresie rewaloryzacji istniejącej roślinności,
- utwardzenie ciągu dojazdowego do budynku w zachodniej części działki, wraz z utwardzeniem terenu służącego zapewnieniu obsługi technicznej budynku,
- wytyczenie i utworzenie ciągów pieszych o nawierzchni przepuszczalnej z wykorzystaniem kruszyw naturalnych,
- urządzenie ogrodu deszczowego o powierzchni ok. 500 m², retencjonującego wodę deszczową z budynku i otoczenia,
- urządzenie skweru o powierzchni ok. 1 500 m², poprzez przeprowadzenie nasadzeń zieleni wysokiej i niskiej, a także roślinności ozdobnej,
- wyposażenie terenu w obiekty małej architektury: kosze na odpady, ławki, leżaki miejskie, stojaki na rowery itp.,
- utworzenie punktu technicznego z dostępem do prądu oraz sieci Internet, celem umożliwienia technicznego organizacji wydarzeń plenerowych w oparciu o zagospodarowaną przestrzeń,
- rekonstrukcję ceglanego ogrodzenia z przewidzeniem dodatkowego wejścia pieszego od strony ul. Wiosny Ludów,
- usunięcie bramy z wejścia głównego wraz z wprowadzeniem zakazu wjazdu pojazdów samochodowych na patio (z wyłączeniem obsługi technicznej budynku).

Całość zagospodarowanego terenu ma stworzyć przyjazną przestrzeń dla mieszkańców, umożliwiającą wspólne spędzanie czasu, jak również implementować rozwiązania adaptujące obszar rewitalizacji do zmian klimatu.

Moduł III: Rozwój oferty kulturalnej, edukacyjnej i społecznej

W ramach modułu III przewiduje się realizację działań o charakterze społecznym, skupionym wokół rozwijania funkcji kulturalnych i edukacyjnych obszaru rewitalizacji, w szczególności poprzez:

- organizację wystaw tematycznych, w tym m.in. przeglądu starych zdjęć rodzinnych mieszkańców Trzemeszna, lokalnych artystów czy prezentujących dzieje historyczne Gminy,
- organizację spotkań autorskich z osobami związanymi z regionem i jego historią,
- organizację cyklicznych zajęć dla mieszkańców, m.in. z zakresu zawodów dawnych i zagrożonych wymarciem, zajęć plastycznych, spotkań literackich i dyskusyjnych,
- organizację wydarzeń i warsztatów z zakresu rozwijania postaw obywatelskich, m.in. umiejętności dyskusji i prowadzenia dialogu społecznego, rozwijania kompetencji emocjonalno-społecznych itp.;
- powołanie w granicach Alumnatu Punktu Mediacji dla mieszkańców, z uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży w tym zakresie,
- organizację cyklicznych przeglądów autorów lokalnych w zakresie form artystycznych i literackich,
- wprowadzenie cyklicznych konkursów z upominkami dla najmłodszych, celem prowadzenia edukacji promującej włączenie kulturalne od najmłodszych lat.

Działania planowane w ramach modułu III w zakresie animacji kulturalnej oraz czasu wolnego mogą przyjmować również inne formy. Wśród zajęć i aktywności kulturalnej wzięte pod uwagę będą przede wszystkim potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz całej Gminy Trzemeszno, przy szczególnym uwzględnieniu potrzeb różnych grup wiekowych.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Dostępność budynku zostanie poprawiona przez wydzielenie szybu windowego i montaż wewnętrznego dźwigu osobowego. Przewidziano usunięcie barier architektonicznych, w tym niwelację różnic wysokości, zastosowanie szerokich wejść oraz dostosowanie sanitariatów. Dostępność terenu wspierać będą nowe ciągi piesze, dodatkowe wejście od ul. Wiosny Ludów oraz elementy małej architektury.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

Cel 1: Silna, aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna

- 1.1. Rozwój oferty społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej dla mieszkańców.
- 1.2. Wzmacnianie miejsc spotkań, dialogu i współpracy sąsiedzkiej.
- 1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji mieszkańców.
- 1.4. Rozwój usług dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami.

1.5. Wzmacnianie aktywności obywatelskiej, organizacji pozarządowych i lokalnej tożsamości.

Cel 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości

- 2.2. Wykorzystanie dziedzictwa, rekreacji i turystyki jako impulsów gospodarczych.
2.4. Poprawa efektywności energetycznej i ograniczanie niskiej emisji.
2.5. Rozwój edukacji ekologicznej, retencji, zieleni i gospodarki obiegu zamkniętego.

Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji

- 3.2. Adaptacja zdegradowanych i zabytkowych obiektów do nowych funkcji.
3.4. Poprawa dostępności architektonicznej i funkcjonalnej obiektów oraz przestrzeni.
3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.

Ramy realizacji przedsięwzięcia	
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 4 000 000,00 zł Moduł II: 1 000 000,00 zł Moduł III: 1 000 000,00 zł łącznie: 6 000 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2026-2028 Moduł II: 2028-2029 Moduł III: 2030-2035
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	1 szt.
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	1 szt.
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	4 000 m ²
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba przedsięwzięć proekologicznych	3 szt.
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	3 000 os./rok
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	

Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tab. 19 Opis projektu zintegrowanego nr 4

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 4	
Baba (i nie tylko) na sportowo	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Trzemeszno	
Potencjalni partnerzy	
Ośrodek Sportu i Rekreacji w Trzemesznie	
Stowarzyszenie Miłośników Zabytków Historycznych położonych na terenie miasta i gminy Trzemeszno	
Fundacja Aktywne Trzemeszno	
Międzyszkolny Klub Sportowy	
Klub Sportowy Zjednoczeni Trzemeszno	
Lokalizacja przedsięwzięcia	
Park Baba, działki ewidencyjne nr:180/2, 188, 164, 189, 190 i 191	
Stadion Miejski, ul. Sportowa 19, działka ewidencyjna nr 180/1	
Cmentarz żydowski, działka ewidencyjna nr 242	
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
▫ niski poziom aktywności i integracji mieszkańców, ▫ wysoki poziom osób dotkniętych problemem ubóstwa oraz alkoholizmem, ▫ niedostatecznie rozbudowana oferta społeczna, kulturalna i edukacyjna, w szczególności dla grup wrażliwych: dzieci, młodzieży i seniorów, ▫ niedostateczna liczba miejsc atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, w szczególności dla dzieci, młodzieży i seniorów, ▫ pojawianie się aktów wandalizmu i niszczenia przestrzeni publicznych, ▫ brak dostosowania większości przestrzeni publicznych i obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, skutkujący występowaniem wykluczenia społecznego, ▫ obniżające się kompetencje społeczne, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży,	

- niedostateczna koordynacja i współpraca między instytucjami lokalnymi a organizacjami pozarządowymi w zakresie kształtowania bieżącej oferty społecznej, kulturalnej i edukacyjnej,
- postępujące starzenie się społeczeństwa oraz wyludnianie obszaru rewitalizacji,
- niedostateczna aktywność gospodarcza w zakresie funkcjonowania podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji,
- niskie tempo rozwoju gospodarczego,
- niedostateczna edukacja ekologiczna, która nie obejmuje wszystkich grup społecznych,
- niedostateczny poziom implementacji rozwiązań z zakresu odnawialnych źródeł energii,
- nadmierne utwardzenie powierzchni w śródmieściu, przy niedostatecznym stosowaniu rozwiązań z zakresu retencji wód,
- niedostateczna liczba oraz jakość terenów i obiektów sportowo-rekreacyjnych,
- niewykorzystany potencjał historyczny dla wzmacniania i rozwoju obiektów budujących aktywność społeczną, w tym kulturalną, edukacyjną czy turystyczną,
- brak pełnego wykorzystania funkcjonalnego istniejących obiektów użyteczności publicznej,
- niska estetyka obszaru spowodowana występowaniem zdewastowanych, opuszczonych terenów i pustostanów,
- niski odsetek obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami,
- wysoki odsetek obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych wymagających podjęcia prac remontowych i konserwacyjno-restauracyjnych.

Cel przedsięwzięcia

Celem przedsięwzięcia jest zintegrowanie przestrzeni Stadionu Miejskiego i Parku Baba oraz rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnych obszaru rewitalizacji. Projekt obejmuje także uporządkowanie i zabezpieczenie zabytkowych cmentarzy. Działania te przełożą się na ochronę dziedzictwa lokalnego oraz rozwój oferty aktywności sportowych, rekreacyjnych i czasu wolnego.

Zakres realizowanych zadań

Projekt zintegrowany nr 4 zakłada realizację zadań związanych z integracją przestrzeni Stadionu Miejskiego i Parku Baba, celem rozwoju zintegrowanych funkcji sportowo-rekreacyjnych obszaru rewitalizacji.

Moduł I: Kompleksowa modernizacja Stadionu Miejskiego w Trzemesznie

Działania podejmowane w ramach modułu I będą obejmowały prace inwestycyjne skupione wokół Stadionu Miejskiego w Trzemesznie, polegające w szczególności na:

- wyprofilowaniu i wykonaniu pełnowymiarowej, czterotorowej bieżni z nawierzchnią poliuretanową, w tym z torami sprinterskimi o długości 100 m,
- posadowieniu bieżni i piaskownicy do skoku w dal w południowo-wschodniej części stadionu,
- montażu odwodnienia liniowego bieżni oraz murawy boiska piłkarskiego, zbierającego wodę w zbiorniku retencyjnym, zasilającą następnie system nawadniania murawy,
- wyrównaniu nawierzchni boiska do piłki nożnej wraz z uzupełnieniem nasiewu trawy,
- kompleksowej modernizacji trybun, poprzez uzupełnienie ubytków, wymianę zadaszenia, niwelację różnicy wysokości, celem poprawy dostępności oraz montaż nowych siedzisk,
- przeprowadzeniu kompleksowej modernizacji pomieszczeń sanitarnych, w tych ich dostosowania do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami,
- modernizacji pomieszczeń sanitarnych,
- montażu systemu nagłośnienia oraz modernizacji punktu spikerskiego,
- modernizacji pomieszczeń sędziowskich,
- wymianie ogrodzenia Stadionu,
- montażu monitoringu wizyjnego,
- montażu energooszczędnego oświetlenia terenu.

W ramach modułu I planowane są również działania związane z zagospodarowaniem terenu wokół Stadionu Miejskiego, uwzględniające:

- likwidację boisk asfaltowych w południowo-zachodniej części działki,
- utworzenie boiska wielofunkcyjnego w zachodniej części działki,
- doprowadzenie niezbędnych mediów (prąd, woda) wraz z częściowym utwardzeniem terenu, celem przygotowania miejsc postoju dla stoisk gastronomicznych w sąsiedztwie południowej trybuny,
- uprzątnięcie terenu wokół Stadionu, wraz z przeprowadzeniem nasadzeń zieleni wysokiej,
- wytyczenie i wykonanie nowych ciągów pieszych,
- wyposażenie terenu w obiektu małej architektury, w tym kosze na śmieci i ławki.

Moduł II: Rewaloryzacja Parku Baba

W ramach modułu II prowadzone będą działania skupione na rewaloryzacji największego kompleksu zieleni na terenie miasta Trzemeszna – Parku Baba. W ramach prowadzonych działań przewiduje się w szczególności:

- przeprowadzenie oceny zdrowotnej istniejącego drzewostanu,
- przeprowadzenie prac pielęgnacyjnych i zabezpieczających, polegających m.in. na przycięciu koron drzew, gałęzi bocznych czy usunięciem drzew zagrażających zdrowiu i życiu odwiedzających,
- przeprowadzenie nasadzeń uzupełniających zieleni wysokiej gatunków rodzimych charakterystycznych dla parku,

- odtworzenie, wyrównanie i częściowe utwardzenie ścieżek spacerowych, wraz z utworzeniem podjazdów dla osób z niepełnosprawnościami przy schodach,
- częściowy montaż oświetlenia energooszczędnego, wraz z lokowaniem punktów monitoringu wizyjnego,
- utworzenie skateparku w obrębie działki ewidencyjnej nr 164,
- posadowienie altany biesiadnej w obrębie działki ewidencyjnej nr 164,
- wymianę ogrodzenia od strony ulicy Orchowskiej,
- wymianę elementów placu zabaw dla dzieci,
- utworzenie edukacyjnej ścieżki przyrodniczo-historycznej, poprzez jej wyposażenie w numerowane tablice informacyjne, pozwalające obejść cały Park.

Moduł III: Odnowienie i uporządkowanie zabytkowych cmentarzy: ewangelickiego i żydowskiego

W ramach modułu przewiduje się przeprowadzenie prac związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego Gminy Trzemeszno, poprzez zabezpieczenie pozostałości cmentarzy żydowskiego i ewangelickiego. W ramach modułu przewiduje się w szczególności:

- wytyczenie i wyrównanie nieutwardzonych ścieżek pieszych od ul. Orchowskiej,
- konserwację i prace odtworzeniowe obejmujące pozostałości bramy głównej cmentarza ewangelickiego,
- uporządkowanie pozostałości nagrobków, wraz z zabezpieczeniem terenu (ewentualne doły i zapadliska),
- posadowienie tablic informacyjnych odnoszących się do cmentarza żydowskiego oraz cmentarza ewangelickiego,
- utworzenie zejścia od ul. Orchowskiej do cmentarza żydowskiego obejmującego schody i pochylnię.

Moduł IV: Rozwój oferty rekreacyjno-sportowej z uwzględnieniem dziedzictwa kulturowego

W ramach modułu IV przewiduje się realizację działań społecznych, obejmujących sport i rekreację, a także aktywności czasu wolnego. W ramach modułu realizowane będą między innymi następujące działania:

- udostępnienie ścieżki przyrodniczo-historycznej dla mieszkańców,
- organizację zabaw tanecznych i wieczorów muzycznych w obrębie parku,
- organizację imprez sportowych, w tym rozgrywek ligowych oraz turniejów amatorskich,
- utworzenie cyklicznych zajęć lekkoatletycznych dla dzieci i młodzieży (biegi krótko- i długodystansowe, biegi z przeszkodami, skok w dal, trójskok itp.),

- utworzenie cyklicznych treningów sprawnościowych dla seniorów, m.in. gimnastyki i yogi na trawie, zorganizowanych spacerów nordic walking, trenignów piłkarskich itp.,
- organizację zawodów deskorolkowych, BMX i rolkowych w oparciu o infrastrukturę skateparku.

W ramach modułu IV należy podkreślić, że wskazane obiekty poza rozwojem funkcji społecznych w oparciu o działania zorganizowane będą również ogólnodostępne dla mieszkańców, pozwalając na swobodne spędzanie przez nich czasu wolnego. Dostępność wskazanych obiektów i przestrzeni pozwoli na samodzielne aktywne zagospodarowanie czasu wśród mieszkańców.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Dostępność zostanie zapewniona przez niwelację różnic wysokości na trybunach oraz dostosowanie pomieszczeń sanitarnych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. W Parku Baba przewidziano odtworzenie, wyrównanie i częściowe utwardzenie ścieżek spacerowych oraz utworzenie podjazdów przy schodach. Przy cmentarzu żydowskim zaplanowano zejście od ul. Orchowskiej obejmujące schody i pochylnię. Działania te wydatnie przyczynią się do wzrostu dostępności przestrzeni publicznych, uwzględniając maksymalne możliwe dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

Cel 1: Silna, aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna

- 1.1. Rozwój oferty społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej dla mieszkańców.
- 1.2. Wzmacnianie miejsc spotkań, dialogu i współpracy sąsiedzkiej.
- 1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji mieszkańców.
- 1.5. Wzmacnianie aktywności obywatelskiej, organizacji pozarządowych i lokalnej tożsamości.

Cel 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości

- 2.1. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości, usług i nowych miejsc pracy.
- 2.2. Wykorzystanie dziedzictwa, rekreacji i turystyki jako impulsów gospodarczych.
- 2.3. Ożywienie gospodarcze niewykorzystanych obiektów i terenów.
- 2.5. Rozwój edukacji ekologicznej, retencji, zieleni i gospodarki obiegu zamkniętego.

Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji

- 3.1. Odnowa i uporządkowanie przestrzeni publicznych.

- 3.3. Rozwój infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i wypoczynkowej.
 3.4. Poprawa dostępności architektonicznej i funkcjonalnej obiektów oraz przestrzeni.
 3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.

Ramy realizacji przedsięwzięcia	
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 5 000 000,00 zł Moduł II: 1 500 000,00 zł Moduł III: 500 000,00 zł Moduł IV: 300 000,00 zł łącznie: 7 300 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2026-2028 Moduł II: 2028-2030 Moduł III: 2031-2032 Moduł IV: 2033-2035
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu	1 szt.
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	1 szt.
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	86 000 m ²
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba przedsięwzięć proekologicznych	5 szt.
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	3 000 os./rok
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tab. 20 Opis projektu zintegrowanego nr 5

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 5	
Integracja nad Jeziorem Popielewskim	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Trzemeszno	
Potencjalni partnerzy	
Ośrodek Sportu i Rekreacji w Trzemesznie Fundacja Aktywne Trzemeszno Dom Kultury w Trzemesznie Stowarzyszenie POD ŻAGLAMI	
Lokalizacja przedsięwzięcia	
Działki ewidencyjne nr: 323/15, 323/13	
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
▫ niski poziom aktywności i integracji mieszkańców, ▫ wysoki poziom osób dotkniętych problemem ubóstwa oraz alkoholizmem, ▫ niedostateczna liczba miejsc atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, w szczególności dla dzieci, młodzieży i seniorów, ▫ pojawianie się aktów wandalizmu i niszczenia przestrzeni publicznych, ▫ brak dostosowania większości przestrzeni publicznych i obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, skutkujący występowaniem wykluczenia społecznego, ▫ niedostateczna koordynacja i współpraca między instytucjami lokalnymi a organizacjami pozarządowymi w zakresie kształtowania bieżącej oferty społecznej, kulturalnej i edukacyjnej, ▫ postępujące starzenie się społeczeństwa oraz wyludnianie obszaru rewitalizacji, ▫ niedostateczna liczba oraz jakość terenów i obiektów sportowo-rekreacyjnych, ▫ niska estetyka obszaru spowodowana występowaniem, zdewastowanych, opuszczonych terenów i pustostanów, ▫ niedostateczne wykorzystanie i zagospodarowanie terenów nad jeziorami, ▫ niedostateczne rozwiązania związane z rozwojem alternatywnych form transportu i bezpieczeństwem publicznych, ▫ niski odsetek obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.	
Cel przedsięwzięcia	

Celem przedsięwzięcia jest zagospodarowanie przestrzeni nad Jeziorem Popielewskim na cele rekreacyjno-wypoczynkowe dla mieszkańców. Projekt ma uporządkować nabrzeże, stworzyć miejsca wypoczynku i aktywnej rekreacji oraz wzmacniać integrację mieszkańców poprzez pikniki, spacery, spływy i zajęcia sportowo-rekreacyjne.

Zakres realizowanych zadań

Projekt zintegrowany nr 5 ma na celu zagospodarowanie przestrzeni nad Jeziorem Popielewskim na cele rekreacyjno-wypoczynkowe dla mieszkańców, obejmując przy tym tereny położone na końcu ul. Kochanowskiego.

Moduł I: Uporządkowanie terenu nad Jeziorem Popielewskim

Działania podejmowane w ramach modułu I będą skoncentrowane na uporządkowaniu terenu na nabrzeżu jeziora, a także jego zagospodarowaniu na cele wypoczynkowo-rekreacyjne. W ramach modułu planowane jest:

- wytyczenie ciągów pieszych wraz z ich wyrównaniem i częściowym utwardzeniem,
- utworzenie stabilnego pomostu umożliwiającego cumowanie łodzi wiosłowych, na przedłużeniu ul. Kochanowskiego, wraz z posadowieniem nietrwale związanej z gruntem budki umożliwiającej prowadzenie wypożyczalni sprzętu pływającego,
- utworzenie stabilnego zejścia do pomostu pływającego,
- utworzenie mini parku linowego dla najmłodszych mieszkańców,
- wyposażenie terenu w elementy małej architektury: hamaki, ławki, kosze na odpady, stojaki na rowery,
- posadowienie wiaty biesiadnej, wraz z montażem grilla zewnętrznego,
- utworzenie punktu widokowego w południowej części działki wraz z umiejscowieniem instalacji umożliwiającej montaż kłódek.

Moduł II: Rozwój oferty rekreacyjno-wypoczynkowej i integracja mieszkańców

W ramach modułu II przewiduje się działania związane z integracją mieszkańców, poprzez stworzoną przestrzeń dedykowaną wypoczynkowi i rekreacji. W ramach modułu planuje się w szczególności:

- organizację pikników sąsiedzkich dla mieszkańców, służących ich wzajemnej integracji i wzmacnianiu więzi społecznych,
- organizację spacerów przyrodniczych, prezentujących florę i faunę Jeziora Popielewskiego,
- organizację spływów kajakowych przez Jezioro Popielewskie,

- organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, w tym wyścigów kajakowych,
- organizacja festynów promujących aktywne spędzanie czasu wolnego.

W ramach poczynionych działań teren będzie również ogólnodostępny dla mieszkańców, pozwalając im na swobodne spędzanie czasu wolnego i skorzystania z parki linowego dla dzieci, pływającego pomostu, punktu widokowego wraz z instalacją dedykowaną zawieszaniu tzw. „kłódek zakochanych”, a także wypożyczenie kajaka lub roweru wodnego. Całość terenu zyska swobodny charakter, służący integracji mieszkańców i aktywnej rekreacji na świeżym powietrzu.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Dostępność terenu zapewnią wytyczone, wyrównane i częściowo utwardzone ciągi piesze oraz stabilne zejście do pomostu pływającego. Dzięki zastosowanym rozwiązaniom oraz dostępnej infrastrukturze wypoczynkowej, przestrzeń stanie się dostępna dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

Cel 1: Silna, aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna

- 1.1. Rozwój oferty społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej dla mieszkańców.
- 1.2. Wzmacnianie miejsc spotkań, dialogu i współpracy sąsiedzkiej.
- 1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji mieszkańców.
- 1.4. Rozwój usług dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami.
- 1.5. Wzmacnianie aktywności obywatelskiej, organizacji pozarządowych i lokalnej tożsamości.

Cel 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości

- 2.2. Wykorzystanie dziedzictwa, rekreacji i turystyki jako impulsów gospodarczych.
- 2.5. Rozwój edukacji ekologicznej, retencji, zieleni i gospodarki obiegu zamkniętego.

Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji

- 3.1. Odnowa i uporządkowanie przestrzeni publicznych.
- 3.3. Rozwój infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i wypoczynkowej.
- 3.4. Poprawa dostępności architektonicznej i funkcjonalnej obiektów oraz przestrzeni.
- 3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 1 500 000,00 zł	Moduł I: 2029

Moduł II: 300 000,00 zł łącznie: 1 800 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł II: 2030-2035
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu	1 szt.
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	7 700 m ²
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	1 000 os./rok
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tab. 21 Opis projektu zintegrowanego nr 6

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 6
Silni, bo aktywni
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Trzemeszno
Potencjalni partnerzy
Krąg Seniorów Harcerskich Ziemi Trzemeszeńskiej Koło Miejsko-Gminne Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Polit. w Trzemesznie

Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Wlkp. Hufiec Trzemeszno Stowarzyszenie Miłośników Zabytków Historycznych położonych na terenie miasta i gminy Trzemeszno Trzemeszeńskie Towarzystwo Sportowe Stowarzyszenie POD ŻAGLAMI Fundacja Aktywne Trzemeszno Stowarzyszenie TERAZ Grupa nieformalna Stowarzyszenie "Trzemeszeńscy Patrioci" Wielkopolskie Stowarzyszenie Wychowanków Liceum i Gimnazjum w Trzemesznie Stowarzyszenie Motocyklistów "Wolni Strzelcy" Fundacja "KIERUNEK KULTURA" Stowarzyszenie "Boxing Trzemeszno" Grupa nieformalna "Kijkowe Trzemeszno"
Lokalizacja przedsięwzięcia
Ul. św. Wojciecha 19A, część działki ewidencyjnej nr 240/6
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
▫ niski poziom aktywności i integracji mieszkańców, ▫ wysoki poziom osób dotkniętych problemem ubóstwa oraz alkoholizmem, ▫ niedostatecznie rozbudowana oferta społeczna, kulturalna i edukacyjna, w szczególności dla grup wrażliwych: dzieci, młodzieży i seniorów, ▫ brak dostosowania większości przestrzeni publicznych i obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, skutkujący występowaniem wykluczenia społecznego, ▫ obniżające się kompetencje społeczne, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, ▫ niedostateczna koordynacja i współpraca między instytucjami lokalnymi a organizacjami pozarządowymi w zakresie kształtowania bieżącej oferty społecznej, kulturalnej i edukacyjnej, ▫ postępujące starzenie się społeczeństwa oraz wyludnianie obszaru rewitalizacji, ▫ niska emisja pochodząca z nieefektywnych, przestarzałych źródeł ogrzewania, powodująca lokalne obniżenie jakości powietrza, ▫ niska efektywność energetyczna budynków, w szczególności budynków użyteczności publicznej oraz budynków mieszkaniowych wielorodzinnych, ▫ niedostateczna edukacja ekologiczna, która nie obejmuje wszystkich grup społecznych,

- niedostateczny poziom implementacji rozwiązań z zakresu odnawialnych źródeł energii,
- nadmierne utwardzenie powierzchni w śródmieściu, przy niedostatecznym stosowaniu rozwiązań z zakresu retencji wód,
- brak pełnego wykorzystania funkcjonalnego istniejących obiektów użyteczności publicznej,
- niski poziom rozwoju usług adaptujących Gminę do zachodzących zmian demograficznych,
- niska estetyka obszaru spowodowana występowaniem, zdewastowanych, opuszczonych terenów i pustostanów,
- niedostateczne rozwiązania związane z rozwojem alternatywnych form transportu i bezpieczeństwem publicznym,
- niski odsetek obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami,
- wysoki odsetek obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych wymagających podjęcia prac remontowych i konserwacyjno-restauracyjnych,
- niska efektywność energetyczna obiektów użyteczności publicznej.

Cel przedsięwzięcia

Celem przedsięwzięcia jest adaptacja nieużytkowanego budynku Urzędu Miejskiego Trzemeszna na potrzeby Centrum Organizacji Pozarządowych. Projekt ma stworzyć miejsce spotkań, współpracy, szkoleń, konsultacji i networkingu dla organizacji oraz wzmocnić ich rolę w życiu publicznym Gminy Trzemeszno.

Zakres realizowanych zadań

Projekt zintegrowany nr 6 dedykowany jest adaptacji nieużytkowanego budynku Urzędu Miejskiego Trzemeszna na potrzeby powołania Centrum Organizacji Pozarządowych.

Moduł I: Kompleksowa modernizacja budynku przy ul. św. Wojciecha 19A

Działania podejmowane w ramach modułu I będą skupione na kompleksowej modernizacji budynku, w tym jego dostosowaniu do potrzeb organizacji. W ramach prac infrastrukturalnych planowane jest w szczególności:

- poprawę efektywności energetycznej budynku, w tym wymianę źródła ogrzewania na ekologiczne (np. pompa ciepła),
- wymianę poszycia dachowego wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej na dachu,
- wymianę stolarki drzwiowej i okiennej,
- wprowadzenie podziału funkcjonalnego budynku, poprzez: wydzielenie toalet publicznych z bezpośrednim wejściem od ulicy, wydzielenie pomieszczeń sanitarnych w samym budynku (aneks kuchenny i toaleta) oraz sali spotkań,

- przeprowadzenie prac modernizacyjnych wewnątrz budynku, wraz z jego niezbędnym wyposażeniem.

Moduł II: Zagospodarowanie terenu przy Placu św. Wojciecha

W ramach modułu II planowane jest zagospodarowanie terenu w części działki ewidencyjnej nr 240/6, uwzględniające:

- likwidację części nawierzchni utwardzonych, celem wprowadzenia zieleni miejskiej (ok. 100 m²),
- likwidację centralnych miejsc postojowych, wraz z posadowieniem zielonej wiaty przystankowej dla autobusów w obu kierunkach i utworzeniem dedykowanych zatoczek,
- częściowo zmiana organizacji ruchu, poprzez zwężenie ulicy Dąbrowskiego od ulicy Konopnickiej do Placu św. Wojciecha do jednego pasa ruchu w obu kierunkach,
- modernizacja przejścia dla pieszych, celem poprawy bezpieczeństwa mieszkańców, wraz z wyznaczeniem ciągów pieszych do wiaty przystankowej,
- przeprowadzenie nasadzeń zieleni wysokiej i krzewów,
- wprowadzenie zbiornika retencyjnego pod wiatą przystankową zbierającego wodę opadową w przypadku wystąpienia deszczy nawaalnych,
- wprowadzenie obiektów małej architektury (ławek, koszy na śmieci itp.),
- wprowadzenie energooszczędnego oświetlenia terenu.

Moduł III: Rozwój oferty dedykowanej rozwojowi działalności organizacji pozarządowych

W ramach modułu III planowane są działania związane z rozwijaniem współpracy i roli organizacji pozarządowych w życiu publicznym, poprzez:

- zapewnienie miejsca spotkań dla organizacji, wraz z wdrożeniem elektronicznego kalendarza rezerwacji pomieszczenia,
- organizacja warsztatów i szkoleń z zewnętrznymi ekspertami m.in.: z zakresu źródeł finansowania działań III sektora, sposobów partycypacji społecznej itp.,
- organizacja Gminnego Dnia Organizacji Pozarządowych, podczas którego mieszkańcy będą mogli zapoznać się z ofertą, bieżącą działalnością i przekrojem organizacji pozarządowych działających w Trzemesznie,
- utworzenie otwartego punktu konsultacyjnego w zakresie możliwości powołania nowej organizacji, w tym jej ugruntowania prawnego,
- utworzenie platformy networkingowej dla organizacji pozarządowych z terenu Gminy Trzemeszno.

Centrum Organizacja Pozarządowych będzie również miejscem pozwalającym na zawieranie trwałej i długoterminowej współpracy między poszczególnymi organizacjami a

Urzędem Miejskim Trzemeszna w zakresie prowadzonych działań rewitalizacyjnych, ale również innych bieżących spraw.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Dostępność wspierać będzie modernizacja budynku wraz z nowym podziałem funkcjonalnym, wydzieleniem toalet publicznych z wejściem od ulicy, sali spotkań oraz zaplecza sanitarnego. W otoczeniu zaplanowano modernizację przejścia dla pieszych, wyznaczenie ciągów pieszych do wiaty przystankowej, ławki oraz energooszczędne oświetlenie. Zmiany organizacji ruchu i zielone wiaty przystankowe mają poprawić bezpieczeństwo i komfort mieszkańców korzystających z tej przestrzeni. Przestrzeń budynku oraz jego najbliższe otoczenie staną się w pełni dostępne dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

Cel 1: Silna, aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna

- 1.1. Rozwój oferty społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej dla mieszkańców.
- 1.2. Wzmacnianie miejsc spotkań, dialogu i współpracy sąsiedzkiej.
- 1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji mieszkańców.
- 1.4. Rozwój usług dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami.
- 1.5. Wzmacnianie aktywności obywatelskiej, organizacji pozarządowych i lokalnej tożsamości.

Cel 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości

- 2.4. Poprawa efektywności energetycznej i ograniczanie niskiej emisji.
- 2.5. Rozwój edukacji ekologicznej, retencji, zieleni i gospodarki obiegu zamkniętego.

Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji

- 3.1. Odnowa i uporządkowanie przestrzeni publicznych.
- 3.2. Adaptacja zdegradowanych i zabytkowych obiektów do nowych funkcji.
- 3.4. Poprawa dostępności architektonicznej i funkcjonalnej obiektów oraz przestrzeni.
- 3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 400 000,00 zł	Moduł I: 2030
Moduł II: 800 000,00 zł	Moduł II: 2029-2031
	Moduł III: 2032-2035

Moduł III: 200 000,00 zł łącznie: 1 800 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu	3 szt.
Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	1 szt.
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	1 200 m ²
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	500 os./rok
Liczba przedsięwzięć proekologicznych	2 szt.
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tab. 22 Opis projektu zintegrowanego nr 7

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 7
Warsztaty Ekologicznej Zmiany

Nazwa wnioskodawcy
Gmina Trzemeszno
Potencjalni partnerzy
REMONDIS Aqua Trzemeszno sp. z o.o.
Lokalizacja przedsięwzięcia
ul. Orchowska 18, działka ewidencyjna nr 87 ul. Wyszyńskiego 6, działki ewidencyjne nr 29, 93
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
▫ niski poziom aktywności i integracji mieszkańców, ▫ wysoki poziom osób dotkniętych problemem ubóstwa oraz alkoholizmem, ▫ niedostatecznie rozbudowana oferta społeczna, kulturalna i edukacyjna, w szczególności dla grup wrażliwych: dzieci, młodzieży i seniorów, ▫ niedostateczna liczba miejsc atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, w szczególności dla dzieci, młodzieży i seniorów, ▫ pojawianie się aktów wandalizmu i niszczenia przestrzeni publicznych, ▫ brak dostosowania większości przestrzeni publicznych i obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, skutkujący występowaniem wykluczenia społecznego, ▫ niedostateczna koordynacja i współpraca między instytucjami lokalnymi a organizacjami pozarządowymi w zakresie kształtowania bieżącej oferty społecznej, kulturalnej i edukacyjnej, ▫ postępujące starzenie się społeczeństwa oraz wyludnianie obszaru rewitalizacji, ▫ niedostateczna aktywność gospodarcza w zakresie funkcjonowania podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji, ▫ niskie tempo rozwoju gospodarczego, ▫ brak pełnego wykorzystania gospodarczego przestrzeni predysponowanych do prowadzenia działalności gospodarczej, ▫ niska emisja pochodząca z nieefektywnych, przestarzałych źródeł ogrzewania, powodująca lokalne obniżenie jakości powietrza, ▫ niska efektywność energetyczna budynków, w szczególności budynków użyteczności publicznej oraz budynków mieszkaniowych wielorodzinnych, ▫ niedostateczna edukacja ekologiczna, która nie obejmuje wszystkich grup społecznych, ▫ niedostateczny poziom implementacji rozwiązań z zakresu odnawialnych źródeł energii, ▫ nadmierne utwardzenie powierzchni w śródmieściu, przy niedostatecznym stosowaniu rozwiązań z zakresu retencji wód, ▫ brak pełnego wykorzystania funkcjonalnego istniejących obiektów użyteczności publicznej, ▫ niska estetyka obszaru spowodowana występowaniem, zdewastowanych, opuszczonych terenów i pustostanów,

▫ niski odsetek obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, ▫ wysoki odsetek obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych wymagających podjęcia prac remontowych i konserwacyjno-restauracyjnych, ▫ niska efektywność energetyczna obiektów użyteczności publicznej.
Cel przedsięwzięcia
Celem przedsięwzięcia jest adaptacja wieży ciśnień oraz terenu po warsztatach zajęciowych na potrzeby aktywnej edukacji ekologicznej mieszkańców. Projekt ma utworzyć przestrzenie edukacyjne, wystawiennicze, warsztatowe, konferencyjne i społeczne związane z gospodarką wodną, odpadami, ponownym wykorzystaniem materiałów i ideą zero waste.
Zakres realizowanych zadań
W ramach projektu zintegrowanego nr 7 planowane są działania adaptacyjne względem czynnej wieży ciśnień oraz warsztatów zajęciowych na rzecz prowadzenia aktywnej edukacji ekologicznej wśród mieszkańców. Moduł I: Konserwacja zabytkowej wieży ciśnień Działania podejmowane w ramach modułu I będą skupione na odnowieniu i adaptacji istniejącej wieży ciśnień oraz jej bezpośredniego otoczenia na potrzeby prowadzenia edukacji ekologicznej w zakresie gospodarki wodnej. W szczególności działania obejmą: ▫ konserwację, w tym uzupełnienie tynkowań i spoinowań elewacji, ▫ konserwację lub odtworzenie obróbek blacharskich, ▫ konserwację poszycia dachowego, ▫ adaptację części wieży na potrzeby edukacyjne, z uwzględnieniem rozlokowania informacji o poszczególnych obiektach, ▫ utworzenie punktów edukacyjnych, poprzez rozlokowanie instalacji demonstracyjnych prezentujących obieg, magazynowanie i dystrybucję wody, ▫ prezentację w przestrzeni systemów retencyjnych wód i rozwiązań z zakresu gospodarowania wodami opadowymi z wykorzystaniem instalacji edukacyjnych, ▫ utworzenie dodatkowego przejścia do wieży od ul. Słonecznej, ▫ wyposażenie terenu w obiekty małej architektury (ławki, kosze na śmieci itp.), ▫ wyposażenie terenu w energooszczędne oświetlenie, ▫ wyposażenie terenu w monitoring wizyjny. <i>Ze względu na objęcie Alumnatu wpisem do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego, pod numerem rejestrowym 893/Wlkp/A z 14 kwietnia 1994 roku wszelkie</i>

prace inwestycyjne prowadzone na obiekcie będą podlegały uzgodnieniu z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Moduł II: Adaptacja terenu po warsztatach zajęciowych na potrzeby utworzenia Warsztatów Ekologicznej Zmiany

W ramach modułu II planowane jest zagospodarowanie terenu w obrębie działek ewidencyjnych nr 29 i 93 na potrzeby utworzenia Warsztatów Ekologicznej Zmiany. W ramach działania przewiduje się w szczególności:

- uporządkowanie terenu, poprzez jego oczyszczenie z materiałów rozbiórkowych, budowlanych i zanieczyszczeń,
- rozbiórkę garaży i przybudówek,
- przeprowadzenie prac termomodernizacyjnych w trzech budynkach warsztatowych,
- wymianę stolarki okiennej oraz wprowadzenie drzwi wejściowych do poszczególnych budynków,
- wymianę źródeł ogrzewania na ekologiczne (np. pompy ciepła),
- montaż instalacji fotowoltaicznych na dachach budynków, wraz z ponownym rozproszaniem instalacji grzewczych, elektrycznych i wodnych,
- adaptację wewnątrz budynków, poprzez wprowadzenie układów funkcjonalno-przestrzennych z wydzieleniem następujących pomieszczeń:
 - w pierwszym budynku od ul. Wyszyńskiego: *multimedialnej sali konferencyjnej na ok. 100 osób, 2 sal warsztatowych mieszczących ok. 20 osób, sale ekspozycyjne wykorzystujące nowoczesne rozwiązania (wizualizacje, symulatory, VR/AR itp.), sanitariaty i szatnię,*
 - w drugim budynku od ul. Wyszyńskiego: *lokalu gospodarczego pod działalność gastronomiczną, magazynu społecznego (miejsca nieodpłatnej wymiany rzeczy używanych), społecznego warsztatu wyposażonego w narzędzia z dostępem do energii elektrycznej,*
 - w trzecim budynku od ul. Wyszyńskiego: *pomieszczeń technicznych, administracyjnych i magazynowych,*
- wyznaczenie ciągów pieszych i dojazdowych wraz z ich wyrównaniem i częściowym utwardzeniem,
- wprowadzenie nasadzeń roślinności wysokiej i niskiej,
- montaż energooszczędnego oświetlenia terenu,
- montaż monitoringu wizyjnego,
- wyposażenie terenu w obiekty małej architektury (ławki, kosze na odpady, stojaki na rowery itp.),
- likwidację ogrodzenia terenu.

Moduł III: Wprowadzenie nowoczesnej oferty edukacji ekologicznej

W ramach modułu III planowane jest prowadzenie aktywnej edukacji ekologicznej w oparciu o zaadaptowane przestrzenie wieży ciśnień i warsztatów, poprzez:

- opracowanie interaktywnej wystawy dotyczącej segregacji i przetwarzania odpadów,
- organizację cyklicznych warsztatów ekologicznych w zakresie: ponownego wykorzystania materiałów, technik ograniczania produkcji odpadów, kompostowania, idei zero waste itp.,
- nawiązanie współpracy ze szkołami i przedszkolami z terenu Gminy Trzemeszno, w celu organizacji aktywnych lekcji z zakresu ekologii,
- opracowanie krótkich gier terenowych „misji ekologicznych” dla najmłodszych, które pozwolą im zapoznać się zarówno z zagadnieniem wody w przyrodzie, jak również gospodarki odpadami,
- organizację konferencji, paneli i spotkań dotyczących m.in.: najnowszych trendów ekologicznych, gospodarki o obiegu zamkniętym, ograniczania śladu węglowego, retencji wód itp.,
- promocję i prowadzenie magazynu społecznego i społecznego warsztatu,
- rozwój działalności gospodarczej, poprzez najem lokalu gospodarczego.

Działania realizowane w ramach modułu III mają pozwolić na wprowadzenie trwałej oferty edukacyjnej dla różnych grup wiekowych, uwzględniając ich zróżnicowane potrzeby. Począwszy od oferty edukacyjnej kierowanej do dzieci i młodzieży i osób dorosłych, poprzez ofertę społeczną, w tym dla osób uboższych, aż po wymianę wiedzy eksperckiej podczas zorganizowanych spotkań.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Dostępność terenu zostanie wsparta przez utworzenie dodatkowego przejścia do wieży od ul. Słonecznej oraz wyznaczenie, wyrównanie i częściowe utwardzenie ciągów pieszych i dojazdowych. W budynkach warsztatowych przewidziano sale konferencyjne, warsztatowe, ekspozycyjne, sanitariaty i szatnię. Oferta ma być trwała i kierowana do różnych grup wiekowych, z uwzględnieniem ich zróżnicowanych potrzeb, w tym także potrzeb osób uboższych. Wprowadzone oznaczenia wystaw, a także pomieszczenia ogólnodostępne będą zawierały stosowne oznaczenia dedykowane osobom z niepełnosprawnościami narządu wzroku. Pomieszczenia zostaną pozbawione barier architektonicznych.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

Cel 1: Silna, aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna

1.1. Rozwój oferty społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej dla mieszkańców.

- 1.2. Wzmacnianie miejsc spotkań, dialogu i współpracy sąsiedzkiej.
- 1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji mieszkańców.
- 1.4. Rozwój usług dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami.
- 1.5. Wzmacnianie aktywności obywatelskiej, organizacji pozarządowych i lokalnej tożsamości.

Cel 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości

- 2.1. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości, usług i nowych miejsc pracy.
- 2.3. Ożywienie gospodarcze niewykorzystanych obiektów i terenów.
- 2.4. Poprawa efektywności energetycznej i ograniczanie niskiej emisji.
- 2.5. Rozwój edukacji ekologicznej, retencji, zieleni i gospodarki obiegu zamkniętego.

Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji

- 3.1. Odnowa i uporządkowanie przestrzeni publicznych.
- 3.2. Adaptacja zdegradowanych i zabytkowych obiektów do nowych funkcji.
- 3.4. Poprawa dostępności architektonicznej i funkcjonalnej obiektów oraz przestrzeni.
- 3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.

Ramy realizacji przedsięwzięcia	
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 2 000 000,00 zł Moduł II: 12 000 000,00 zł Moduł III: 1 000 000,00 zł łącznie: 15 000 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2027-2029 Moduł II: 2030-2034 Moduł III: 2029-2035
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu	3 szt.
Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	4 szt.

Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	8 500 m ²
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	5 000 os./rok
Liczba przedsięwzięć proekologicznych	3 szt.
Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach	1 szt.
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tab. 23 Opis projektu zintegrowanego nr 8

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 8	
Małe piwo – rewitalizacji kompleksu browaru	
Nazwa wnioskodawcy	
Eldova sp. z o.o.	
Potencjalni partnerzy	
Gmina Trzemeszno	
Lokalizacja przedsięwzięcia	
al. Szymańskiego 6, działka ewidencyjna nr 58/2 al. Szymańskiego 3, działka ewidencyjna nr 51/3	
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
▫ pojawianie się aktów wandalizmu i niszczenia przestrzeni publicznych, ▫ brak dostosowania większości przestrzeni publicznych i obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, skutkujący występowaniem wykluczenia społecznego, ▫ postępujące starzenie się społeczeństwa oraz wyludnianie obszaru rewitalizacji, ▫ niedostateczna aktywność gospodarcza w zakresie funkcjonowania podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji,	

- niskie tempo rozwoju gospodarczego,
- brak pełnego wykorzystania gospodarczego przestrzeni predysponowanych do prowadzenia działalności gospodarczej,
- niska emisja pochodząca z nieefektywnych, przestarzałych źródeł ogrzewania, powodująca lokalne obniżenie jakości powietrza,
- niska efektywność energetyczna budynków, w szczególności budynków użyteczności publicznej oraz budynków mieszkaniowych wielorodzinnych,
- niedostateczny poziom implementacji rozwiązań z zakresu odnawialnych źródeł energii,
- nadmierne utwardzenie powierzchni w śródmieściu, przy niedostatecznym stosowaniu rozwiązań z zakresu retencji wód,
- niewykorzystany potencjał historyczny dla wzmacniania i rozwoju obiektów budujących aktywność społeczną, w tym kulturalną, edukacyjną czy turystyczną,
- niska estetyka obszaru spowodowana występowaniem, zdewastowanych, opuszczonych terenów i pustostanów.

Cel przedsięwzięcia

Celem przedsięwzięcia jest odnowienie i adaptacja kompleksu dawnego browaru na funkcje hotelowo-restauracyjne, handlowo-usługowe, gospodarcze i społeczne. Projekt ma przywrócić wartość użytkową obiektom objętym ochroną konserwatorską, rozwinąć turystykę i przedsiębiorczość oraz udostępnić mieszkańcom na nowo przestrzeń browaru, lodowni i założenia parkowego.

Zakres realizowanych zadań

W ramach projektu zintegrowanego nr 8 planowane są działania adaptacyjne względem czynnej wieży ciśnień oraz warsztatów zajęciowych na rzecz prowadzenia aktywnej edukacji ekologicznej wśród mieszkańców.

Moduł I: Kompleksowa renowacja i konserwacja budynku produkcyjno-mieszkalnego browaru wraz z adaptacją na cele hotelowo-restauracyjne

W ramach modułu I prowadzone prace skupią się wokół budynku produkcyjno-mieszkalnego przy al. Szymańskiego 3. W ramach prac przewiduje się w szczególności:

- rewizję, osuszanie i ewentualne wzmacnianie fundamentów,
- rewizję, oczyszczanie z zanieczyszczeń biotycznych oraz potencjalną rozbiórkę elementów niestabilnych konstrukcyjnie w przypadku ścian oraz stropów budynku,
- rekonstrukcję ścian zewnętrznych i poszycia dachowego zgodnie z wyglądem oryginalnym budynku,
- montaż ekologicznego źródła ciepła (np. pompa ciepła) wraz z wymianą instalacji grzewczej, elektrycznej i wodnej,

- odtworzenie obróbek blacharskich,
- adaptację wnętrza na potrzeby wydzielenia pokoi hotelowych, lobby, restauracji, pomieszczeń administracyjnych i technicznych dla obsługi obiektu,
- wydzielenie wewnętrznego szybu windowego wraz z montażem dźwigu osobowego,
- oczyszczenie terenu zewnętrznego z dzikiej roślinności,
- przeprowadzenie oceny zdrowotnej istniejących drzew,
- przeprowadzenie prac pielęgnacyjnych obejmujących istniejący drzewostan,
- ponowne wytyczenie ciągów pieszych wraz z ich utwardzeniem,
- wyposażenie terenu w obiektu małej architektury (ławki, kosze na odpady itp.),
- montaż energooszczędnego oświetlenia zewnętrznego,
- montaż monitoringu wizyjnego,
- wymiana ogrodzenia terenu, w tym założenia parkowego.

Ze względu na objęcie browaru, w skład którego wchodzi: budynek produkcyjno-mieszkalny, lodownia ziemna i park wpisem do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego, pod numerem rejestrowym 60/Wlkp/A z 28 czerwca 2001 roku wszelkie prace inwestycyjne prowadzone na obiekcie będą podlegały uzgodnieniu z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Moduł II: Kompleksowa renowacja i konserwacja budynku lodowni browaru wraz z adaptacją na cele handlowo-usługowe

W ramach modułu II planowane są działania związane z adaptacją budynku lodowni na cele handlowo-usługowe, poprzez:

- renowację i konserwację elewacji w tym uzupełnienie ubytków spoinowań,
- renowację i konserwację poszycia dachowego,
- utworzenie witryn i otworów okiennych,
- likwidację bramy, umożliwiając tym samym wejście na teren zielony obiektu,
- montaż ekologicznego źródła ogrzewania (np. pompy ciepła),
- wymiana istniejących instalacji: grzewczej, elektrycznej i wodnej,
- odtworzenie obróbek blacharskich,
- adaptacja wnętrza budynku poprzez wydzielenie lokali gospodarczych, przestrzeni technicznych i magazynowych oraz sanitariatów (ok. 10 lokali gospodarczych),
- oczyszczenie terenu zewnętrznego z dzikiej roślinności,
- przeprowadzenie oceny zdrowotnej istniejących drzew,
- przeprowadzenie prac pielęgnacyjnych obejmujących istniejący drzewostan,
- ponowne wytyczenie ciągów pieszych wraz z ich utwardzeniem,
- wyposażenie terenu w obiektu małej architektury (ławki, kosze na odpady itp.),
- utworzenie centralnej fontanny, wraz z pergolą zacieniającą patio,
- montaż energooszczędnego oświetlenia zewnętrznego,
- montaż monitoringu wizyjnego,

- wymiana ogrodzenia terenu, w tym założenia parkowego.

Ze względu na objęcie browaru, w skład którego wchodzi: budynek produkcyjno-mieszkalny, lodownia ziemna i park wpisem do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego, pod numerem rejestrowym 60/Wlkp/A z 28 czerwca 2001 roku wszelkie prace inwestycyjne prowadzone na obiekcie będą podlegały uzgodnieniu z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Moduł III: Rozwój funkcji gospodarczych i usługowych obszaru rewitalizacji

W ramach modułu III przewiduje się rozwijanie działań gospodarczych i usługowych obszaru rewitalizacji, poprzez:

- prowadzenie aktywnych działań promocyjnych wobec powstałego kompleksu,
- promocję rozwoju turystyki w Gminie Trzemeszno,
- promocję przedsiębiorczości wśród mieszkańców,
- organizację wydarzeń społeczno-gospodarczych.

Przestrzeń budynku lodowni będzie ogólnodostępna, podobnie jak restauracja i założenie parkowe przy budynku produkcyjno-mieszkalnym, dzięki czemu z powstałej infrastruktury będą mogli korzystać wszyscy mieszkańcy obszaru rewitalizacji.

Powstałe usługi przyczynią się również do wygenerowania nowych miejsc pracy na obszarze rewitalizacji.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Dostępność budynku produkcyjno-mieszkalnego zostanie poprawiona przez wydzielenie wewnętrznego szybu windowego i montaż dźwigu osobowego. W obu częściach kompleksu przewidziano ponowne wytyczenie i utwardzenie ciągów pieszych oraz wyposażenie terenu w ławki, oświetlenie i monitoring. Ogólnodostępny charakter lodowni, restauracji i założenia parkowego umożliwi korzystanie z powstałej infrastruktury mieszkańcom obszaru rewitalizacji. Przestrzeń zostanie zatem w maksymalny możliwy sposób dostosowana do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

Cel 1: Silna, aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna

1.3.Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji mieszkańców.

1.5. Wzmacnianie aktywności obywatelskiej, organizacji pozarządowych i lokalnej tożsamości.

Cel 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości

- 2.1. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości, usług i nowych miejsc pracy.
- 2.2. Wykorzystanie dziedzictwa, rekreacji i turystyki jako impulsów gospodarczych.
- 2.3. Ożywienie gospodarcze niewykorzystanych obiektów i terenów.
- 2.4. Poprawa efektywności energetycznej i ograniczanie niskiej emisji.
- 2.5. Rozwój edukacji ekologicznej, retencji, zieleni i gospodarki obiegu zamkniętego.

Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji

- 3.2. Adaptacja zdegradowanych i zabytkowych obiektów do nowych funkcji.
- 3.4. Poprawa dostępności architektonicznej i funkcjonalnej obiektów oraz przestrzeni.
- 3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.

Ramy realizacji przedsięwzięcia	
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 10 000 000,00 zł Moduł II: 5 000 000,00 zł Moduł III: 100 000,00 zł łącznie: 15 100 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2027-2032 Moduł II: 2030-2032 Moduł III: 2033-2035
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	3 szt.
Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	2 szt.
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	7 400 m ²
Wskaźniki rezultatu	Wartość

Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	2 000 os./rok
Liczba przedsięwzięć proekologicznych	2 szt.
Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach	12 szt.
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tab. 24 Opis projektu zintegrowanego nr 9

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 9	
Opiekuńcze Jastrzębowo	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Trzemeszno	
Potencjalni partnerzy	
Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie	
Lokalizacja przedsięwzięcia	
Jastrzębowo 26a, działka ewidencyjna nr 84/18	
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
▫ niski poziom aktywności i integracji mieszkańców, ▫ wysoki poziom osób dotkniętych problemem ubóstwa oraz alkoholizmem, ▫ niedostatecznie rozbudowana oferta społeczna, kulturalna i edukacyjna, w szczególności dla grup wrażliwych: dzieci, młodzieży i seniorów, ▫ pojawianie się aktów wandalizmu i niszczenia przestrzeni publicznych, ▫ brak dostosowania większości przestrzeni publicznych i obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, skutkujący występowaniem wykluczenia społecznego, ▫ niska emisja pochodząca z nieefektywnych, przestarzałych źródeł ogrzewania, powodująca lokalne obniżenie jakości powietrza, ▫ niska efektywność energetyczna budynków, w szczególności budynków użyteczności publicznej oraz budynków mieszkaniowych wielorodzinnych,	

- niedostateczny poziom implementacji rozwiązań z zakresu odnawialnych źródeł energii,
- brak pełnego wykorzystania funkcjonalnego istniejących obiektów użyteczności publicznej,
- niski poziom rozwoju usług adaptujących Gminę do zachodzących zmian demograficznych,
- niska estetyka obszaru spowodowana występowaniem zdewastowanych, opuszczonych terenów i pustostanów,
- niski odsetek obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami,
- wysoki odsetek obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych wymagających podjęcia prac remontowych i konserwacyjno-restauracyjnych,
- niska efektywność energetyczna obiektów użyteczności publicznej.

Cel przedsięwzięcia

Celem przedsięwzięcia jest adaptacja budynku dawnej szkoły w Jastrzębowie na mieszkania chronione oraz rozwój zindywidualizowanych usług społecznych. Projekt ma zapewnić wsparcie osobom z niepełnosprawnościami, osobom o ograniczonej samodzielności i seniorom, a jednocześnie przeciwdziałać ich alienacji poprzez integrację z otoczeniem.

Zakres realizowanych zadań

W ramach projektu zintegrowanego nr 9 planowane są działania adaptacyjne względem budynku dawnej szkoły w Jastrzębowie, obecnie służącej częściowo jako lokale komunalne.

Moduł I: Modernizacja i adaptacja budynku po szkole

W ramach modułu I prowadzone prace skupią się na działaniach adaptacyjnych prowadzonych w obrębie budynku po dawnej szkole, obecnie służącego częściowo jako lokale komunalne. W ramach prac przewiduje się w szczególności:

- poprawę efektywności energetycznej budynku poprzez poprawę termoizolacji oraz hydroizolacji elewacji,
- wymianę poszycia dachowego,
- wymianę orynnowania i obróbek blacharskich,
- wymianę stolarki drzwiowej i okiennej,
- montaż zewnątrz szybowego dźwigu osobowego,
- wprowadzenie nowego podziału funkcjonalnego wnętrza budynku, z wydzieleniem ok. 10 mieszkań chronionych, wspólnej przestrzeni integracyjnej oraz pokoju terapeutycznego,
- przeprowadzenie prac wykończeniowych w obrębie poszczególnych pomieszczeń budynku,

- wyposażenie wydzielonych lokali mieszkalnych składających się z izb i pomieszczeń pomocniczych (łazienka i kuchnia) w podstawowe sprzęty gospodarstwa domowego oraz meble niezbędne do zamieszkania,
- likwidację barier architektonicznych wewnątrz budynku.

Moduł II: Zagospodarowanie terenu w obrębie działki ewidencyjnej nr 84/18

W ramach modułu II realizowane będą działania związane z zagospodarowaniem terenu w obrębie działki ewidencyjnej nr 84/18, poprzez:

- przeprowadzenie kompleksowych działań remontowych w obrębie budynku gospodarczego, z jego adaptacją na cele magazynowe,
- oczyszczeniem terenu z dotychczasowych utwardzeń i zaśmieceń,
- posadowienie wiaty śmietnikowej dedykowanej zbiórce selektywnej odpadów komunalnych,
- ponowne wytyczenie i utwardzenie ciągów pieszych i dojazdowych do budynku,
- posadowienie wiaty biesiadnej w obrębie działki,
- posadowienie wiaty zewnętrznej na rowery,
- wyposażenie terenu w obiekty małej architektury (ławki, kosze na śmieci itp.),
- przeprowadzenie nasadzeń zieleni niskiej i wysokiej,
- wyrównanie nawierzchni boiska trawiastego wraz z nasadzeniem nowej trawy,
- montaż energooszczędnego oświetlenia,
- montaż kamer monitoringu wizyjnego,
- wymiana ogrodzenia terenu, wraz z furtką wejściową oraz bramą wjazdową.

Zagospodarowany teren będzie ogólnodostępny dla wszystkich mieszkańców Jastrzębowa, którzy będą mogli korzystać m.in. z boiska sportowego. Ważnym elementem jest przeciwdziałanie alienacji osób zamieszkujących w mieszkaniach chronionych i zapewnienie im integracji z otoczeniem.

Moduł III: Utworzenie mieszkań chronionych wraz z rozwojem zindywidualizowanych usług społecznych

W ramach modułu III prowadzone będą działania nieinfrastrukturalne związane z utworzeniem i zapewnienie działania mieszkań chronionych, w tym treningowych w sposób dostosowany do potrzeb beneficjentów, poprzez:

- zapewnienie wsparcia wykwalifikowanej kadry, w tym psychologa i terapeuty,

- umożliwienie zamieszkania w mieszkaniu chronionym treningowym na czas odbycia treningu samodzielności dla osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi, po pobytach w placówkach opiekuńczych, wychowawczych czy resocjalizacyjnych,
- umożliwienie zamieszkania w mieszkaniu chronionym, oferującym wsparcie wykwalifikowanej kadry w codziennych czynnościach m.in. dla osób o ograniczonej samodzielności, seniorów itp.,
- wprowadzenie oferty zajęć aktywizacyjnych na świeżym powietrzu, z wykorzystaniem zaplecza sportowego w postaci boiska, poprzez organizację cyklicznych zajęć ruchowych (np. joga, pilates, gra w piłkę nożną itp.).

Zakłada się również, iż w ramach projektu i zachowania ogólnodostępności boiska, teren zewnętrzny będzie wykorzystywany do wolnych aktywności inicjowanych przez mieszkańców, w tym gier i zabaw, a także spotkań np. z wykorzystaniem altany biesiadnej.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Dostępność budynku zostanie zapewniona przez montaż zewnątrz szybowego dźwigu osobowego oraz likwidację barier architektonicznych wewnątrz obiektu. Lokale mieszkalne zostaną wyposażone w podstawowe sprzęty i meble, a w budynku powstaną wspólna przestrzeń integracyjna oraz pokój terapeutyczny. Dostęp do terenu poprawią ponownie wytyczone i utwardzone ciągi piesze i dojazdowe, a wsparcie zapewni wykwalifikowana kadra, w tym psycholog i terapeuta. Przestrzeń będzie zatem w pełni dostosowana do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

Cel 1: Silna, aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna

- 1.1. Rozwój oferty społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej dla mieszkańców.
- 1.2. Wzmacnianie miejsc spotkań, dialogu i współpracy sąsiedzkiej.
- 1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji mieszkańców.
- 1.4. Rozwój usług dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami.
- 1.5. Wzmacnianie aktywności obywatelskiej, organizacji pozarządowych i lokalnej tożsamości.

Cel 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości

- 2.4. Poprawa efektywności energetycznej i ograniczanie niskiej emisji.
- 2.5. Rozwój edukacji ekologicznej, retencji, zieleni i gospodarki obiegu zamkniętego.

Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji

- 3.1. Odnowa i uporządkowanie przestrzeni publicznych.
- 3.2. Adaptacja zdegradowanych i zabytkowych obiektów do nowych funkcji.
- 3.3. Rozwój infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i wypoczynkowej.

- 3.4. Poprawa dostępności architektonicznej i funkcjonalnej obiektów oraz przestrzeni.
3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.

Ramy realizacji przedsięwzięcia	
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 2 000 000,00 zł Moduł II: 600 000,00 zł Moduł III: 800 000,00 zł łącznie: 3 400 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2028-2029 Moduł II: 2030 Moduł III: 2031-2035
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	1 szt.
Liczba wspartych budynków mieszkalnych zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	1 szt.
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	4 500 m ²
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	12 os./rok
Liczba ludności zamieszkującej podobzdar rewitalizacji	311 os.
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tab. 25 Opis projektu zintegrowanego nr 10

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 10	
Na srebrne lata złote chwile...	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Trzemeszno	
Potencjalni partnerzy	
Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie	
Lokalizacja przedsięwzięcia	
Kruchowo 68, działka ewidencyjna nr 381	
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
▫ niski poziom aktywności i integracji mieszkańców, ▫ niedostatecznie rozbudowana oferta społeczna, kulturalna i edukacyjna, w szczególności dla grup wrażliwych: dzieci, młodzieży i seniorów, ▫ pojawianie się aktów wandalizmu i niszczenia przestrzeni publicznych, ▫ brak dostosowania większości przestrzeni publicznych i obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, skutkujący występowaniem wykluczenia społecznego, ▫ postępujące starzenie się społeczeństwa oraz wyludnianie obszaru rewitalizacji, ▫ niedostateczna aktywność gospodarcza w zakresie funkcjonowania podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji, ▫ niskie tempo rozwoju gospodarczego, ▫ niedostateczny poziom dywersyfikacji działalności zarobkowych podejmowanych na obszarach wiejskich, ▫ brak pełnego wykorzystania gospodarczego przestrzeni predysponowanych do prowadzenia działalności gospodarczej, ▫ niska emisja pochodząca z nieefektywnych, przestarzałych źródeł ogrzewania, powodująca lokalne obniżenie jakości powietrza, ▫ niska efektywność energetyczna budynków, w szczególności budynków użyteczności publicznej oraz budynków mieszkaniowych wielorodzinnych, ▫ niedostateczny poziom implementacji rozwiązań z zakresu odnawialnych źródeł energii, ▫ niewykorzystany potencjał historyczny dla wzmacniania i rozwoju obiektów budujących aktywność społeczną, w tym kulturalną, edukacyjną czy turystyczną, ▫ brak pełnego wykorzystania funkcjonalnego istniejących obiektów użyteczności publicznej, ▫ niski poziom rozwoju usług adaptujących Gminę do zachodzących zmian demograficznych,	

- niska estetyka obszaru spowodowana występowaniem zdewastowanych, opuszczonych terenów i pustostanów,
- niedostateczne wykorzystanie i zagospodarowanie terenów nad jeziorami,
- niski odsetek obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami,
- wysoki odsetek obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych wymagających podjęcia prac remontowych i konserwacyjno-restauracyjnych,
- niska efektywność energetyczna obiektów użyteczności publicznej.

Cel przedsięwzięcia

Celem przedsięwzięcia jest adaptacja Pałacu w Kruchowie do funkcji Centrum Senioralnego z elementami odnowy biologicznej. Projekt ma rozwijać usługi senioralne, a także opiekę wytchnieniową – kluczową dla opiekunów osób niesamodzielnych. Elementem rozwoju gospodarczego będzie wykorzystanie Centrum Odnowy Biologicznej nie tylko dla osób zamieszkujących w Centrum Senioralnym, ale również komercyjnie w godzinach popołudniowych.

Zakres realizowanych zadań

W ramach projektu zintegrowanego nr 10 planowane są działania adaptacyjne obejmujące pałac w Kruchowie, polegające na jego adaptacji do pełnienia funkcji Centrum Senioralnego z elementami odnowy biologicznej.

Moduł I: Renowacja i konserwacja budynku Pałacu w Kruchowie

W ramach modułu I prowadzone prace skupią się na działaniach renowacyjnych i konserwacyjnych budynku Pałacu w Kruchowie. W ramach działań przewiduje się w szczególności:

- rewizję i poprawę hydroizolacji fundamentów,
- renowację i konserwację elewacji budynku, z uwzględnieniem uzupełnienia tynków przy zachowaniu zdobień i detali architektonicznych – w miarę możliwości stosowane będą tynki termoochronne,
- odnowienie schodów przy portyku wejściowym, poprzez ich uzupełnienie,
- dobudowanie podjazdu dla osób ze szczególnymi potrzebami przy tylnym wejściu do budynku,
- konserwację lub odtworzenie poszycia dachowego budynku,
- wymianę obróbek blacharskich,
- odnowienie lub odtworzenie stolarki drzwiowej i okiennej,
- usunięcie wszelkich anten i okablowań z budynku,

- przeprowadzenie kompleksowych prac konserwacyjnych wewnątrz budynku, obejmujących wymianę źródła ogrzewania na ekologiczne, wymianę instalacji technicznych (grzewczej, wodnej, elektrycznej),
- wprowadzenie nowego podziału funkcjonalnego wnętrza budynku z zachowaniem podziałów stropowych oraz wydzieleniem miejsca na wewnętrzny szyb windy.

Ze względu na objęcie zespołu dworskiego, w skład którego wchodzi dwór i park wpisem do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego, pod numerem rejestrowym A/486/1-2 z 21 kwietnia 1997 roku wszelkie prace inwestycyjne prowadzone na obiekcie będą podlegały uzgodnieniu z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Moduł II: Adaptacja budynku Pałacu w Kruchowie na cele związane z utworzeniem Centrum Senioralnego

W ramach modułu II planowane są działania związane z adaptacją budynku Pałacu w Kruchowie do pełnienia funkcji Centrum Senioralnego z elementami odnowy biologicznej, w szczególności poprzez:

- adaptację pomieszczeń piwnicznych do pełnienia funkcji Centrum Odnowy Biologicznej z ofertą rehabilitacyjną, fizjoterapeutyczną oraz relaksacyjną, wraz z wyposażeniem gabinetów,
- poprawę dostępności Pałacu, poprzez usunięcie barier architektonicznych, w tym montaż wewnętrznego dźwigu osobowego,
- adaptację piętra budynku na pokoje mieszkalne dla seniorów z dostępem do prywatnych łazienek dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (łącznie ok. 15 miejsc mieszkaniowych dla seniorów),
- utworzenie łazienki umożliwiającej kąpiel osób niesamodzielnych i leżących,
- adaptację parteru budynku, poprzez wydzielenie pomieszczeń: pokoju dziennego umożliwiającego integrację seniorów, zaplecza kuchennego wyposażonego w niezbędne sprzęty AGD, jadalni, pomieszczeń socjalnych dla pracowników placówki oraz dwóch pokoi czasowego pobytu (w ramach opieki wytchnieniowej).

Ze względu na objęcie zespołu dworskiego, w skład którego wchodzi dwór i park wpisem do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego, pod numerem rejestrowym A/486/1-2 z 21 kwietnia 1997 roku wszelkie prace inwestycyjne prowadzone na obiekcie będą podlegały uzgodnieniu z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Moduł III: Zagospodarowanie terenu w obrębie działki ewidencyjnej nr 381

W ramach modułu III realizowane będą działania związane z zagospodarowaniem terenu w obrębie działki ewidencyjnej nr 381, poprzez:

- oczyszczeniem terenu i jego przygotowanie do zagospodarowania,
- posadowienie wiaty śmietnikowej dedykowanej zbiórce selektywnej odpadów komunalnych na tyle budynku,
- ponowne wytyczenie i utwardzenie ciągów pieszych i dojazdowych do budynku,
- wyposażenie terenu w obiekty małej architektury (ławki, kosze na śmieci itp.),
- założenie ogródka ziołowo-warzywnego na tyłach budynku dedykowanego uprawie przez mieszkańców,
- posadowienie altany biesiadnej,
- przeprowadzenie nasadzeń zieleni niskiej i wysokiej, w tym nasadzeń reprezentacyjnych przy głównym wejściu do budynku,
- montaż energooszczędnego oświetlenia terenu,
- montaż kamer monitoringu wizyjnego,
- wymiana ogrodzenia terenu, wraz z furtką wejściową oraz bramą wjazdową.

Moduł IV: Rozwój usług senioralnych i zdrowotnych

W ramach modułu IV prowadzone będą działania nieinfrastrukturalne związane z rozwojem usług senioralnych oraz usług zdrowotnych. W ramach poszczególnych zadań realizowane będą następujące działania:

- w ramach rozwoju usług senioralnych:
 - rozwój opieki instytucjonalnej nad osobami niesamodzielnymi, poprzez utworzenie ok. 15 miejsc pobytu stałego,
 - rozwój opieki wytchnieniowej, poprzez utworzenie ok. 4 miejsc czasowego pobytu dla seniorów,
 - prowadzenie zajęć terapeutycznych: grupowych i indywidualnych,
 - utworzenie ogródka warzywno-ziołowego prowadzonego przez seniorów w ramach warsztatów,
 - prowadzenie zajęć ruchowych w ramach istniejącej infrastruktury oraz w ramach centrum odnowy biologicznej.
- w ramach rozwoju usług zdrowotnych:
 - prowadzenie indywidualnych fizykoterapii, fizjoterapii i rehabilitacji według ustalonych harmonogramów leczenia,
 - prowadzenie krioterapii,
 - prowadzenie bieżącego monitoringu stanu zdrowia, poprzez podstawowe pomiary i analizy,
 - wprowadzenie oferty relaksacyjnej (SPA, masaże, zabiegi kosmetyczne).

Centrum odnowy biologicznej będzie służyło mieszkańcom Centrum Senioralnego w godzinach porannych, z kolei w godzinach po południowych przewiduje się komercjalizację usług. Centrum będzie dysponowało oddzielnym wejściem, co nie będzie wpływało na komfort mieszkańców.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Dostępność obiektu zostanie zapewniona przez dobudowanie podjazdu przy tylnym wejściu, usunięcie barier architektonicznych oraz montaż wewnętrznego dźwigu osobowego. Pokoje mieszkalne dla seniorów będą miały prywatne łazienki dostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Przewidziano również łazienkę umożliwiającą kąpiel osób niesamodzielnych i leżących oraz ponowne wytyczenie i utwardzenie ciągów pieszych i dojazdowych. Całość działań sprawi, że budynek wraz z najbliższym otoczeniem będzie w pełni dostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

Cel 1: Silna, aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna

- 1.1. Rozwój oferty społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej dla mieszkańców.
- 1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji mieszkańców.
- 1.4. Rozwój usług dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami.
- 1.5. Wzmacnianie aktywności obywatelskiej, organizacji pozarządowych i lokalnej tożsamości.

Cel 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości

- 2.1. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości, usług i nowych miejsc pracy.
- 2.2. Wykorzystanie dziedzictwa, rekreacji i turystyki jako impulsów gospodarczych.
- 2.3. Ożywienie gospodarcze niewykorzystanych obiektów i terenów.
- 2.4. Poprawa efektywności energetycznej i ograniczanie niskiej emisji.
- 2.5. Rozwój edukacji ekologicznej, retencji, zieleni i gospodarki obiegu zamkniętego.

Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji

- 3.1. Odnowa i uporządkowanie przestrzeni publicznych.
- 3.2. Adaptacja zdegradowanych i zabytkowych obiektów do nowych funkcji.
- 3.4. Poprawa dostępności architektonicznej i funkcjonalnej obiektów oraz przestrzeni.
- 3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 8 000 000,00 zł Moduł II: 2 000 000,00 zł Moduł III: 300 000,00 zł Moduł IV: 800 000,00 zł łącznie: 11 100 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2028-2032 Moduł II: 2032-2033 Moduł III: 2032-2033 Moduł IV: 2034-2035
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	1 szt.
Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	1 szt.
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	6 400 m ²
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	500 os./rok
Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach	1 szt.
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tab. 26 Opis projektu zintegrowanego nr 11

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 11	
Spichlerz Szydłowa	
Nazwa wnioskodawcy	
Gospodarstwo Rolne Płaczkowo	
Potencjalni partnerzy	
Gmina Trzemeszno	
Lokalizacja przedsięwzięcia	
Szydłowo 50, część działki ewidencyjnej nr 37/1	
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
▫ niski poziom aktywności i integracji mieszkańców, ▫ wysoki poziom osób dotkniętych problemem ubóstwa oraz alkoholizmem, ▫ niedostatecznie rozbudowana oferta społeczna, kulturalna i edukacyjna, w szczególności dla grup wrażliwych: dzieci, młodzieży i seniorów, ▫ pojawianie się aktów wandalizmu i niszczenia przestrzeni publicznych, ▫ brak dostosowania większości przestrzeni publicznych i obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, skutkujący występowaniem wykluczenia społecznego, ▫ postępujące starzenie się społeczeństwa oraz wyludnianie obszaru rewitalizacji, ▫ niedostateczna aktywność gospodarcza w zakresie funkcjonowania podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji, ▫ niskie tempo rozwoju gospodarczego, ▫ niedostateczny poziom dywersyfikacji działalności zarobkowych podejmowanych na obszarach wiejskich, ▫ brak pełnego wykorzystania gospodarczego przestrzeni predysponowanych do prowadzenia działalności gospodarczej, ▫ niska emisja pochodząca z nieefektywnych, przestarzałych źródeł ogrzewania, powodująca lokalne obniżenie jakości powietrza, ▫ niska efektywność energetyczna budynków, w szczególności budynków użyteczności publicznej oraz budynków mieszkaniowych wielorodzinnych, ▫ niedostateczny poziom implementacji rozwiązań z zakresu odnawialnych źródeł energii, ▫ niewykorzystany potencjał historyczny dla wzmacniania i rozwoju obiektów budujących aktywność społeczną, w tym kulturalną, edukacyjną czy turystyczną, ▫ niska estetyka obszaru spowodowana występowaniem, zdewastowanych, opuszczonych terenów i pustostanów.	
Cel przedsięwzięcia	

Celem przedsięwzięcia jest adaptacja zespołu zabudowań dawnej gorzelni oraz zabytkowego spichlerza do funkcji konferencyjno-hotelowej, gastronomicznej, wystawienniczej i turystycznej. Projekt ma łączyć działalność komercyjną z korzyściami społecznymi i ekonomicznymi dla mieszkańców Szydłowa, w tym ochroną dziedzictwa lokalnego i wzmacnianiem tożsamości lokalnej.

Zakres realizowanych zadań

W ramach projektu zintegrowanego nr 11 planowane są działania adaptacyjne obejmujące zespół zabudowań dawnej gorzelni, wraz z zabytkowym budynkiem spichlerza.

Moduł I: Przeprowadzenie kompleksowych prac remontowych w obrębie zabudowań dawnej gorzelni

W ramach modułu I prowadzone prace skupią się na działaniach remontowo-konserwacyjnych w obrębie zabudowań dawnej gorzelni. W ramach działań przewiduje się w szczególności:

- rewizję fundamentów wraz z poprawą ich hydroizolacji,
- poprawę termoizolacji i hydroizolacji elewacji budynków,
- wymianę stolarki drzwiowej i okiennej,
- wymianę poszycia dachowego budynków,
- wymianę obróbek blacharskich,
- montaż ekologicznego źródła ogrzewania (np. pompy ciepła),
- wprowadzenie nowego podziału funkcjonalnego wnętrza budynku wraz z rozprowadzeniem instalacji technicznych (elektrycznej, wodnej i grzewczej),
- wydzielenie miejsca na wewnętrzny szyb windy.

Moduł II: Przeprowadzenie kompleksowych prac renowacyjno-konserwacyjnych w obrębie spichlerza

W ramach modułu II planowane są działania inwestycyjne obejmujące kompleksową renowację i konserwację zabytkowego budynku spichlerza. W ramach działań przewiduje się w szczególności:

- rewizję fundamentów wraz z poprawą ich hydroizolacji,
- uzupełnienie spoinowań elewacji ceglanej wraz z uzupełnieniem tynków przy zastosowaniu tynków termoochronnych,
- renowację lub odtworzenie stolarki drzwiowej i okiennej,

- renowację lub odtworzenie poszycia dachowego budynku,
- wymianę obróbek blacharskich,
- wprowadzenie ekologicznego źródła ogrzewania wraz z rozprowadzeniem nowych instalacji technicznych (elektrycznej, wodnej i grzewczej),
- przeprowadzenie termomodernizacji ścian wewnętrznych budynku,
- wprowadzenie podziału funkcjonalnego wewnątrz budynku.

Ze względu na objęcie budynku spichlerza wpisem do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego, pod numerem rejestrowym 1216/Wlkp/A z 22 grudnia 1988 roku wszelkie prace inwestycyjne prowadzone na obiekcie będą podlegały uzgodnieniu z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Moduł III: Adaptacja budynków do pełnienia funkcji: konferencyjno-hotelowej oraz izby pamięci

W ramach modułu III planowane są działania związane z adaptacją zespołu zabudowań dawnej gorzelni na potrzeby utworzenia centrum konferencyjno-hotelowego oraz budynku spichlerza na potrzeby utworzenia izby pamięci. W ramach poszczególnych obiektów przewiduje się w szczególności następujące działania:

- w przypadku zespołu zabudowań dawnej gorzelni:
 - wydzielenie ok. 20 pokoi hotelowych w łazienkami,
 - wydzielenie klatek schodowych wraz z recepcją,
 - utworzenie lokalu gastronomicznego dedykowanego powołaniu hotelowej restauracji,
 - wydzieleniu pomieszczeń socjalnych oraz magazynowych,
 - wydzieleniu multimedialnej sali konferencyjnej na ok. 50 osób;
- w przypadku spichlerza:
 - wydzieleniu przestrzeni wystawienniczej, gdzie prezentowane będą przedmioty z terenu Gminy Trzemeszno nawiązujące do dawnych tradycji rolniczych, gorzelnianych itp.,
 - wydzieleniu przestrzeni pod sklepik z produktami regionalnymi,
 - wydzieleniu sanitariatów oraz pomieszczeń socjalnych,
 - wydzieleniu szatni oraz recepcji.

W ramach podejmowanych działań adaptacyjnych przewiduje się wyposażenie poszczególnych pomieszczeń w niezbędne sprzęty oraz meble umożliwiające pełnienie przez nich wskazywanych funkcji.

Moduł IV: Zagospodarowanie terenu w obrębie części działki ewidencyjnej nr 37/1

W ramach modułu IV realizowane będą działania związane z zagospodarowaniem terenu w obrębie części działki ewidencyjnej nr 37/1, poprzez:

- oczyszczenie terenu i jego przygotowanie do zagospodarowania,
- wytyczenie i utwardzenie ciągów pieszych i dojazdowych do budynków,
- wymianę ogrodzenia budynków gorzelnianych oraz wprowadzenie ogrodzenia budynku spichlerza,
- wyposażenie terenu w obiektu małej architektury (ławki i kosze na odpady),
- wprowadzenie energooszczędnego oświetlenia,
- wprowadzenie monitoringu wizyjnego,
- przeprowadzenie nasadzeń zieleni wysokiej i niskiej.

Moduł V: Rozwój funkcji turystycznych obszaru rewitalizacji

W ramach modułu V prowadzone będą działania nieinfrastrukturalne związane z rozwojem usług turystycznych obszaru rewitalizacji. W ramach poszczególnych zadań realizowane będą następujące działania:

- w ramach rozwoju bazy turystycznej:
 - powstanie ok. 30 miejsc noclegowych, dedykowanych rozwojowi turystyki,
 - utworzenie 1 restauracji,
 - powstanie sali konferencyjnej;
- w ramach ochrony dziedzictwa lokalnego i jego wykorzystania na cele turystyczne:
 - powstanie izby pamięci, dotyczącej głównie rolnictwa w Gminie Trzemeszno oraz gorzelnictwa,
 - powstanie sklepik z produktami lokalnymi, promując produkcję spożywczą na terenie Gminy.

W ramach działań społecznych będą mogły być realizowane następujące działania:

- organizacja warsztatów, pokazów i zajęć z zakresu zawodów dawnych, dawnych maszyn rolniczych i ich funkcjonowania dla mieszkańców Szydłowa,
- organizacja cyklicznych spotkań historycznych dla mieszkańców Szydłowa,
- możliwość współtworzenia wystaw izby pamięci,
- możliwość sprzedaży swoich produktów w sklepiku z produktami lokalnymi.

Działania w ramach zespołu mają na celu integrować komercyjny charakter przedsięwzięcia z korzyściami społecznymi i ekonomicznymi dla lokalnej społeczności, angażując mieszkańców Szydłowa w czynne działania na rzecz ochrony dziedzictwa lokalnego i wzmacnianie tożsamości lokalnej.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Dostępność zespołu dawnej gorzelnii zostanie wsparta przez wydzielenie miejsca na wewnętrzny szyb windowy. W budynkach przewidziano nowy podział funkcjonalny, a dostęp do obiektów poprawią wytyczone i utwardzone ciągi piesze i dojazdowe oraz elementy małej architektury, oświetlenie i monitoring. Budynki będą w największym możliwym stopniu dostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

Cel 1: Silna, aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna

- 1.1. Rozwój oferty społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej dla mieszkańców.
- 1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji mieszkańców.
- 1.5. Wzmacnianie aktywności obywatelskiej, organizacji pozarządowych i lokalnej tożsamości.

Cel 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości

- 2.1. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości, usług i nowych miejsc pracy.
- 2.2. Wykorzystanie dziedzictwa, rekreacji i turystyki jako impulsów gospodarczych.
- 2.3. Ożywienie gospodarcze niewykorzystanych obiektów i terenów.
- 2.4. Poprawa efektywności energetycznej i ograniczanie niskiej emisji.
- 2.5. Rozwój edukacji ekologicznej, retencji, zieleni i gospodarki obiegu zamkniętego.

Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji

- 3.2. Adaptacja zdegradowanych i zabytkowych obiektów do nowych funkcji.
- 3.4. Poprawa dostępności architektonicznej i funkcjonalnej obiektów oraz przestrzeni.
- 3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 9 000 000,00 zł	Moduł I: 2027-2030
Moduł II: 3 000 000,00 zł	Moduł II: 2027-2030
Moduł III: 3 000 000,00 zł	Moduł III: 2031-2033
Moduł IV: 1 000 000,00 zł	Moduł IV: 2034-2035
Moduł V: 100 000,00 zł	
łącznie: 16 100 000,00 zł	
(szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	

Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	2 szt.
Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	1 szt.
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	5 400 m ²
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	1 000 os./rok
Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach	4 szt.
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tab. 27 Opis projektu zintegrowanego nr 12

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 12
Sport w podstawie
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Trzemeszno
Potencjalni partnerzy
Szkoła Podstawowa nr 2 im. Polskich Olimpijczyków
Lokalizacja przedsięwzięcia
Plac Kosmowskiego 5, działki ewidencyjne nr 158/2, 159
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia

- niedostatecznie rozbudowana oferta społeczna, kulturalna i edukacyjna, w szczególności dla grup wrażliwych: dzieci, młodzieży i seniorów,
- niedostateczna liczba miejsc atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, w szczególności dla dzieci, młodzieży i seniorów,
- pojawianie się aktów wandalizmu i niszczenia przestrzeni publicznych,
- brak dostosowania większości przestrzeni publicznych i obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, skutkujący występowaniem wykluczenia społecznego,
- obniżające się kompetencje społeczne, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży,
- niedostateczna koordynacja i współpraca między instytucjami lokalnymi a organizacjami pozarządowymi w zakresie kształtowania bieżącej oferty społecznej, kulturalnej i edukacyjnej,
- postępujące starzenie się społeczeństwa oraz wyludnianie obszaru rewitalizacji,
- niedostateczny poziom implementacji rozwiązań z zakresu odnawialnych źródeł energii,
- nadmierne utwardzenie powierzchni w śródmieściu, przy niedostatecznym stosowaniu rozwiązań z zakresu retencji wód,
- niedostateczna liczba oraz jakość terenów i obiektów sportowo-rekreacyjnych,
- niska estetyka obszaru spowodowana występowaniem, zdewastowanych, opuszczonych terenów i pustostanów,
- niski odsetek obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami,
- wysoki odsetek obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych wymagających podjęcia prac remontowych i konserwacyjno-restauracyjnych.

Cel przedsięwzięcia

Celem przedsięwzięcia jest poprawa dostępności infrastruktury sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2. Projekt obejmuje budowę hali sportowej, modernizację zewnętrznych obiektów sportowych oraz rozwój zajęć promujących aktywność fizyczną wśród dzieci, młodzieży, rodzin i seniorów.

Zakres realizowanych zadań

W ramach projektu zintegrowanego nr 12 planowane są prace związane z poprawą dostępności infrastruktury sportowej.

Moduł I: Budowa hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2

W ramach modułu I planowana jest budowa hali sportowej, która zaspokoi potrzeby uczniów szkoły podstawowej w zakresie całorocznej infrastruktury sportowej. W ramach działań planowana jest:

- posadowienie hali sportowej wraz z łącznikiem do budynku szkoły,

- wyposażenie budynku w ekologiczne źródło ogrzewania, panele fotowoltaiczne oraz zbiorniki gromadzące wodę deszczową,
- uwzględnienie pomieszczeń sanitarnych, szatni oraz oddzielnego wejścia do hali sportowej od strony ul. Wiosny Ludów,
- montaż energooszczędnego oświetlenia,
- montaż kamer monitoringu wizyjnego,
- przeprowadzenie nasadzeń zieleni wysokiej i niskiej.

Moduł II: Kompleksowa modernizacja zewnętrznej infrastruktury sportowej przy szkole

W ramach modułu II realizowane będą działania związane z modernizacją zewnętrznej infrastruktury sportowej, poprzez:

- wymianę nawierzchni boiska asfaltowego na nawierzchnię poliuretanową, wraz z wymalowaniem boisk do piłki nożnej, piłki siatkowej, piłki ręcznej, tenisa,
- posadowienie nowych bramek, słupków i koszy do koszykówki,
- montaż piłkochwyków,
- wymiana nawierzchni bieżni na poliuretanową,
- modernizacja piaskownicy do skoku w dal,
- montaż energooszczędnego oświetlenia terenu,
- montaż monitoringu wizyjnego,
- przeprowadzenie nasadzeń zieleni wysokiej i niskiej,
- utworzenie placu zabaw dla najmłodszych w zachodniej części działki ewidencyjnej nr 158/2.

Moduł III: Rozwój aktywności fizycznej wśród najmłodszych

W ramach modułu III planowane są działania nieinfrastrukturalne skupione wokół promocji zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej wśród najmłodszych m.in. poprzez:

- organizację cyklicznych zajęć sportowych z zakresu: piłki nożnej, piłki siatkowej, koszykówki, piłki ręcznej, unihokeja, tenisa ziemnego, skoku w dal i biegów sprinterskich,
- organizację cyklicznych otwartych festynów sportowych dla rodzin z dziećmi, w tym rodzinnych turniejów w różnych dyscyplinach sportowych,
- umożliwienie korzystania z zewnętrznej infrastruktury szkolnej przez uczniów w godzinach popołudniowych,
- organizację zajęć dla seniorów w godzinach popołudniowych oraz w weekendy, w tym: gier zespołowych, marszobiegow, czy zajęć ogólnorozwojowych.

Przedstawiony katalog działań pozostaje otwarty, a realizowana oferta zajęć będzie na bieżąco rewalidowana i dostosowywana do potrzeb mieszkańców. W ramach jej rozwoju

zakłada się również prowadzenie dialogu z uczniami i mieszkańcami w zakresie oddolnego kształtowania oferty.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Dostępność infrastruktury zapewni budowa hali sportowej z łącznikiem do budynku szkoły, pomieszczeniami sanitarnymi, szatniami oraz oddzielnym wejściem od strony ul. Wiosny Ludów. Modernizacja boisk, bieżni, piaskownicy do skoku w dal i placu zabaw poprawi warunki korzystania z terenu przez różne grupy użytkowników. Nowo projektowane przestrzenie oraz obiekt hali sportowej będą w pełni dostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

Cel 1: Silna, aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna

- 1.1. Rozwój oferty społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej dla mieszkańców.
- 1.2. Wzmacnianie miejsc spotkań, dialogu i współpracy sąsiedzkiej.
- 1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji mieszkańców.
- 1.4. Rozwój usług dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami.
- 1.5. Wzmacnianie aktywności obywatelskiej, organizacji pozarządowych i lokalnej tożsamości.

Cel 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości

- 2.5. Rozwój edukacji ekologicznej, retencji, zieleni i gospodarki obiegu zamkniętego.

Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji

- 3.1. Odnowa i uporządkowanie przestrzeni publicznych.
- 3.3. Rozwój infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i wypoczynkowej.
- 3.4. Poprawa dostępności architektonicznej i funkcjonalnej obiektów oraz przestrzeni.
- 3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 8 000 000,00 zł	Moduł I: 2027-2028
Moduł II: 4 000 000,00 zł	Moduł II: 2027-2028
Moduł III: 700 000,00 zł	Moduł III: 2029-2035
łącznie: 12 700 000,00 zł	

(szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	1 szt.
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	6 700 m ²
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	1 000 os./rok
Liczba przedsięwzięć proekologicznych	3 szt.
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tab. 28 Opis projektu podstawowego nr 1

PROJEKT PODSTAWOWY NR 1
Nowy wymiar świetlicy
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Trzemeszno
Potencjalni partnerzy
OSP Jastrzębowo
KGW w Szydłowie
Lokalizacja przedsięwzięcia
Szydłowo 5, działka ewidencyjna nr 29

Jastrzębowo 37A i 37B, działka ewidencyjna nr 103/5
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
▫ niski poziom aktywności i integracji mieszkańców, ▫ wysoki poziom osób dotkniętych problemem ubóstwa oraz alkoholizmem, ▫ niedostatecznie rozbudowana oferta społeczna, kulturalna i edukacyjna, w szczególności dla grup wrażliwych: dzieci, młodzieży i seniorów, ▫ obniżające się kompetencje społeczne, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, ▫ niedostateczna koordynacja i współpraca między instytucjami lokalnymi a organizacjami pozarządowymi w zakresie kształtowania bieżącej oferty społecznej, kulturalnej i edukacyjnej, ▫ postępujące starzenie się społeczeństwa oraz wyludnianie obszaru rewitalizacji, ▫ niedostateczna edukacja ekologiczna, która nie obejmuje wszystkich grup społecznych, ▫ niski poziom rozwoju usług adaptujących Gminę do zachodzących zmian demograficznych.
Cel przedsięwzięcia
Celem przedsięwzięcia jest rozwój aktywności lokalnej inicjowanej oddolnie we współpracy z organizacjami pozarządowymi i sołtysami. Projekt ma ożywić świetlice wiejskie w Szydłowie i Jastrzębowie poprzez rozwój usług społecznych, kulturalnych, edukacyjnych i integracyjnych dla mieszkańców podobszarów wiejskich.
Zakres realizowanych zadań
Projekt podstawowy nr 1 będzie skoncentrowany na rozwoju aktywności lokalnej inicjowanej oddolnie, we współpracy z organizacjami pozarządowymi i sołtysami. Rozwój oferty usług społecznych, kulturalnych i integracyjnych dla mieszkańców podobszarów wiejskich poprzez ożywienie świetlic wiejskich skupiony będzie głównie na: ▫ utworzeniu grafików dla cyklicznych zajęć dostępnych w świetlicach wiejskich, które będą obejmowały: – sąsiedzkie wieczory gier planszowych, – zajęcia z zakresu programowania i nowoczesnych technologii, – zajęcia z zakresu wdrażania i wykorzystania sztucznej inteligencji w różnych obszarach, – zajęcia z zakresu cyberbezpieczeństwa, – zajęcia z zakresu rozwoju kompetencji społecznych (TUS), – zajęcia z zakresu kształtowania postaw obywatelskich, – kursy mediatorskie, – kursy pierwszej pomocy przedmedycznej, – organizację pikników i festynów sołeckich, w tym z okazji dnia dziecka, dnia ojca, dnia matki itp.

Przedstawiony katalog działań obejmuje podstawowe formy usług społecznych i animacji czasu wolnego, które będą realizowane w świetlicach wiejskich w Szydłowie oraz Jastrzębowie.

Przewiduje się możliwość dalszego rozszerzenia działalności świetlic wiejskich, w miarę zgłaszanych potrzeb ze strony mieszkańców, w tym również w zakresie wsparcia dzieci i młodzieży z rodzin w trudnej sytuacji finansowej lub z problemami wychowawczymi.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Oferta zajęć realizowana w ramach projektu będzie odpowiadała na potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami, poprzez przygotowanie odpowiednich materiałów oraz dostosowanie przekazywanych treści.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

Cel 1: Silna, aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna

- 1.1. Rozwój oferty społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej dla mieszkańców.
- 1.2. Wzmacnianie miejsc spotkań, dialogu i współpracy sąsiedzkiej.
- 1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji mieszkańców.
- 1.4. Rozwój usług dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami.
- 1.5. Wzmacnianie aktywności obywatelskiej, organizacji pozarządowych i lokalnej tożsamości.

Cel 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości

- 2.5. Rozwój edukacji ekologicznej, retencji, zieleni i gospodarki obiegu zamkniętego.

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Łącznie: 600 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	2028-2030
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego	2 szt.

Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba osób zamieszkujących podobszary rewitalizacji	524 os.
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	300 os./rok
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

6.2. CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Tab. 29 Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 1
Zazielenianie ulic miejskich
Podmiot realizujący
Gmina Trzemeszno
Lokalizacja
Plac Kosmowskiego i ulice: św. Jana, Kilińskiego, Mickiewicza, Dąbrowskiego
Charakterystyka przedsięwzięcia
W ramach przedsięwzięcia uzupełniającego nr 1 planowane są działania adaptacyjne do zmian klimatu, polegające na zazielenieniu ulic śródmieścia, w szczególności: św. Jana, Kilińskiego, Mickiewicza i Dąbrowskiego. Prace prowadzone w ramach przedsięwzięcia będą skupione na: ▫ rozszczelnieniu powierzchni w ciągach drogowych, ▫ wygospodarowaniu nowych przestrzeni pod wprowadzenie zieleni miejskiej,

- budowie kanalizacji deszczowej wraz ze zbiornikami retencyjnymi, przy poprawie odpływów liniowych,
- wymianie nawierzchni ciągów drogowych, wraz z wprowadzaniem priorytetyzacji dla ruchu pieszego w centrum.

Powyższe działania przyczynią się do ograniczenia spływu powierzchniowego i poprawy retencji wód opadowych, przeciwdziałając występowaniu tzw. powodzi i podtopień błyskawicznych. Ponadto, działania te korzystnie wpłyną na bezpieczeństwo pieszych i ogranicza ruch samochodowy w ścisłym centrum miasta Trzemeszno.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji i kierunkami działań

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

Cel 1: Silna, aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna

1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji mieszkańców.

Cel 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości

2.5. Rozwój edukacji ekologicznej, retencji, zieleni i gospodarki obiegu zamkniętego.

Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji

3.1. Odnowa i uporządkowanie przestrzeni publicznych.

3.4. Poprawa dostępności architektonicznej i funkcjonalnej obiektów oraz przestrzeni.

3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.

Szacowana wartość przedsięwzięcia

8 000 000,00 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

7. OPIS SPOSOBU REALIZACJI PRZEZ GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno do roku 2035 ma przede wszystkim wymiar lokalny. Dokument odpowiada na problemy zidentyfikowane na całym obszarze rewitalizacji, kreując tym samym rozwój na poziomie jednostki samorządu terytorialnego, jaką jest Gmina Trzemeszno.

W poniższej tabeli przedstawiono opis sposobu realizacji poszczególnych dokumentów strategicznych na poziomie regionalnym i lokalnym poprzez przewidziane do realizacji w Gminnym Programie Rewitalizacji działania wraz odpowiadającymi im celami i kierunkami działań rewitalizacyjnych.

Tab. 30 Opis dokumentów strategicznych gminy realizowanych przez Gminny Program Rewitalizacji

Dokumenty na poziomie regionalnym
Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego 2030
W dokumencie nakreślono wizję regionu: <i>Wielkopolska w 2030 roku to region przodujący w kraju, liczący się w Europie i szanujący uniwersalne wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami i wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa.</i> Sformułowana została również misja, charakteryzująca elementarne wartości jakie przyświecają Samorządowi Województwa: <i>Samorząd Województwa umacnia krajową i europejską pozycję Wielkopolski, rozwija jej potencjał społeczny i gospodarczy, podnosi poziom życia mieszkańców oraz dba o środowisko przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe regionu dla dobra jego obecnych i przyszłych pokoleń w myśl zasady zrównoważonego rozwoju.</i> Celem zapewnienia efektywności procesów rozwojowych przyjęto również model rozwoju:

Rozwój Wielkopolski przebiega według modelu funkcjonalnego, zakładającego zrównoważony terytorialnie rozwój regionu, wzajemnie korzystne relacje zarówno w przestrzeni, jak i w układzie sfer gospodarczych i społecznych, a także powiązania międzyinstytucjonalne i partnerskie współdziałanie.

Wśród zaplanowanych pakietów działań w ramach 4. Celu strategicznego *Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem*, sformułowano cel operacyjny 4.2. *Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju*, z którym Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno do roku 2035 wykazuje spójność w zakresie zaplanowanego pakietu działań *Rewitalizacja obszarów zdegradowanych*. Jak wskazano w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego 2030+ *wsparcie przez rewitalizację oznacza wsparcie w rozwiązywaniu problemów zdiagnozowanych na zdegradowanym obszarze, bez względu czy znajduje się on w dużym czy małym mieście, w gminie miejskiej czy wiejskiej. Rewitalizacja jest procesem i jednocześnie wieloaspektowym instrumentem wyprowadzania ze stanu kryzysowego.*

Podstawowe regulacje:	GPR realizuje wyszczególnione cele/kierunki w przedsięwzięciach:	Realizowane cele i kierunki rewitalizacji:
<u>Cel 1. WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW</u> <u>1.1 Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu</u> <u>1.2 Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia</u> 1.3 Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy	PZ nr 8 PZ nr 10 PZ nr 11	Cel 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości 2.1. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości, usług i nowych miejsc pracy. 2.2. Wykorzystanie dziedzictwa, rekreacji i turystyki jako impulsów gospodarczych. 2.3. Ożywienie gospodarcze niewykorzystanych obiektów i terenów.
<u>Cel 2. ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU</u> <u>2.1 Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie</u> <u>2.2 Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom</u> <u>2.3 Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu</u>	PZ nr 1 PZ nr 2 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 9 PZ nr 12 PP nr 1	Cel 1: Silna, aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna 1.1. Rozwój oferty społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej dla mieszkańców. 1.2. Wzmacnianie miejsc spotkań, dialogu i współpracy sąsiedzkiej. 1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji mieszkańców. 1.4. Rozwój usług dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami.

		1.5. Wzmacnianie aktywności obywatelskiej, organizacji pozarządowych i lokalnej tożsamości.
<u>Cel 3. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI</u> 3.1 Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa <u>3.2 Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski</u> <u>3.3 Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej</u>	PZ nr 1 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 7 PZ nr 8 PZ nr 9 PZ nr 10 PZ nr 11 PU nr 1	Cel 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości 2.4. Poprawa efektywności energetycznej i ograniczanie niskiej emisji. 2.5. Rozwój edukacji ekologicznej, retencji, zieleni i gospodarki obiegu zamkniętego. Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji 3.1. Odnowa i uporządkowanie przestrzeni publicznych. 3.2. Adaptacja zdegradowanych i zabytkowych obiektów do nowych funkcji. 3.3. Rozwój infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i wypoczynkowej. 3.4. Poprawa dostępności architektonicznej i funkcjonalnej obiektów oraz przestrzeni. 3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.
<u>Cel 4. WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM</u> <u>4.1 Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług</u> <u>4.2 Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju</u>	PZ nr 3 PZ nr 6 PZ nr 7 PP nr 1	Cel 1: Silna, aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna 1.5. Wzmacnianie aktywności obywatelskiej, organizacji pozarządowych i lokalnej tożsamości.
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego		
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego to dokument określający politykę zagospodarowania przestrzennego w województwie. Wspólnie ze strategią rozwoju województwa stanowi on podstawę prowadzenia polityki rozwoju. Nakreślona wizja rozwoju województwa wielkopolskiego brzmi następująco: <i>Wielkopolska 2020 roku – w wyniku stopniowego osiągnięcia celów strategii ma być regionem inteligentnym, innowacyjnym i spójnym, gdzie:</i> ▪ efektywnie wykorzystywany jest potencjał wewnętrzny, ▪ podmioty rozwoju ściśle współpracują, co skutkować powinno wartością dodaną, ▪ istnieje klimat dla innowacji we wszystkich sferach funkcjonowania regionu,		

- konkurencyjność budowana jest na wzajemnie korzystnych powiązaniach funkcjonalnych między ośrodkami wzrostu a ich otoczeniem, co generuje korzystne procesy dyfuzyjne i absorpcyjne,
- priorytetem i fundamentem rozwoju jest edukacja oraz budowa na jej podstawie kreatywnych kapitałów, intelektualnego i innowacyjnego,
- jednym z głównych priorytetów jest zielony aspekt rozwoju,
- mieszkańcy wykazują wysoką aktywność zawodową, gospodarczą i społeczną,
- gospodarka i życie społeczne są otwarte na świat, co wzmacnia ich konkurencyjność,
- wszystkie aspekty rozwoju uwzględniają zasadę włączenia społecznego,
- każdy mieszkaniec ma dostęp do podstawowych standardów usług społecznych,
- przestrzeń województwa pozbawiona jest barier dla mobilności mieszkańców,
- sytuacja demograficzna sprzyja zastępowalności pokoleń,
- polityka kieruje się większą otwartością na nowe i nowych,
- istotny wpływ na rozwój regionu wywiera sprawowane w stylu koncyliacyjnym zdecydowane przywództwo regionalne.

W ramach realizacji Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ sformułowano również osiem podstawowych celów polityki przestrzennej, w ujęciu średniookresowym. Cele te przedstawione są w kolumnie „Podstawowe Regulacje”.

Dodatkowo, Gmina Trzemeszno została zaliczona w ramach PZPWW do:

- Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego (WOF),
- Wiejskich obszarów wymagających wsparcia procesów rozwojowych,
- Obszarów cennych przyrodniczo,
- Obszarów ochrony krajobrazów kulturowych,
- Obszarów ochrony i kształtowania zasobów wodnych,
- Obszarów o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich.

Podstawowe regulacje:	GPR realizuje wyszczególnione cele w przedsięwzięciach:	Realizowane cele i kierunki rewitalizacji:
<u>Kształtowanie spójnej przestrzeni osadniczej</u>	PZ nr 1 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 7 PZ nr 8 PZ nr 9 PZ nr 10 PZ nr 11 PZ nr 12 PU nr 1	Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji 3.1. Odnowa i uporządkowanie przestrzeni publicznych. 3.2. Adaptacja zdegradowanych i zabytkowych obiektów do nowych funkcji. 3.3. Rozwój infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i wypoczynkowej. 3.4. Poprawa dostępności architektonicznej i funkcjonalnej obiektów oraz przestrzeni.

		3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.
<u>Ochrona walorów przyrodniczych</u>	PZ nr 1 PZ nr 4 PZ nr 5	Cel 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości 2.4. Poprawa efektywności energetycznej i ograniczanie niskiej emisji. 2.5. Rozwój edukacji ekologicznej, retencji, zieleni i gospodarki obiegu zamkniętego.
<u>Kształtowanie i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego</u>	PZ nr 1 PZ nr 4 PZ nr 5	Cel 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości 2.4. Poprawa efektywności energetycznej i ograniczanie niskiej emisji. 2.5. Rozwój edukacji ekologicznej, retencji, zieleni i gospodarki obiegu zamkniętego. Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji 3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.
<u>Ochrona potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwój konkurencyjnych form turystyki i rekreacji</u>	PZ nr 1 PZ nr 2 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 7 PZ nr 8 PZ nr 10 PZ nr 11	Cel 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości 2.2. Wykorzystanie dziedzictwa, rekreacji i turystyki jako impulsów gospodarczych. Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji 3.1. Odnowa i uporządkowanie przestrzeni publicznych. 3.2. Adaptacja zdegradowanych i zabytkowych obiektów do nowych funkcji. 3.3. Rozwój infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i wypoczynkowej. 3.4. Poprawa dostępności architektonicznej i funkcjonalnej obiektów oraz przestrzeni. 3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.
Zrównoważony rozwój rolnictwa		

Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa		
<u>Rozwój efektywnej i innowacyjnej infrastruktury</u>	PU nr 1	Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji 3.1. Odnowa i uporządkowanie przestrzeni publicznych. 3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.
<u>Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie zagrożeniom</u>	PU nr 1	Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji 3.1. Odnowa i uporządkowanie przestrzeni publicznych. 3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.
Wiejski Obszar Funkcjonalny		
Podstawowe regulacje:	GPR realizuje wyszczególnione cele w przedsięwzięciach:	Realizowane cele i kierunki rewitalizacji:
Poprawa jakości przestrzeni osadniczej miast i wsi	PZ nr 1 PZ nr 2 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 7 PZ nr 8 PZ nr 9 PZ nr 10 PZ nr 11 PZ nr 12 PP nr 1 PU nr 1	Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji 3.1. Odnowa i uporządkowanie przestrzeni publicznych. 3.2. Adaptacja zdegradowanych i zabytkowych obiektów do nowych funkcji. 3.3. Rozwój infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i wypoczynkowej. 3.4. Poprawa dostępności architektonicznej i funkcjonalnej obiektów oraz przestrzeni. 3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.
Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej		
Ochrona dziedzictwa kulturowego	PZ nr 1 PZ nr 2 PZ nr 3 PZ nr 8 PZ nr 10 PZ nr 11	Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji 3.1. Odnowa i uporządkowanie przestrzeni publicznych. 3.2. Adaptacja zdegradowanych i zabytkowych obiektów do nowych funkcji. 3.4. Poprawa dostępności architektonicznej i funkcjonalnej obiektów oraz przestrzeni.

Wzmacnianie potencjału społeczno-gospodarczego	PZ nr 1 PZ nr 2 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 7 PZ nr 8 PZ nr 9 PZ nr 10 PZ nr 11 PZ nr 12 PP nr 1	Cel 1: Silna, aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna 1.1. Rozwój oferty społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej dla mieszkańców. 1.2. Wzmacnianie miejsc spotkań, dialogu i współpracy sąsiedzkiej. 1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji mieszkańców. 1.4. Rozwój usług dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami. 1.5. Wzmacnianie aktywności obywatelskiej, organizacji pozarządowych i lokalnej tożsamości. Cel 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości 2.1. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości, usług i nowych miejsc pracy. 2.2. Wykorzystanie dziedzictwa, rekreacji i turystyki jako impulsów gospodarczych. 2.3. Ożywienie gospodarcze niewykorzystanych obiektów i terenów.
Poprawa dostępności komunikacyjnej		
Rozbudowa systemów infrastruktury technicznej	PU nr 1	Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji 3.1. Odnowa i uporządkowanie przestrzeni publicznych. 3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.
Dokumenty na poziomie lokalnym		
Strategia Rozwoju Gminy Trzemeszno na lata 2026-2035		
Powyższa Strategia jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa strategiczne kierunki rozwoju na lata 2026-2035 oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne czy środki finansowe.		

Wizja rozwoju: *Gmina Trzemeszno w 2035 roku łączy tradycję z nowoczesnością, będąc inspiracją do aktywności i rozwoju mieszkańców. Bogactwo naszych jezior i dziedzictwo kulturowe jest motorem napędowym rozwoju turystyki, a nowoczesna infrastruktura zapewnia wysoki komfort życia mieszkańców.*

Podstawowe regulacje:	GPR realizuje wyszczególnione cele w przedsięwzięciach:	Realizowane cele i kierunki rewitalizacji:
<u>Cel 1. Spójna polityka przestrzenna skoncentrowana na mieszkańcach</u> 1.1. <u>Racjonalne gospodarowanie przestrzenią na rzecz zrównoważonego rozwoju;</u> 1.2. <u>Implementacja rozwiązań z zakresu mobilności zrównoważonej i poprawa bezpieczeństwa drogowego;</u> 1.3. <u>Dostępne przestrzenie publiczne i estetyczne obiekty zabytkowe.</u>	PZ nr 1 PZ nr 2 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 7 PZ nr 8 PZ nr 9 PZ nr 10 PZ nr 11 PZ nr 12	Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji 3.1. Odnowa i uporządkowanie przestrzeni publicznych. 3.2. Adaptacja zdegradowanych i zabytkowych obiektów do nowych funkcji. 3.3. Rozwój infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i wypoczynkowej. 3.4. Poprawa dostępności architektonicznej i funkcjonalnej obiektów oraz przestrzeni. 3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.
<u>Cel 2. Świadomie kształtowane środowisko naturalne</u> 2.1. <u>Czynna ochrona środowiska przyrodniczego i efektywne zarządzanie zasobami;</u> 2.2. <u>Wspieranie dekarbonizacji i budowanie odporności klimatycznej;</u> 2.3. <u>Edukacja ekologiczna i wsparcie indywidualne ukierunkowane na mieszkańców.</u>	PZ nr 1 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 7 PZ nr 8 PZ nr 9 PZ nr 10 PZ nr 11 PZ nr 12 PU nr 1	Cel 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości 2.4. Poprawa efektywności energetycznej i ograniczanie niskiej emisji. 2.5. Rozwój edukacji ekologicznej, retencji, zieleni i gospodarki obiegu zamkniętego. Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji 3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.
<u>Cel 3. Dywersyfikacja gospodarcza oparta na uwarunkowaniach wewnętrznych</u> 3.1. <u>Dywersyfikacja i kształtowanie powiązań gospodarczych między obszarami wiejskimi a miastem;</u> 3.2. <u>Intensyfikacja działań zmierzających do wykorzystania potencjału turystycznego i rozwoju usług komplementarnych;</u>	PZ nr 8 PZ nr 10 PZ nr 11	Cel 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości 2.1. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości, usług i nowych miejsc pracy. 2.2. Wykorzystanie dziedzictwa, rekreacji i turystyki jako impulsów gospodarczych. 2.3. Ożywienie gospodarcze niewykorzystanych obiektów i terenów.

3.3. Budowanie silnej marki Gminy w regionie przy zacieśnieniu współpracy z otoczeniem wewnętrznym i zewnętrznym.		
<u>Cel 4. Kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi mieszkańców</u> 4.1. <u>Rozwój zindywidualizowanych form edukacji i opieki;</u> 4.2. <u>Rozwój środowiskowych usług społecznych dopasowanych do zróżnicowanych potrzeb mieszkańców;</u> 4.3. <u>Zapewnienie wysokiej jakości oferty kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej kształtowanej oddolnie.</u>	PZ nr 2 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 7 PZ nr 9 PZ nr 10 PZ nr 11 PZ nr 12 PP nr 1	Cel 1: Silna, aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna 1.1. Rozwój oferty społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej dla mieszkańców. 1.2. Wzmacnianie miejsc spotkań, dialogu i współpracy sąsiedzkiej. 1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji mieszkańców. 1.4. Rozwój usług dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami. 1.5. Wzmacnianie aktywności obywatelskiej, organizacji pozarządowych i lokalnej tożsamości.
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Trzemeszno na lata 2017-2026		
Cel główny: Poprawa jakości i warunków życia mieszkańców Miasta i Gminy Trzemeszno zagrożonych z różnych przyczyn wykluczeniem społecznym, przeciwdziałanie marginalizacji oraz integracja lokalnej społeczności. Dokument ten jest wyrazem zintegrowanego planowania strategicznego, określa sposób osiągnięcia wyznaczonych celów i pozwala wypracować sprawny i efektywny system pomocy, umożliwiający skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych. Zawarto w nim 5 celów strategicznych mających za zadanie redukcję niekorzystnych zjawisk społecznych:		
Podstawowe regulacje:	GPR realizuje wyszczególnione cele w przedsięwzięciach:	Realizowane cele i kierunki rewitalizacji:
<u>Cel 1. Zapewnienie wsparcia dla osób starszych i chorych oraz ich aktywizacja</u> 1.1. <u>Poprawa jakości życia osób starszych i chorych</u> 1.2. <u>Zwiększanie udziału osób starszych i chorych w rekreacji, kulturze i wypoczynku.</u> 1.3. <u>Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób starszych i chorych.</u> 1.4. Rozwój środowiskowych form opieki dla osób starszych i chorych.	PZ nr 1 PZ nr 2 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 7 PZ nr 9 PZ nr 10 PZ nr 11 PP nr 1	Cel 1: Silna, aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna 1.1. Rozwój oferty społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej dla mieszkańców. 1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji mieszkańców. 1.4. Rozwój usług dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami.

1.5. Dostosowywanie systemu opieki zdrowotnej do potrzeb osób starszych i chorych.		
<u>Cel 2. Umacnianie rodzin z terenu Miasta i Gminy Trzemeszno w ich prawidłowym funkcjonowaniu</u> 2.1. Zapewnienie odpowiedniego systemu wsparcia dla rodzin z dysfunkcjami i zagrożonych dysfunkcjami. 2.2. Zapobieganie stosowania przemocy w rodzinie i minimalizowanie skutków jej wystąpienia. <u>2.3. Zapobieganie uzależnieniom i minimalizowanie skutków ich występowania.</u> <u>2.4. Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju.</u> <u>2.5. Wzmacnianie integracji członków rodzin z terenu Miasta i Gminy Trzemeszno.</u>	PZ nr 1 PZ nr 2 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 7 PZ nr 9 PZ nr 11 PP nr 1	Cel 1: Silna, aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna 1.1. Rozwój oferty społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej dla mieszkańców. 1.2. Wzmacnianie miejsc spotkań, dialogu i współpracy sąsiedzkiej. 1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji mieszkańców. 1.5. Wzmacnianie aktywności obywatelskiej, organizacji pozarządowych i lokalnej tożsamości.
<u>Cel 3. Łagodzenie skutków bezrobocia na terenie Miasta i Gminy Trzemeszno.</u> <u>3.1. Wspieranie bezrobotnych w poszukiwaniu pracy.</u> <u>3.2. Tworzenie ofert dla przedsiębiorców, zatrudniających osoby bezrobotne.</u> 3.3. Organizowanie projektów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu (m.in. szkoleń dla bezrobotnych, przekwalifikowania, pomoc w otwieraniu własnej działalności gospodarczej). 3.4. Organizowanie wspólnie z PUP i innymi instytucjami zapewniającymi pracę na terenie Miasta i Gminy Trzemeszno zatrudnienia dla osób długotrwale bezrobotnych. 3.5. Organizowanie prac interwencyjnych i robót publicznych.	PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 8 PZ nr 11	Cel 2: Aktywna gospodarka lokalna i środowisko dobrej jakości 2.1. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości, usług i nowych miejsc pracy. 2.2. Wykorzystanie dziedzictwa, rekreacji i turystyki jako impulsów gospodarczych. 2.3. Ożywienie gospodarcze niewykorzystanych obiektów i terenów.
<u>Cel 4. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodzin i mieszkańców z terenu Miasta i Gminy Trzemeszno dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.</u> 4.1. Udzielanie pomocy materialnej rodzinom ubogim. <u>4.2. Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym</u>	PZ nr 9 PZ nr 10	Cel 1: Silna, aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna 1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji mieszkańców.

<u>w nabywaniu nowych kwalifikacji, kompetencji zawodowych i społecznych.</u> <u>4.3. Włączenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do aktywnych form wsparcia prowadzonych przez OPS w Trzemesznie i inne organizacje działające na terenie Miasta i Gminy Trzemeszno.</u> <u>4.4. Podejmowanie działań profilaktycznych, skierowanych do rodzin zagrożonych ubóstwem.</u> <u>4.5. Rozwój systemu przeciwdziałania bezdomności.</u>		
<u>Cel 5. Poprawa warunków społecznego funkcjonowania osób niepełnosprawnych.</u> 5.1. Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami. 5.2. Zapewnienie wsparcia psychologicznego i społecznego osobom niepełnosprawnym, w tym z zaburzeniami psychicznymi. 5.3. Zapewnienie dostępu do rehabilitacji. 5.4. Udzielenie wsparcia finansowego rodzinom z niepełnosprawną osobą. <u>5.5. Likwidacja barier architektonicznych.</u> <u>5.6. Zapewnienie aktywnego udziału osobom niepełnosprawnym w życiu kulturalno-społecznym Miasta i Gminy.</u>	PZ nr 1 PZ nr 2 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 7 PZ nr 9 PZ nr 10 PZ nr 11 PZ nr 12 PU nr 1	Cel 1: Silna, aktywna i zintegrowana wspólnota lokalna 1.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji mieszkańców. Cel 3: Dostępna, funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń obszaru rewitalizacji 3.4. Poprawa dostępności architektonicznej i funkcjonalnej obiektów oraz przestrzeni. 3.5. Poprawa estetyki, bezpieczeństwa, oświetlenia, zieleni i małej architektury.

Plan Ogólny Gminy Trzemeszno

Plan Ogólny Gminy Trzemeszno planowo zostanie przyjęty uchwałą nr XXXVI/322/2026 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 20 sierpnia 2026 r. w sprawie uchwalenia planu ogólnego gminy Trzemeszno. Zgodnie z ustaleniami Planu Ogólnego dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji wskazano następujące strefy:

- podobszary rewitalizacji Obręb I, IV i V w granicach miasta Trzemeszno:
 - strefy cmentarzy,
 - strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
 - strefy komunikacji,
 - strefy gospodarcze,
 - strefy otwarte,
 - strefy zieleni i rekreacji,
 - strefy usługowe,
 - strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną;
- podobszar rewitalizacji Jastrzębowo:
 - strefy cmentarzy,
 - strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
 - strefy zieleni i rekreacji,
 - strefy otwarte,
 - strefy gospodarcze,

- strefy produkcji rolniczej,
- strefy usługowe,
- strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową;
- podobszar rewitalizacji Szydłowo:
 - strefy cmentarzy,
 - strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
 - strefy zieleni i rekreacji,
 - strefy otwarte,
 - strefy usługowe,
 - strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
 - strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową.

Poszczególne strefy wyznaczone zostały na podstawie następujących przesłanek:

- strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną:
 - obszary objęte w obowiązujących planach miejscowych przeznaczeniem pod funkcję mieszkaniową wielorodzinną,
 - obszary istniejącej zabudowy o funkcji mieszkaniowej wielorodzinnej;
- strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną:
 - obszary zawarte w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dla których określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej lub mieszkaniowo-usługowej,
 - obszary istniejącej zabudowy o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej lub mieszkaniowo-usługowej,
 - obszary uzupełnienia zabudowy,
 - obszary, dla których w obowiązujących planach miejscowych przewidziano funkcję mieszkaniową jednorodziną lub zagrodową, przy uwzględnieniu rzeczywistego wykorzystania terenu;
- strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową:
 - obszary zawarte w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dla których określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji zagrodowej,
 - obszary istniejącej zabudowy o funkcji zagrodowej,
 - obszary uzupełnienia zabudowy,
 - obszary, dla których w obowiązujących planach miejscowych przewidziano funkcję mieszkaniową jednorodziną lub zagrodową, przy uwzględnieniu rzeczywistego wykorzystania terenu;
- strefy usługowe:
 - obszary zawarte w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dla których określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji usługowej,
 - obszary istniejącej zabudowy o funkcji usługowej,
 - obszary o planowanej funkcji usługowej, wyznaczone zgodnie z kontynuacją polityki przestrzennej gminy,
 - aktualizacja polityki przestrzennej gminy,
 - obszary działek objętych wnioskami właścicieli nieruchomości o możliwość realizacji funkcji usługowej,
 - obszary działek objętych wnioskami właścicieli nieruchomości o możliwość lokalizacji elektrowni słonecznych;
- strefy gospodarcze:
 - obszary zawarte w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dla których określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji przemysłowej,
 - obszary istniejącej zabudowy o funkcji przemysłowej,
 - obszary o planowanej funkcji przemysłowej, wyznaczone zgodnie z kontynuacją polityki przestrzennej gminy,
 - aktualizacja polityki przestrzennej gminy,

- obszary działek objętych wnioskami właścicieli nieruchomości o możliwość realizacji funkcji przemysłowej;
- strefy produkcji rolniczej:
 - obszary zawarte w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dla których określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji produkcyjnej związanej z rolnictwem lub obsługą rolnictwa,
 - obszary istniejącej zabudowy o funkcji produkcyjnej związanej z rolnictwem lub obsługą rolnictwa;
- strefy zieleni i rekreacji:
 - obszary zawarte w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dla których określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji sportowo-rekreacyjnej lub zieleni urządzonej,
 - obszary istniejących terenów sportu i rekreacji, w tym obiektów sportowych i placów zabaw,
 - obszary istniejących terenów zieleni urządzonej, znaczących w skali gminy,
 - obszary parków podworskich,
 - obszary objęte wnioskami właścicieli nieruchomości o możliwość realizacji funkcji rekreacyjno-usługowych,
 - aktualizacja polityki przestrzennej gminy;
- strefy cmentarzy:
 - obszary zawarte w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dla których określono przeznaczenie umożliwiające realizację cmentarza;
 - obszary zabytkowych cmentarzy,
 - obszary istniejących cmentarzy;
- strefy otwarte:
 - obszary z istniejącą lub projektowaną infrastrukturą energetyczną w postaci elektrowni wiatrowych i słonecznych,
 - obszary niezainwestowane nieobjęte obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego i obszarami uzupełniania zabudowy,
 - obszary objęte obowiązującymi miejscowymi planami z przeznaczeniem pod funkcje rolnicze, leśne, wodne,
 - lasy, grunty rolne, wody powierzchniowe, dla których nie obowiązują zapisy miejscowych planów lub nie wyznaczono obszaru uzupełnienia zabudowy;
- strefy komunikacji:
 - obszar linii kolejowej nr 353 (1SK, 2SK, 3SK),
 - obszar drogi krajowej nr15 (1SK, 4SK, 5SK),
 - obszary dróg powiatowych nr 2165P (26SK), 2168P (21SK, 22SK, 24SK), 2169P (25SK), dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono klasę zbiorczą.

Źródło: opracowanie własne.

Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno do roku 2035 wpłynie pozytywnie na osiągnięcie celów operacyjnych i strategicznych wskazanych w powyższych dokumentach. Realizowane przedsięwzięcia pośrednio lub bezpośrednio wpisują się w założenia przeanalizowanych dokumentów. Zapisy Gminnego Programu Rewitalizacji pozostają spójne z zapisami przeanalizowanych dokumentów programowych i strategicznych.

8. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

8.1. KOMPLEKSOWOŚĆ PROGRAMU

Przez rewitalizację należy rozumieć proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania szczególnie na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Proces ten jest skoncentrowany terytorialnie oraz prowadzony przez interesariuszy rewitalizacji zgodnie z przyjętym programem rewitalizacji. Założeniami procesu rewitalizacji są: interdyscyplinarność, kompleksowość, partnerstwo oraz reakcja na kryzys.

Kompleksowo prowadzone działania uwzględniają projekty rewitalizacyjne współfinansowane ze środków unijnych oraz innych publicznych lub prywatnych, które skupione są na aspekcie społecznym z uwzględnieniem rozwoju gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego lub środowiskowego. Planowane przedsięwzięcia uwzględniają najpilniejsze potrzeby obszaru rewitalizacji i ich długofalowe oddziaływanie warunkujące osiągnięciem kompleksowości interwencji. W trakcie wdrażania programu rewitalizacji nie dopuszcza się możliwości planowania i realizacji tylko wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji.

8.2. KONCENTRACJA PROGRAMU

Na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego na wyznaczonym obszarze rewitalizacji Gminy Trzemeszno zdiagnozowano koncentrację negatywnych zjawisk, w szczególności w sferze społecznej, ale również w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Z kolei diagnoza pogłębiona obszaru rewitalizacji dodatkowo pozwoliła na identyfikację negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej i środowiskowej.

Zdecydowana większość przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie prowadzona w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Wyjątkami w tym wypadku będą:

- **Projekt zintegrowany nr 4: Baba (i nie tylko) na sportowo**

Projekt zintegrowany nr 4 w znacznej mierze zlokalizowany jest na obszarze rewitalizacji. Poza obszar wykracza jedynie działka ewidencyjna nr 242, na której zlokalizowany jest cmentarz żydowski. Głównym powodem dla ujęcia cmentarza żydowskiego w ramach powyższego przedsięwzięcia jest chęć kontynuacji prac porządkowych wraz ze zwiększeniem dostępności obiektu. Ponadto, prace obejmą również cmentarz ewangelicki, a planowane działania społeczne uwzględniają udostępnienie ścieżki przyrodniczo-historycznej dla mieszkańców. Realizacja tego zadania bez poprawy dostępności cmentarza żydowskiego nie będzie możliwa, przez co za zasadne należy uznać jego uwzględnienie w ramach projektu. Reszta zadań realizowanych w ramach projektu zintegrowanego nr 4 zlokalizowana jest w granicach obszaru rewitalizacji.

- **Projekt zintegrowany nr 5: Integracja nad Jeziorem Popielewskim**

Projekt zlokalizowany jest poza obszarem rewitalizacji, jednak pozostaje w jego sąsiedztwie. Decyzja o podjęciu projektu warunkowana jest stanem największego jeziora w granicach Gminy Trzemeszno, którego oddziaływanie integracyjne i rekreacyjne wykracza poza granice obszaru rewitalizacji. Celem zapewnienia efektu synergii i polaryzacji działań rewitalizacyjnych, realizacja przedsięwzięcia nad Jeziorem Popielewskim jest zasadna. Dodatkowo, należy podkreślić, iż jezioro zlokalizowane jest w odległości pieszej od podobszaru rewitalizacji Obręb IV (600 m).

- **Projekt zintegrowany nr 10: Na srebrne lata złote chwile...**

Projekt zlokalizowany jest poza obszarem rewitalizacji ze względu na potrzebę ratowania zabytkowej tkanki architektonicznej pałacu, a także uwarunkowania lokalowe. Na obszarze rewitalizacji nie ma innego obiektu o zbliżonej kubaturze oraz otoczeniu, który w pełni odpowiadałby rozwojowi funkcji społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem seniorów. Zaciszne oraz przyrodnicze otoczenie pałacu sprawiają, iż jego potencjał jako miejsca zamieszkania osób w starszych wieku rośnie. Z tytułu wskazanych predyspozycji oraz ochrony dziedzictwa kulturowego i architektonicznego obiektu pałacu działaniami rewitalizacyjnymi należy uznać za zasadne.

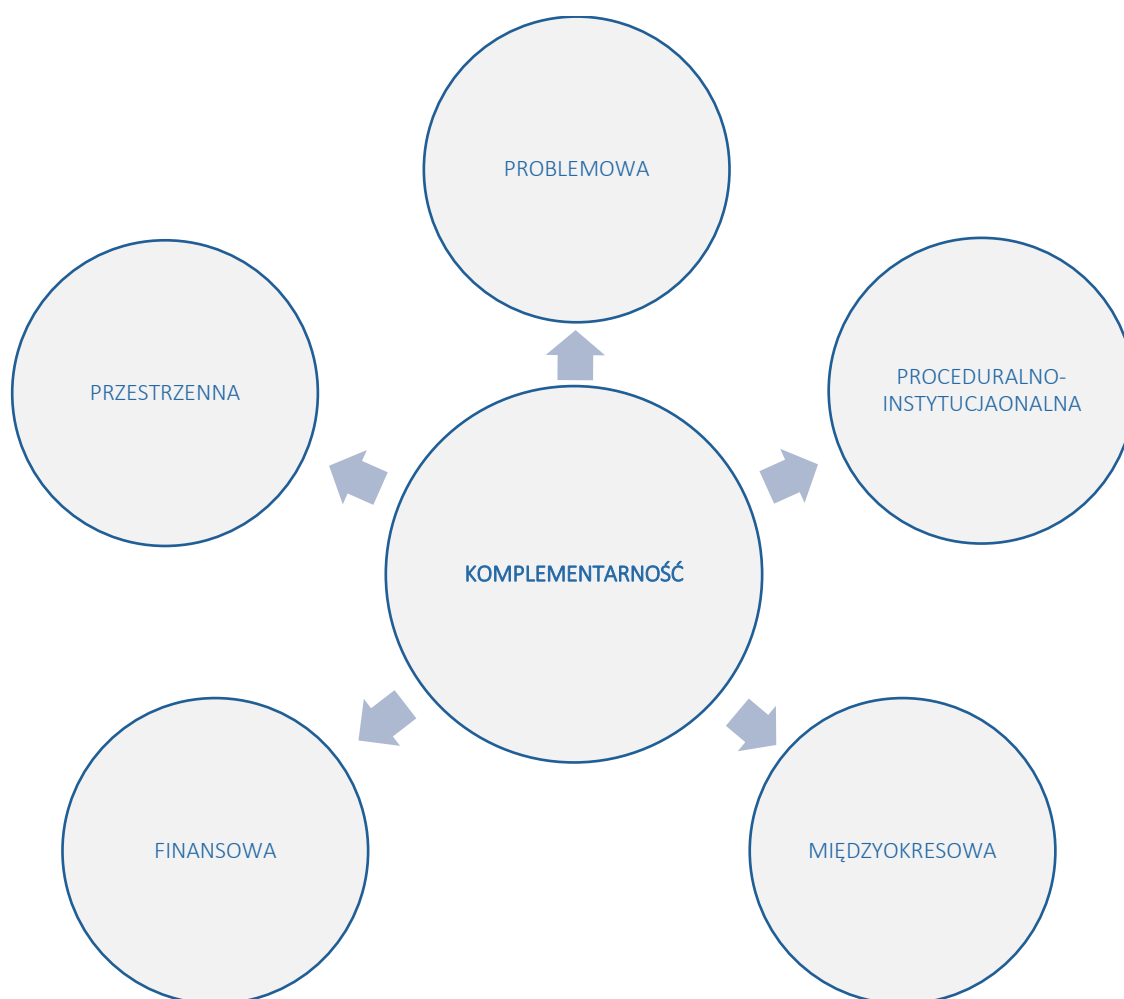
Wszystkie pozostałe planowane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą prowadzone wyłącznie na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. W celu wsparcia

prowadzonego procesu rewitalizacji dopuszcza się realizację pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, również zlokalizowanych wyłącznie na obszarze rewitalizacji.

8.3. KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Działania zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno do roku 2035 wspierają proces rewitalizacji w sposób zaplanowany, skoordynowany, komplementarny oraz zintegrowany wewnętrznie i zewnętrze. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest widoczna w obecnie wdrażanych działaniach o charakterze rewitalizacyjnym lub planowanych do realizacji.

Zaplanowane w programie rewitalizacji przedsięwzięcia są komplementarne w następujących wymiarach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz w zakresie źródeł finansowania.

8.3.1. Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna oznacza konieczność wzięcia pod uwagę podczas tworzenia i realizacji programu rewitalizacji wzajemnych powiązań pomiędzy projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zarówno realizowanych na obszarze rewitalizacji, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar rewitalizacji.

Planowane do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne zlokalizowane są w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Pomimo, iż działania są prowadzone w różnych częściach obszaru, to znacząco oddziałują pomiędzy sobą prowadząc do efektu synergii.

Zapewnienie komplementarności przestrzennej powinno wiązać się z wprowadzeniem mechanizmów analizy następstw decyzji przestrzennych w skali gminy i otoczenia dla skuteczności Programu Rewitalizacji. Warto zaznaczyć, że realizowane projekty będą oddziaływały na cały obszar dotknięty kryzysem, a nie wyłącznie punktowo. Zakładają one możliwość korzystania z nowej infrastruktury publicznej nie tylko przez mieszkańców obszaru rewitalizacji, ale i całej Gminy. Należy również zaznaczyć, że realizacja zaplanowanych przedsięwzięć nie będzie skutkować przenoszeniem się problemów na inne obszary, co mogłoby prowadzić do niepożądanych efektów społecznych, takich jak segregacja społeczna czy marginalizacja.

Lokalizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przedstawiona została w załącznikach nr 1A-C do Gminnego Programu Rewitalizacji.

8.3.2. Komplementarność problemowa

Prowadzone działania rewitalizacyjne w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno do roku 2035 mają dążyć do założonej w Programie wizji oraz przyczyniać się do realizacji celów rewitalizacji. Powiązania podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z celami rewitalizacji, a także ich pożądane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny przedstawiono w rozdziale 6.1. Z kolei spójność pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z kierunkami działań, które realizują, została przedstawiona w rozdziale 6.2.

Komplementarność problemową przedsięwzięć powinno się również zapewniać stosując mechanizm powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami gminy w innych sferach, co wpłynie na lepszą koordynację tematyczną oraz sprawną organizację działań.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały również opracowane w myśl wzajemnego oddziaływania i dopełnienia tematycznego. W rezultacie będą one stanowiły odpowiedź na występujące problemy w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej.

Tab. 31 Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	Oddziaływanie na problemy w sferze:				
		społecznej	gospodarczej	środowiskowej	przestrzenno-funkcjonalnej	technicznej
PZ nr 1	O historii z Opatem Kosmowskim					
PZ nr 2	Bazylika – symbol wierzeń i kultury					
PZ nr 3	Alumnat – w dialogu z kulturą					
PZ nr 4	Baba (i nie tylko) na sportowo					
PZ nr 5	Integracja nad Jeziorem Popielewskim					
PZ nr 6	Silni, bo aktywni					
PZ nr 7	Warsztaty Ekologicznej Zmiany					
PZ nr 8	Małe piwo – rewitalizacja kompleksu browaru					
PZ nr 9	Opiekuńcze Jastrzębowo					
PZ nr 10	Na srebrne lata złote chwile...					

PZ nr 11	Spichlerz Szydłowa					
PZ nr 12	Sport w podstawie					
PP nr 1	Nowy wymiar świetlicy					
PU nr 1	Zazielenianie ulic miejskich					

Źródło: opracowanie własne.

Każde podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne składa się z kilku powiązanych ze sobą działań (modułów) mających charakter zarówno infrastrukturalny, jak i społeczny, tworząc w ten sposób projekt zintegrowany. Ma to przeciwdziałać również fragmentacji działań tj. tzw. „rewitalizacji technicznej” lub „rewitalizacji społecznej”, które to pojęcia błędnie utożsamiane są z procesem rewitalizacji. Proces ten zawsze jest długotrwały i kompleksowy, odnosząc się zarówno do ludzi jak i przestrzeni.

Ponadto poszczególne projekty zintegrowane są powiązane pomiędzy sobą, co zwiększa komplementarność zaplanowanych do realizacji działań. Niniejszy dokument zakłada również realizację pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które mają na celu wsparcie i dopełnienie projektów podstawowych, bezpośrednio ukierunkowanych na osiągnięcie celów strategicznych. Ma to prowadzić do osiągnięcia efektu synergii i zachowania kompleksowości podejmowanej interwencji. Powiązania pomiędzy przedsięwzięciami podstawowymi oraz ich zależność z pozostałymi przedsięwzięciami przedstawia poniższa tabela.

Tab. 32 Powiązania między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	PZ nr 1	PZ nr 2	PZ nr 3	PZ nr 4	PZ nr 5	PZ nr 6	PZ nr 7	PZ nr 8	PZ nr 9	PZ nr 10	PZ nr 11	PZ nr 12	PP nr 1	PU nr 1
PZ nr 1	O historii z Opatem Kosmowskim														
PZ nr 2	Bazylika – symbol wierzeń i kultury														

PZ nr 3	Alumnat – w dialogu z kulturą														
PZ nr 4	Baba (i nie tylko) na sportowo														
PZ nr 5	Integracja nad Jeziorem Popielewskim														
PZ nr 6	Silni, bo aktywni														
PZ nr 7	Warsztaty Ekologicznej Zmiany														
PZ nr 8	Małe piwo – rewitalizacja kompleksu browaru														
PZ nr 9	Opiekuńcze Jastrzębowo														
PZ nr 10	Na srebrne lata złote chwile...														
PZ nr 11	Spichlerz Szydłowa														
PZ nr 12	Sport w podstawie														
PP nr 1	Nowy wymiar świetlicy														

PU nr 1	Zazielenianie ulic miejskich															
---------------	---------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne.

8.3.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. Zakłada się połączenie systemu wdrażania, zarządzania i monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno do roku 2035 z procedurami wynikającymi ze Strategii Rozwoju Gminy Trzemeszno na lata 2026-2035. Wspólnymi organami w realizacji obu wymienionych dokumentów będzie Burmistrz Trzemeszna odpowiedzialny za stymulowanie i koordynację działań, a także odpowiednie komórki Urzędu Miejskiego Trzemeszna, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy, którym zadania wynikające z Programu będą zlecane w taki sposób, aby wykonywały je podmioty mające do tego najlepsze kompetencje.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno do roku 2035 poddany został analizie przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Poznaniu pod względem konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. **Opinia RDOŚ z dnia 2026 r. o nr ... wykazała brak potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.** Również Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny poddał analizie niniejszy projekt pod względem konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. **W piśmie z dnia 2026 r. o nr DN-NS.9011. ... organ stwierdza, że nie jest organem właściwym do zajęcia stanowiska w sprawie uzgodnienia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko .**

Realizacja poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, obejmujących działania prowadzone na terenie wpisanym do rejestru zabytków lub w obiektach indywidualnych wpisanych do rejestru zabytków, będzie poprzedzona uzyskaniem pozwolenia Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna zostanie zapewniona nie tylko na etapie programowania, ale również na etapie wdrażania, dzięki współpracy i działaniu osób odpowiedzialnych za poszczególne elementy programu w ramach Komitetu Rewitalizacji.

Szczegółowy opis systemu zarządzania, monitorowania i oceny efektywności wdrażanych działań przedstawiony został w rozdziale 10 i 12.

8.3.4. Komplementarność międzyokresowa

Zachowanie ciągłości programowej (polegającej na kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności) ma w procesach rewitalizacji kluczowe znaczenie, stąd działania rewitalizacyjne zaplanowane w niniejszym Programie są komplementarne z działaniami prowadzonymi w perspektywach finansowych Unii Europejskiej w latach 2004-2006, 2007-2013, 2014-2020 oraz 2021-2027. Stanowią one kontynuację i uzupełnienie wcześniejszych projektów. Przedstawione projekty wynikały z realizacji poprzedniego Programu Rewitalizacji, innych dokumentów lub pozytywnie wpływały na efekty rewitalizacji, choć nie były przewidziane w programie. Ponadto wnioski wyciągnięte z realizacji poprzednich projektów pozwolą na bardziej efektywne wykorzystanie środków, co wzmocni efektywność i skuteczność podejmowanych działań. Realizowane przedsięwzięcia obejmowały wyznaczony obszar rewitalizacji lub pośrednio wpływały na sytuację społeczno-gospodarczą.

Tab. 33 Wykaz projektów zrealizowanych w poprzednich latach przy wsparciu środków pochodzących z funduszy europejskich

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Wartość dofinansowania	Wartość projektu
Fundusze Europejskie na lata 2004-2006				
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Kruchowo-Niewolno-Trzemeszno i sieci wodociągowej w m. Niewolno	Gmina Trzemeszno	2 789 152,31 zł	3 759 443,48 zł
Fundusze Europejskie na lata 2007-2013				
2.	Budowa kanalizacji sanitarnej dla części tzw. Stare Miasto w Trzemesznie etap IV, V i Va (I i II) wraz z dwuetapową modernizacją oczyszczalni ścieków	Gmina Trzemeszno	3 208 825,38 zł	8 382 350,52 zł
3.	Nauka poprzez zabawę - to rozwój i przyszłość każdego dziecka	Gmina Trzemeszno/Przedszkole	1 383 953,61 zł	1 628 180,72 zł

		nr 1 im. Chatki Puchatka w Trzemesznie		
4.	Termomodernizacja budynków oświatowych (szkoły) w miejscowościach Trzemeszno, Trzemżał i Kruchowo	Gmina Trzemeszno	1 202 791,29 zł	1 665 267,12 zł
5.	Remont nawierzchni ulic: plac Kilińskiego, T. Kościuszki oraz Al. Odzyskania Niepodległości w Trzemesznie	Miasto i Gmina Trzemeszno	299 362,41 zł	676 941,83 zł
6.	Wdrożenie programu indywidualizacji nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych w Mieście i Gminie Trzemeszno	Gmina Trzemeszno	175 838,82 zł	206 869,20 zł
7.	Opracowanie planu gospodarki niskoemisyjnej w Gminie Trzemeszno	Gmina Trzemeszno	38 395,52 zł	45 294,22 zł
8.	Program wyrównawczo-edukacyjny dla dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu miasta i Gminy Trzemeszno "Job gatew@y"	Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie	697 685,67 zł	820 806,67 zł
Fundusze Europejskie na lata 2014-2020				
9.	Budowa sali gimnastycznej wraz z infrastrukturą (zapleczem szatniowym, magazynowym i dydaktycznym) przy Zespole Szkół w Trzemżalu	Gmina Trzemeszno	3 082 784,59 zł	4 535 681,17 zł
10.	Gmina Trzemeszno stawia na zawodowców	Gmina Trzemeszno	1 004 820,25 zł	1 182 141,48 zł
11.	Edukacja dla rozwoju uczniów z terenu Gminy Trzemeszno	Gmina Trzemeszno	452 000,03 zł	531 764,75 zł
12.	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 2 im. Polskich Olimpijczyków w Trzemesznie	Gmina Trzemeszno	374 960,72 zł	453 156,67 zł
13.	Edukacja dla rozwoju uczniów z Zespołu Szkół w Trzemżalu	Gmina Trzemeszno	163 258,54 zł	192 068,88 zł
Fundusze Europejskie na lata 2021-2027				
14.	„Nie muszę być sam – wsparcie dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów w oparciu o model asystenta osobistego”	Gmina Trzemeszno / Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie	294 126,72 zł	420 181,03 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.mapadotacji.gov.pl.

8.3.5. Komplementarność źródeł finansowania

Działania rewitalizacyjne, zaplanowane do wdrożenia w niniejszym Programie, mają na celu wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Nagromadzenie się negatywnych zjawisk zarówno w sferze społecznej, jak i gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej koreluje z koniecznością zwiększenia nakładów finansowych na realizację działań w wyznaczonym obszarze. Projekty o charakterze rewitalizacyjnym łączące środki prywatne i publiczne, mogą być wspomagane środkami zewnętrznymi, pochodzącymi z:

- funduszy unijnych;
- funduszy publicznych krajowych;
- programów jednostek samorządu terytorialnego wyższego szczebla, w tym zwłaszcza programów finansowanych ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego;
- innych funduszy międzynarodowych, w tym m.in. funduszy EOG i funduszy Norweskich;
- innych zwrotnych i bezzwrotnych źródeł finansowania, dystrybuowanych przez podmioty publiczne i prywatne.

Warto jest zauważyć, że w ramach perspektywy finansowej 2021-2027 samorząd będzie miał możliwość korzystania z puli dofinansowań. Polityka spójności na lata 2021-2027 docelowo obejmie fundusze takie jak: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+). Do krajowych programów w ramach Umowy Partnerstwa w perspektywie finansowej 2021-2027 należą:

- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FENIKS),
- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG),
- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS),
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC),
- Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE),
- Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ),
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Gmina może korzystać także z funduszy dedykowanych dla województwa wielkopolskiego w ramach Funduszy Europejskich dla Wielkopolski na lata 2021-2027. Kolejnymi możliwościami finansowania działań rewitalizacyjnych z uwzględnieniem udziału interesariuszy procesu jest finansowanie w ramach formuły Partnerstwa Publiczno-Prywatnego oraz zaangażowanie do działań organizacji pozarządowych.

Zakłada się możliwość uzupełniania i łączenia finansowania projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze środków EFS+, EFRR i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania oraz prywatnych i publicznych źródeł finansowania.

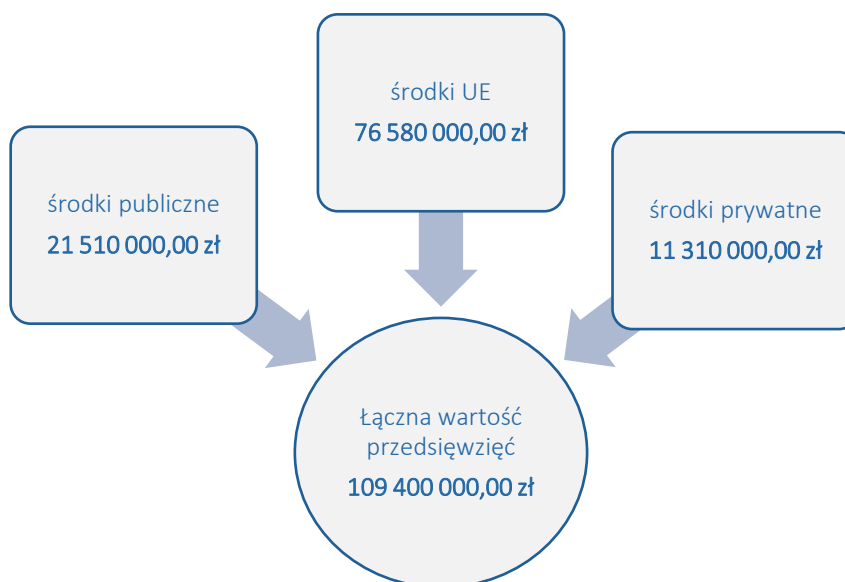
Należy również założyć, iż w toku realizacji Gmina Trzemeszno będzie mogła korzystać z puli środków dostępnych w ramach kolejnej perspektywy finansowej, tym razem na lata 2028-2034.

Szczegółowe informacje dotyczące potencjalnych źródeł finansowania poszczególnych projektów znajdują się w rozdziale 9.

9. RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały ramy finansowe zaplanowanych projektów rewitalizacyjnych wraz z szacunkowymi nakładami finansowymi w podziale na środki publiczne (krajowe oraz środki budżetu Gminy), środki UE oraz środki prywatne. Łączna wartość przedsięwzięć rewitalizacyjnych szacowana jest na poziomie 109,4 mln zł, z czego 21,51 mln zł wydatkowane zostanie ze środków publicznych, w tym z budżetu Gminy Trzemeszno, a 76,58 mln zł finansowane będzie ze środków Unii Europejskiej (zakładając 70% dofinansowania).

Ryc. 25 Szacunkowe zestawienie wartości przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Źródło: opracowanie własne.

Zaznaczyć należy, iż podane kwoty stanowią wartości szacunkowe, a kwota rzeczywista określana będzie na podstawie dokumentacji projektowej i uwzględniana w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy. Założono również maksymalne wartości dofinansowań ze środków Unii Europejskiej, jednak przy braku takich możliwości realizacja przedsięwzięć będzie odbywała się w miarę możliwości przy wykorzystaniu środków z innych źródeł. Dopuszcza się również możliwość realizacji przedsięwzięć etapami (modułami), jeśli zaistnieje możliwość pozyskania funduszy na dany moduł. W poniższej tabeli przedstawiono podział źródeł finansowania dla poszczególnych projektów rewitalizacyjnych.

Tab. 34 Szacunkowe ramy finansowe podstawowych i uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Numer projektu	Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Szacowana wartość przedsięwzięcia (zł)	Szacunkowe nakłady finansowe (zł)			Źródła finansowania
				Środki publiczne	Środki UE	Środki prywatne	
Planowane zintegrowane projekty rewitalizacyjne							
PZ NR 1	O historii z Opatem Kosmowskim	Gmina Trzemeszno	4 000 000,00	1 200 000,00	2 800 000,00	-	▫ budżet Gminy Trzemeszno, ▫ środki zewnętrzne (fundusze europejskie, w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027 i na lata 2028-2034, kredyty, pożyczki, dotacje, granty, fundusze ministerialne, fundusze Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)
PZ NR 2	Bazylika – symbol wierzeń i kultury	Parafia pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Trzemesznie	6 500 000,00	-	4 550 000,00	1 950 000,00	▫ budżet własny parafii, ▫ środki zewnętrzne (fundusze europejskie, w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027)

							i na lata 2028-2034, kredyty, pożyczki, dotacje, granty, fundusze ministerialne, fundusze Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)
PZ NR 3	Alumnat – w dialogu z kulturą	Gmina Trzemeszno	6 000 000,00	1 800 000,00	4 200 000,00	-	▫ budżet Gminy Trzemeszno, ▫ środki zewnętrzne (fundusze europejskie, w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021 2027 i na lata 2028-2034, kredyty, pożyczki, dotacje, granty, fundusze ministerialne, fundusze Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)
PZ NR 4	Baba (i nie tylko) na sportowo	Gmina Trzemeszno	7 300 000,00	2 190 000,00	5 110 000,00	-	▫ budżet Gminy Trzemeszno, ▫ środki zewnętrzne (fundusze europejskie, w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021 2027 i na lata 2028-2034, kredyty, pożyczki, dotacje, granty, fundusze ministerialne,

							fundusze WFOŚiGW i NFOŚiGW)
PZ NR 5	Integracja nad Jeziorem Popielewskim	Gmina Trzemeszno	1 800 000,00	540 000,00	1 260 000,00	-	▫ budżet Gminy Trzemeszno, ▫ środki zewnętrzne (fundusze europejskie, w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027 i na lata 2028-2034, kredyty, pożyczki, dotacje, granty, fundusze ministerialne, fundusze WFOŚiGW i NFOŚiGW)
PZ NR 6	Silni, bo aktywni	Gmina Trzemeszno	1 800 000,00	540 000,00	1 260 000,00	-	▫ budżet Gminy Trzemeszno, ▫ środki zewnętrzne (fundusze europejskie, w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027 i na lata 2028-2034, kredyty, pożyczki, dotacje, granty, fundusze ministerialne)

PZ NR 7	Warsztaty Ekologicznej Zmiany	Gmina Trzemeszno	15 000 000,00	4 500 000,00	10 500 000,00	-	▫ budżet Gminy Trzemeszno, ▫ środki zewnętrzne (fundusze europejskie, w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021 2027 i na lata 2028-2034, kredyty, pożyczki, dotacje, granty, fundusze ministerialne)
PZ NR 8	Małe piwo – rewitalizacja kompleksu browaru	Eldova sp. z o.o.	15 100 000,00	-	10 570 000,00	4 530 000,00	▫ budżet własny inwestora, ▫ środki zewnętrzne (fundusze europejskie, w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021 2027 i na lata 2028-2034, kredyty, pożyczki, dotacje, granty, fundusze ministerialne, fundusze Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)
PZ NR 9	Opiekuńcze Jastrzębowo	Gmina Trzemeszno	3 400 000,00	1 020 000,00	2 380 000,00	-	▫ budżet Gminy Trzemeszno, ▫ środki zewnętrzne (fundusze europejskie, w szczególności Fundusze Europejskie dla

							Wielkopolski na lata 2021 2027 i na lata 2028-2034, kredyty, pożyczki, dotacje, granty, fundusze ministerialne)
PZ NR 10	Na srebrne lata złote chwile...	Gmina Trzemeszno	11 100 000,00	3 330 000,00	7 770 000,00	-	▫ budżet Gminy Trzemeszno, ▫ środki zewnętrzne (fundusze europejskie, w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021 2027 i na lata 2028-2034, kredyty, pożyczki, dotacje, granty, fundusze ministerialne, fundusze Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)
PZ NR 11	Spichlerz Szydłowa	Gospodarstwo Rolne Płaczkowo	16 100 000,00	-	11 270 000,00	4 830 000,00	▫ budżet własny inwestora, ▫ środki zewnętrzne (fundusze europejskie, w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021 2027 i na lata 2028-2034, kredyty, pożyczki, dotacje, granty, fundusze ministerialne,

							fundusze Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)
PZ NR 12	Sport w podstawie	Gmina Trzemeszno	12 700 000,00	3 810 000,00	8 890 000,00	-	▫ budżet Gminy Trzemeszno, ▫ środki zewnętrzne (fundusze europejskie, w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021 2027 i na lata 2028-2034, kredyty, pożyczki, dotacje, granty, fundusze ministerialne)
PP NR 1	Nowy wymiar świetlicy	Gmina Trzemeszno	600 000,00	180 000,00	420 000,00	-	▫ budżet Gminy Trzemeszno, ▫ środki zewnętrzne (fundusze europejskie, w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021 2027 i na lata 2028-2034, kredyty, pożyczki, dotacje, granty, fundusze ministerialne)
Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne							
PU1	Zazielenianie ulic miejskich	Gmina Trzemeszno	8 000 000,00	2 400 000,00	5 600 000,00	-	▫ budżet Gminy Trzemeszno,

							▫ środki zewnętrzne (fundusze europejskie, w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027 i na lata 2028-2034, kredyty, pożyczki, dotacje, granty, fundusze ministerialne, fundusze WFOŚiGW i NFOŚiGW)
Ogółem			109 400 000,00	21 510 000,00	76 580 000,00	11 310 000,00	-

Źródło: opracowanie własne.

10. WDRAŻANIE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

10.1. STRUKTURA ZARZĄDZANIA REALIZACJĄ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno do roku 2035 to dokument operacyjny, oddziałujący na różne obszary funkcjonowania gminy, realizowany w różnym czasie, we współpracy z różnymi podmiotami, zarówno w trakcie jego przygotowania, jak również podczas realizacji, monitoringu i ewaluacji. Z tego względu wymaga on zaplanowania odpowiedniego systemu zarządzania. Właściwa realizacja Programu zakłada aktywną współpracę ze wszystkimi interesariuszami rewitalizacji oraz przyporządkowanie poszczególnym jednostkom konkretnych zadań tak, aby przyniosła ona jak najlepsze efekty.

Za zarządzanie i wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji oraz przedstawianie okresowych ocen z postępu jego realizacji, odpowiedzialny jest Burmistrz Trzemeszna. Pełni on rolę nadzorczą nad całym procesem rewitalizacji, a jego zadania wykonywane są we współpracy z wyznaczonym przez niego organem, którym będzie Zespół ds. rewitalizacji.

Do zadań Zespołu ds. rewitalizacji należeć będzie:

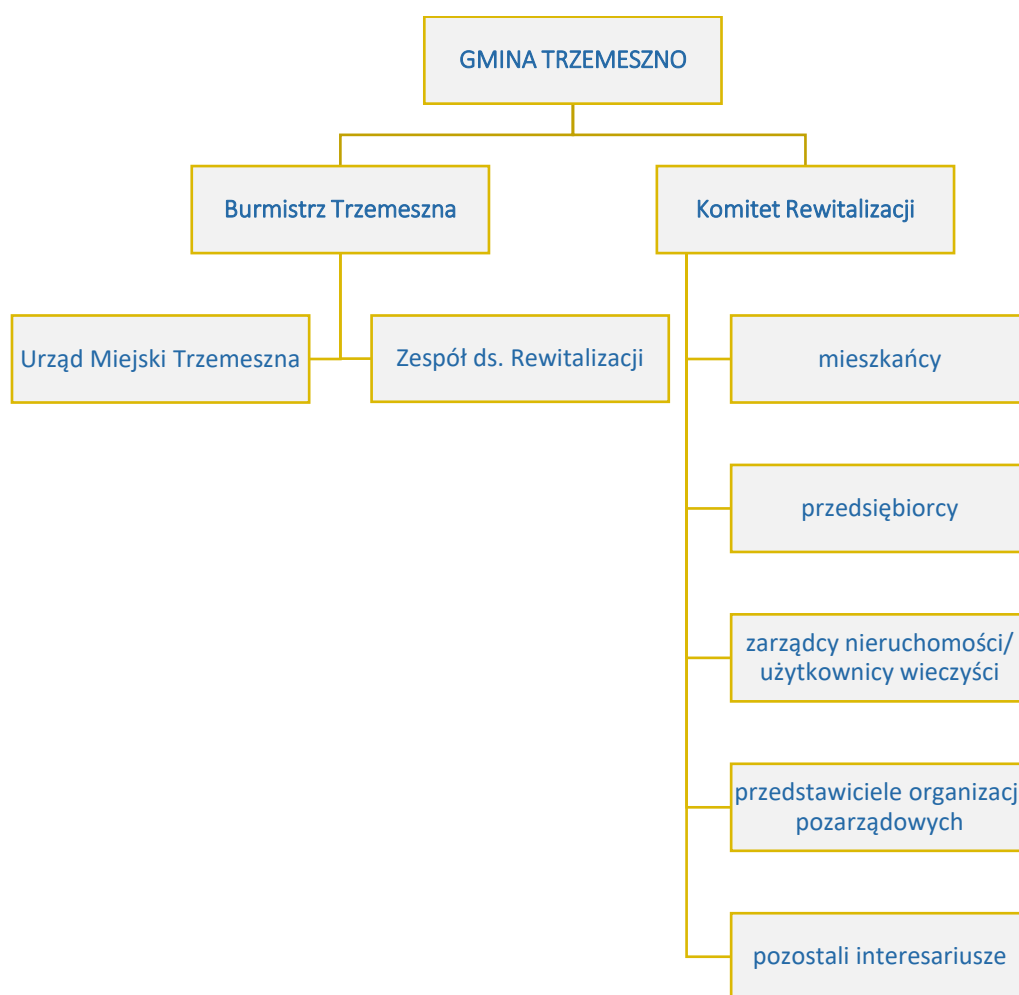
- koordynacja wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji,
- współpraca z komórkami organizacyjnymi Urzędu, jednostkami organizacyjnymi oraz partnerami społecznymi,
- gromadzenie i aktualizacja danych dotyczących sytuacji kryzysowych w gminie,
- sporządzanie raportów z wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji i przekazywanie ich Komitetowi Rewitalizacji,
- organizacja systemu oceny i monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji, w szczególności opracowanie wzoru formularza sprawozdań z realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- identyfikowanie potencjalnych zagrożeń i problemów związanych z realizacją Programu,
- bieżące informowanie mieszkańców nt. wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych,

- zbieranie propozycji zmian do Programu zgłaszanych przez pozostałych interesariuszy rewitalizacji,
- aktualizacja założeń Programu na skutek przeprowadzonej oceny skuteczności i bieżącego monitoringu Programu.

Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacji, Rada Miejska Trzemeszna zobowiązana jest podjąć uchwałę w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Komitet ten stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy oraz sprawuje funkcję opiniotawczą-doradczą w sprawach związanych z wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji. Tworzą go osoby reprezentujące wszystkich interesariuszy rewitalizacji przed organami władz Gminy Trzemeszno. Do minimalnego zakresu uprawnień i zadań Komitetu należy zaopiniowanie, sporządzonej przez Burmistrza Trzemeszna, oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Do pozostałych zadań Komitetu należy m.in.: podejmowanie działań mających wpływ na proces rewitalizacji na każdym etapie i poziomie prac nad Programem, sprawowanie nadzoru, monitorowanie i ewaluacja działań rewitalizacyjnych. Szczegółowe zasady funkcjonowania Komitetu określa się w regulaminie Komitetu.

Na poniższym schemacie przedstawiono strukturę zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno do roku 2035.

Ryc. 26 Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno

Źródło: opracowanie własne.

10.2. KOSZTY ZARZĄDZANIA

Koszty związane z zarządzaniem procesem rewitalizacji w Gminie Trzemeszno ujęte zostaną w bieżących kosztach funkcjonowania Gminy i stanowić będą wydatki na wynagrodzenia pracowników zajmujących się wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji wraz z pochodnymi od wynagrodzeń. Szacuje się, że łącznie liczba etatów pracowników, którzy będą odpowiedzialni za proces wdrażania GPR wyniesie 1 etat. Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto pracownika Urzędu Miejskiego Trzemeszna w 2025 roku wyniosło 6 800 zł, co stanowiło około 81,6 tys. zł całkowitych wydatków na pracownika w skali roku. Należy jednak pamiętać, że koszty wynagrodzeń pracowników zostały przedstawione w ramach pracy na pełen etat, z kolei faktyczne zadania związane z Programem będą wykonywane przez nich w części etatu (w ramach swoich dotychczasowych obowiązków służbowych), co pozwala wnioskować, że koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji na jednego pracownika będą niższe. Ponadto, dodatkowym organem w procesie zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji jest Komitet Rewitalizacji, pełniący funkcje opiniotwórczo-doradcze, którego praca ma charakter społeczny. Obsługa organizacyjna Komitetu pełniona będzie w ramach działań Urzędu Miejskiego Trzemeszna.

10.3. RAMOWY HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno do roku 2035 jest programem wieloletnim. Jego okres realizacji wynosi 10 lat. Rok 2026 jest rokiem kończącym prace nad przygotowaniem dokumentu oraz rozpoczynającym realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W tym roku planuje się również powołanie Komitetu Rewitalizacji. Z uwagi na fakt, iż ustawa o rewitalizacji obliguje do przygotowywania oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych przynajmniej raz na 3 lata, został zaproponowany podział realizacji Programu na 3 letnie okresy. Rok 2035 jest rokiem kończącym Program, w którym zostanie przeprowadzona ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji.

Tab. 35 Ramowy harmonogram realizacji procesu rewitalizacji

2026-2028	2029-2031	2032-2034	2035
Prace nad GPR/Pierwszy okres realizacji GPR:	Drugi okres realizacji GPR:	Trzeci okres realizacji GPR	Czwarty okres realizacji GPR oraz zakończenie prac nad GPR:
Uchwalenie GPR Powołanie Zespołu ds. rewitalizacji Powołanie Komitetu Rewitalizacji Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2026-2028	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2029-2031	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2032-2034	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2035
Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2026 (do 31 marca 2027 r.), 2027 (do 31 marca 2028 r.) i 2028 (do 31 marca 2029 r.),	Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2029 (do 31 marca 2030 r.), 2030 (do 31 marca 2031 r.) i 2031 (do 31 marca 2032 r.)	Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2032 (do 31 marca 2033 r.), 2033 (do 31 marca 2034 r.) i 2034 (do 31 marca 2035 r.)	Opracowanie rocznego raportu monitoringowego za rok 2035 (do 31 marca 2036 r.)
Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2026-2028 (do 30 kwietnia 2029 r.)	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2029-2031 (do 30 kwietnia 2032 r.)	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2032-2034 (do 30 kwietnia 2035 r.)	Ewaluacja ex-post realizacji GPR za okres 2026-2035

Źródło: opracowanie własne.

11. OPIS SPOSOBU ZAPEWNIENIA UDZIAŁU INTERESARIUSZY W PROCESIE REWITALIZACJI

Partycypacja społeczna jest wyrazem aktywnego uczestnictwa obywateli i podejmowania przez nich decyzji, które są znaczące dla danej społeczności. Może przybierać różnego rodzaju formy i odnosić się do różnych grup społecznych. W przypadku partycypacji w procesie rewitalizacji, mówimy o relacji między władzami samorządowymi a obywatelami, którą charakteryzuje angażowanie jednostek w sprawy je dotyczące poprzez konsultowanie i wypracowywanie konkretnych rozwiązań w dążeniu do osiągnięcia wspólnego celu. W ustawie o rewitalizacji partycypacja odnosi się do aktywnego udziału interesariuszy w kształtowaniu całego procesu rewitalizacji.

Z uwagi na to, iż Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze operacyjnym, wdrożenie całego programu, w tym zawartych w nim działań i przedsięwzięć, angażuje wszystkie podmioty zlokalizowane na obszarze rewitalizacji. Uczestnictwo różnych grup interesariuszy należy umożliwić na wszystkich etapach prac nad Programem (diagnozowania, programowania, wdrażania i monitorowania). Na każdym etapie prac nad GPR każda osoba zainteresowana procesem mogła wziąć udział w konsultacjach społecznych, które prowadzone były w sposób niewykluczający ze względu na płeć, pochodzenie rasowe lub etniczne, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

Na etapie diagnozowania i programowania wykorzystano następujące formy partycypacji społecznej:

- zbieranie uwag w formie elektronicznej i papierowej,
- ankiety/formularze,
- warsztaty,
- spotkania,
- wywiady.

Aktywną partycypację na etapie diagnozowania i programowania umożliwiono:

- mieszkańcom Gminy Trzemeszno,

- przedstawicielom instytucji funkcjonujących na terenie gminy,
- przedsiębiorcom z obszaru rewitalizacji,
- organizacjom pozarządowym działającym na terenie gminy,
- samorządowi gminnemu,
- partnerom społeczno-gospodarczym,
- podmiotom reprezentującym społeczeństwo obywatelskie,
- podmiotom działającym na rzecz ochrony środowiska,
- podmiotem odpowiedzialnym za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji,
- pozostałym interesariuszom np. przyszłym inwestorom, przyszłym mieszkańcom.

Zapewnienie udziału interesariuszom na etapie diagnozowania rozpoczęło się od konsultacji społecznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Trzemeszno. Od 28 listopada 2025 roku do 4 stycznia 2026 roku wszyscy zainteresowani mogli zgłaszać swoje uwagi oraz wnioski do projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Trzemeszno.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, informację o konsultacjach społecznych projektu uchwały ogłoszono nie później niż w dniu rozpoczęcia konsultacji, tj. 28 listopada 2025 roku w następujących formach:

- przez publikację w prasie;
- przez wywieszenie w widocznym miejscu na terenie objętym dokumentem poddawany konsultacjom oraz w siedzibie obsługującego do urzędu;
- przez udostępnienie informacji na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na swojej stronie internetowej;
- w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

Formularz zgłaszania uwag oraz projekt uchwały wraz z załącznikami oraz Diagnozą służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Trzemeszno, dostępne były na stronie internetowej Gminy Trzemeszno, na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w formie papierowej w Urzędzie Miejskim Trzemeszna. Wypełnione formularze można było dostarczyć w postaci papierowej lub elektronicznej.

Kolejną formą konsultacji była ankieta w formie kwestionariusza on-line dotycząca problemów występujących w 5 sferach funkcjonowania obszaru zaproponowanego do rewitalizacji. Odpowiedzi zbierane były do 4 stycznia 2026 roku. W dniu 16 grudnia 2025 roku zorganizowano również spotkanie konsultacyjne on-line o charakterze otwartym. Wzięły w nim udział 2 osoby. Podczas spotkania przedstawiona została propozycja granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz metodologia ich wyznaczenia. Uczestnicy mieli możliwość przedstawienia swoich wniosków, a także swobodnego udziału w dyskusji nad przedstawionymi propozycjami wyznaczonych obszarów. Podczas spotkania nie zgłoszono żadnych uwag ani propozycji zmian projektu. W trakcie konsultacji społecznych w wyznaczonym terminie nie wpłynął żaden wypełniony formularz składania uwag do projektu uchwały z załącznikami, natomiast liczba wypełnionych ankiet wyniosła 3.

Na etapie diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji oraz programowania Gminnego Programu Rewitalizacji, w dniu 11 maja 2026 roku odbyły się warsztaty rewitalizacyjne z mieszkańcami, w tym także liderami społecznymi i przedstawicielami jednostek organizacyjnych Gminy oraz przedstawicielami Urzędu Miejskiego Trzemeszna. Na początku uczestnicy warsztatów zapoznali się z głównymi założeniami rewitalizacji. Część warsztatowa składała się z trzech modułów pn.: „Gdzie leży problem i co można z tym zrobić?”, „Mamy potencjał!” oraz „Działamy na obszarze!”. Zadaniem uczestników było zidentyfikowanie negatywnych zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji, wskazanie przyczyn tych zjawisk oraz znalezienie rozwiązań na wyprowadzenie obszaru ze stanu kryzysowego. W dalszej części warsztatów uczestnicy wskazali lokalne potencjały obszaru rewitalizacji, a następnie zaproponowali cele i kierunki działań rewitalizacyjnych. Wypracowane wnioski posłużyły do opracowania rozdziału 3, 4 i 5 niniejszego dokumentu.

W dniu warsztatów partycypacyjnych odbyła się również wizja lokalna, podczas której przedstawiciele Urzędu Miejskiego Trzemeszna oprowadzili zainteresowane osoby po miejscach i obiektach, które planowane były do poddania działaniom rewitalizacyjnym, bądź w których widoczne były zjawiska kryzysowe. W trakcie spaceru omówiono pomysły na przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz wykonano dokumentację fotograficzną wykorzystaną w niniejszym dokumencie. W wizji lokalnej uczestniczyli również mieszkańcy oraz przedstawiciele gminnych jednostek organizacyjnych.

Przeprowadzono również wywiady pogłębione z przedstawicielami Urzędu Miejskiego Trzemeszna oraz jednostek organizacyjnych, które pozwoliły na uszczegółowienie wniosków płynących z warsztatów.

Na etapie programowania zaproszono również interesariuszy rewitalizacji do zgłaszania pomysłów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Pomysły zbierano za pomocą uproszczonych fiszek projektowych, udostępnionych w trakcie trwania naboru. Propozycje mogły być zgłaszane zarówno przez osoby fizyczne, jak i instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, koła, kluby, podmioty gospodarcze i inne.

Kolejną formą partycypacji społecznej na etapie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji były konsultacje społeczne projektu dokumentu. Konsultacje odbyły się **od dnia do dnia** Wszyscy zainteresowani mogli zgłaszać swoje uwagi i wnioski do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno do roku 2035. Przeprowadzono je w trzech formach: zbierania uwag w postaci wypełnionego papierowego lub elektronicznego formularza uwag, wypełnienia ankiety on-line oraz spotkania konsultacyjnego o charakterze otwartym.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, informację o konsultacjach społecznych projektu GPR ogłoszono nie później niż w dniu rozpoczęcia konsultacji, tj. **... .. 2026 roku** w następujących formach:

- przez publikację w prasie;
- przez wywieszenie w widocznym miejscu na terenie objętym dokumentem poddawany konsultacjom oraz w siedzibie obsługującego do urzędu;
- przez udostępnienie informacji na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na swojej stronie internetowej;
- w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

W wyznaczonym terminie za pośrednictwem formularza składania uwag **wpłynęło ... uwag, wszystkie z nich zostały uwzględnione.** Szczegółowe wyniki konsultacji społecznych projektu GPR, wraz z odniesieniem się do uwag opublikowane zostały w sprawozdaniu z konsultacji.

W trakcie konsultacji społecznych w wyznaczonym terminie **wpłynęły ... ankiety.** Wyniki ankiet potwierdzają stosowność i potrzebę realizacji wskazanych w dokumencie przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Zdaniem ankietowanych, zaproponowane projekty są skierowane dla wszystkich grup społecznych (w tym m.in. dzieci i młodzieży, osób dorosłych, osób z niepełnosprawnością, seniorów).

Jedną z form konsultacji społecznych ww. projektu było spotkanie konsultacyjne z interesariuszami procesu rewitalizacji, które odbyło się w **dniu ... 2026 r. o godzinie ...** Podczas spotkania przedstawione zostały główne założenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno do roku 2035. Zapewniona została możliwość przedstawienia swoich wniosków, a także swobodnego udziału w dyskusji nad przedstawionymi propozycjami dotyczącymi założeń programu. **Podczas spotkania nie zgłoszono żadnych uwag.**

Dodatkowa forma partycypacji społecznej wystąpiła również na etapie wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji, dla którego przeprowadzone były również konsultacje społeczne, w trybie przewidzianym w ustawie o rewitalizacji.

Konsultacje odbyły się **od dnia ... 2026 r. do dnia ... 2026 r.** Wszyscy zainteresowani mogli zgłaszać swoje uwagi oraz wnioski do projektu ww. uchwały. Konsultacje przeprowadzono w trzech formach: zbierania uwag w postaci wypełnionego papierowego lub elektronicznego formularza uwag, wypełnienia ankiety on-line oraz spotkania konsultacyjnego o charakterze otwartym. Szczegółowe wyniki konsultacji społecznych projektu uchwały, wraz z odniesieniem się do uwag opublikowane zostały w sprawozdaniu z konsultacji.

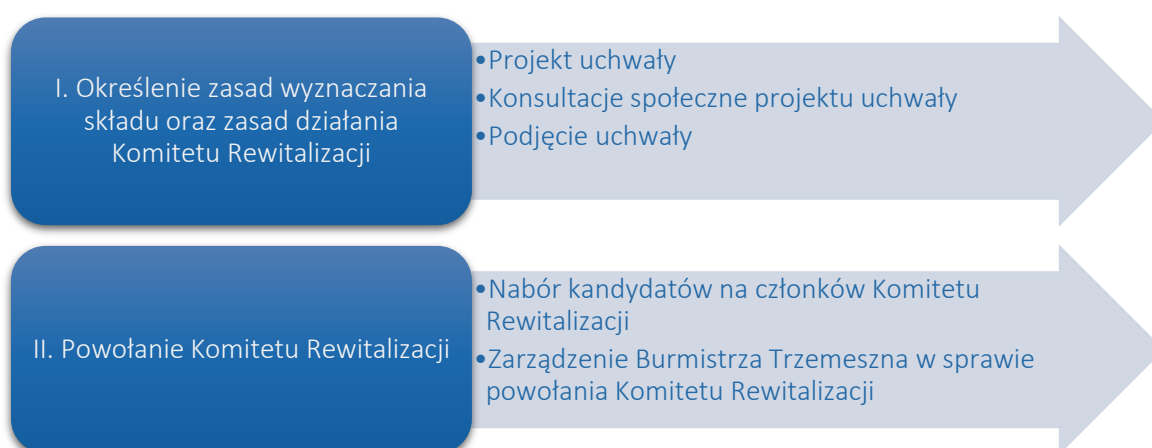
Kolejnym etapem będzie powołanie Komitetu Rewitalizacji zgodnie z przyjętym Regulaminem. Wśród członków Komitetu Rewitalizacji będą mogli się znaleźć:

- przedstawiciele mieszkańców obszaru rewitalizacji;
- przedstawiciele mieszkańców spoza obszaru rewitalizacji;
- przedstawiciele podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność społeczną, w tym organizacji pozarządowych i grup

nieformalnych, wskazanych przez organy uprawnione do reprezentowania tych podmiotów;

- przedstawiciele podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność gospodarczą, lub przedstawiciele właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości i podmiotów zarządzających nieruchomościami znajdującymi się na obszarze rewitalizacji, w tym spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych, społecznych inicjatyw mieszkaniowych, towarzystw budownictwa społecznego oraz członków kooperatywy mieszkaniowej współdziałający w celu realizacji na obszarze rewitalizacji inwestycji mieszkaniowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych, wskazanych przez organy uprawnione do reprezentowania tych podmiotów, wyłonionych w drodze otwartego naboru;
- przedstawiciele Urzędu Miejskiego Trzemeszna, jednostek organizacyjnych lub spółek komunalnych Gminy Trzemeszno, w szczególności ekspertów w zakresie problematyki społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej;
- przedstawiciele Rady Miejskiej Trzemeszna.

Ryc. 27 Etapy powołania Komitetu Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Udział społeczności lokalnej zostanie również zapewniony na etapie wdrażania dokumentu. Za proces wdrażania Programu odpowiedzialni będą pracownicy Urzędu Miejskiego Trzemeszna wraz z organizacjami pozarządowymi. Z kolei funkcję doradczą, opiniującą oraz monitorującą sprawował będzie Komitet Rewitalizacji.

Przejawem partycypacji społecznej na etapie wdrażania Programu będzie również udział mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i innych zainteresowanych osób w realizację poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Projekty adaptacji obiektów do pełnienia nowych funkcji, tworzenia nowych przestrzeni i ich wyposażenia, będą odbywały się wspólnie z jednostkami, które będą odbiorcami poszczególnych działań.

Realizacja przedsięwzięć pozwoli na stworzenie atrakcyjnych i przyjaznych przestrzeni dla mieszkańców i osób odwiedzających obszar rewitalizacji. Wpłynie to na zwiększenie zaangażowania mieszkańców w działania integracyjne, a także uczestnictwa w szeregu spotkań edukacyjnych, wydarzeń kulturalnych i sportowych oraz imprez o różnym charakterze wykorzystujących zmodernizowaną infrastrukturę. Jako przykład można podać projekt zintegrowany nr 6, który pozwoli na zwiększenie inicjatyw oddolnych wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji i organizacji oraz stowarzyszeń działających na jego terenie. Takie działania wpłyną również na zwiększenia poczucia współodpowiedzialności, przynależności do miejsca zamieszkania i dbania o wspólną przestrzeń oraz zintegrują społeczność sąsiedzką bez względu na wiek czy status społeczny.

Wszelkie informacje i raporty o prowadzonych działaniach rewitalizacyjnych, będą przekazywane mieszkańcom we wszelkich możliwych formach, zakładających dotarcie do wszystkich mieszkańców, bez względu na wiek, status społeczny, poglądy czy stopień i rodzaj niepełnosprawności m.in. na stronie internetowej gminy, mediach społecznościowych, lokalnej prasie. Sprzyjać to będzie większej partycypacji społecznej w procesie rewitalizacji oraz wpływać na większe zaangażowanie mieszkańców w życie gminy.

Partnerzy społeczno-gospodarczy, podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, działające na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równości płci i niedyskryminacji będą zapraszane do współpracy na każdym z etapów prac oraz będą włączone w realizację Programu w sposób opisany w niniejszym rozdziale. Wśród

wspomnianych interesariuszy, uczestniczących w pracach nad dokumentem oraz wskazanych jako potencjalni partnerzy w realizacji przedsięwzięć wskazać można organizacje pozarządowe takie jak: Stowarzyszenie Powidzkiego Parku Krajobrazowego, Katolickie Stowarzyszenie Civitas Christiana, Stowarzyszenie Miłośników Zabytków Historycznych położonych na terenie miasta i gminy Trzemeszno, Fundacja Aktywne Trzemeszno, Fundacja Kierunek Kultura, Klub Sportowy Zjednoczeni Trzemeszno oraz działające na obszarze rewitalizacji kluby sportowe jak i inne organizacje wymienione w rozdziale 3.4 (Tab. 14). Jako istotnych partnerów w realizacji przedsięwzięć należy również wskazać lokalnych przedsiębiorców, w tym m.in. Gospodarstwo Rolne Płackowo. Ważnym elementem jest bowiem zaangażowanie podmiotów prywatnych i publicznych niezależnych od Gminy Trzemeszno w proces rewitalizacyjny, dzięki czemu planowane działania rewitalizacyjne odnoszą się bardziej kompleksowo do zdiagnozowanych problemów.

12. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

12.1. MONITORING PROGRAMU

Istotnym elementem skutecznego prowadzenia procesu rewitalizacji jest jego monitoring oraz ocena stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba. Za monitoring Programu odpowiadać będzie Zespół ds. rewitalizacji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i prowadzony on będzie w czterech płaszczyznach:

1. monitorowanie podstawowych parametrów Gminnego Programu Rewitalizacji na etapie przyjęcia Programu oraz późniejszych jego aktualizacji (listy przedsięwzięć rewitalizacyjnych, nakładów finansowych, przewidywanych rezultatów);
2. monitorowanie stopnia realizacji celów za pomocą tabeli ewaluacyjnej stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszego Programu (raz na rok).
3. monitorowanie skutków realizacji Programu poprzez analizę poziomu wskaźników wykorzystywanych na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji;
4. bieżący monitoring poziomu wdrażania Programu poprzez ocenę stopnia realizacji poszczególnych projektów za pomocą karty oceny projektu/przedsięwzięcia stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszego Programu.

Na podstawie powyższych parametrów sporządzany będzie raport monitoringowy (raport z postępów realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno), który corocznie przygotowywać będzie Zespół ds. rewitalizacji we współpracy z Komitetem Rewitalizacji. Sprawozdawczość za dany rok będzie opracowywana do 31 marca następnego roku kalendarzowego.

12.2. OCENA SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH

Stałe monitorowanie procesów zachodzących w przestrzeni obszaru zdegradowanego daje możliwość rozpoznania kierunków oraz bieżących potrzeb interesariuszy rewitalizacji.

Skuteczność procesu rewitalizacji jest możliwa do zweryfikowania dzięki prowadzonemu corocznemu monitoringowi Gminnego Programu Rewitalizacji, a także ocenie skuteczności działań rewitalizacyjnych dokonywanej raz na 3 lata przez Burmistrza Trzemeszna przy pomocy Zespołu ds. rewitalizacji. Dokument ten podlegać będzie zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji, a następnie ogłaszany będzie na stronie podmiotowej Gminy Trzemeszno w Biuletynie Informacji Publicznej, zgodnie z art. 22 ust. 1 i 2 ustawy o rewitalizacji.

Analiza zachodzących zmian pozwoli stwierdzić, czy skutecznie zostało wyeliminowane zjawisko degradacji i jego negatywne konsekwencje oraz czy w wyniku powadzonego procesu nie zaistniała konieczność skupienia się na problemach wcześniej niewystępujących.

12.3. SYSTEM WPROWADZANIA MODYFIKACJI DO PROGRAMU

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno do roku 2035 będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzenia zmian w Programie, w przypadkach uzasadnionych.

W momencie, gdy Burmistrz Trzemeszna wraz z zespołem ds. rewitalizacji w porozumieniu z Komitetem Rewitalizacji zidentyfikują konieczność modyfikacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno do roku 2035, burmistrz występuje do Rady Miejskiej Trzemeszna z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku należy załączyć opinię, że Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno do roku 2035 wymaga aktualizacji wraz z oceną aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Ryc. 28 Schemat wprowadzania zmian do Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno

Źródło: opracowanie własne.

Ponadto Zespół ds. rewitalizacji będzie odpowiedzialny za przyjmowanie propozycji przedsięwzięć od interesariuszy procesu rewitalizacji według zasad przez nich ustalonych. Na podstawie zebranych wniosków, pracownicy będą mogli wnioskować do Burmistrza i Rady Miejskiej Trzemeszna o wprowadzenie zmian w treści dokumentu.

Ewentualna zmiana Gminnego Programu Rewitalizacji następuje w trybie, w jakim został on przewidziany w ustawie o rewitalizacji.

13. OKREŚLENIE ZMIAN W UCHWAŁACH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 21 UST. 1 USTAWY Z DNIA 21 CZERWCA 2001 R. O OCHRONIE PRAW LOKATORÓW, MIESZKANIOWYM ZASOBIE GMINY I O ZMIANIE KODEKSU CYWILNEGO

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie Gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego implementacja Gminnego Programu Rewitalizacji prowadzi ze sobą szereg zmian podejmowanych uchwałami dotyczących:

1. Wieloletnich programów gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.
2. Zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, w tym zasad i kryteriów wynajmowania lokali, których najem jest związany ze stosunkiem pracy, jeżeli w mieszkaniowym zasobie gminy wydzielono lokale przeznaczone na ten cel.

Dla Gminy Trzemeszno są to:

- Uchwała nr XXXII/244/2012 Rady Miejskiej w Trzemesznie z dnia 4 lipca 2012 roku w sprawie ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Trzemeszno.

Na czas opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno do roku 2035, Gmina nie posiada obowiązującego wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy. Zgodnie z art. 21 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, Gmina Trzemeszno jest zobowiązana do opracowania oraz przyjęcia wieloletniego programu na okres minimum 5 lat.

Z uwagi na charakter planowanych przedsięwzięć nie przewiduje się zmian w uchwale nr XXXII/244/2012 w przypadku wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno do roku 2035.

14. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWALE DOT. KOMITETU REWITALIZACJI

Przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacja została przyjęta uchwała nr ... z dnia ...
... 2026 roku Rady Miejskiej Trzemeszna w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Nie został jednak jeszcze powołany Komitet Rewitalizacji, dlatego zgodnie z art. 7 ust. 5 ustawy o rewitalizacji nie przewiduje się wprowadzenia zmian w uchwale w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Przewiduje się ewentualną możliwość późniejszego dokonania zmian w Uchwale regulującej zasady wyboru członków Komitetu Rewitalizacji w celu włączenia przedstawicieli terenu objętego rewitalizacją. Liczebność Komitetu Rewitalizacji może zostać przedyskutowana w przypadku podjęcia zmian w powyższej Uchwale. Ewentualna zmiana uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji następuje w drodze konsultacji społecznych, w trybie, w jakim został on przewidziany w ustawie o rewitalizacji.

15. SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji istnieje możliwość ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji w celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Takie rozwiązanie można wprowadzić na wniosek wójta, burmistrza lub prezydenta miasta za pomocą odrębnej uchwały przyjmowanej przez radę gminy. Uchwała ta stanowi akt prawa miejscowego. Specjalna Strefa Rewitalizacji może zostać wyznaczona w granicach obszaru rewitalizacji, na okres nie dłuższy niż 10 lat, bez możliwości przedłużenia.

Ze względu na specyfikę przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz plany inwestycyjne Gminy nie przewiduje się ustanawianie Specjalnej Strefy Rewitalizacji na obszarze rewitalizacji.

16. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

16.1. WSKAZANIE ZAKRESU ZMIAN W PLANIE OGÓLNYM GMINY

W momencie opracowywania niniejszego Gminnego Programu Rewitalizacji opracowywany był również Plan Ogólny Gminy Trzemeszno, dzięki czemu oba dokumenty pozostają ze sobą w pełni spójne, uwzględniając wzajemne założenia.

Plan Ogólny Gminy Trzemeszno został przyjęty na mocy uchwały nr XXXVI/322/2026 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 20 sierpnia 2026 roku.

Ponadto zwraca się uwagę na zapisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która w art. 13b pkt 3 lit. o wskazuje, że ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając m.in. obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji.

16.2. WSKAZANIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO KONIECZNYCH DO UCHWALENIA ALBO ZMIANY

W granicach obszaru rewitalizacji obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr III/17/2024 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 29 maja 2024 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Trzemeszna, położonej przy ul. Gnieźnieńskiej,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr LV/525/2017 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod teren zabudowy przemysłowej i usługowej obejmującej działki nr geod. 51/3 i 58/2 w Trzemesznie,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr LVIII/397/2022 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 27 kwietnia 2022 r. w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego teren części wsi: Jastrzębowo oraz Kozłowo, położony w gminie Trzemeszno,

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr LX/486/2014 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie: zmiany planu zagospodarowania przestrzennego miasta Trzemeszna zatwierdzonego Uchwałą nr LXIV/357/2006 Rady Miejskiej w Trzemesznie z dnia 26.10.2006r, dla terenu określonego na załączniku graficznym, stanowiącego działki: a) obręb 2 - dz. nr geod. 30, część 18, 29/3, 22, 23, 25, 26, 52, 51, 53 b) obręb 4 - dz. nr geod. 19, 29/3, 29/2, 29/1, 49, 72, 50, 51, 52, 19, część 73, część 80, część 81, część 82, część 83, część 84, część 85, część 86, część 87, część 88, część 89, część 92, 93, część 98, 99, 183, 173/5, 173/3, 173/1, część 171, 125, część 117,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr LXIV/357/2006 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 26 października 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Trzemeszna,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr LXVII/462/2022 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Trzemeszna, położonej przy ul. Mickiewicza,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr LXXV/531/2023 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Trzemeszno przy al. Odzyskania Niepodległości,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr LXXX/583/2023 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 27 września 2023 r. w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Trzemeszna,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr LXXXVIII/633/2024 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 28 lutego 2024 r. w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Jastrzębowo gm. Trzemeszno,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr V/42/2024 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 31 lipca 2024 r. w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Jastrzębowo gm. Trzemeszno,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr VI/59/2024 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 2 sierpnia 2024 r. w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Trzemeszna, obejmującej teren położony przy ulicy Wyszyńskiego i Mickiewicza,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr VIII/86/2015 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Trzemeszna obejmującego działkę nr geod. 77 oraz część działki 37/4, położone w Trzemesznie przy ulicy Gnieźnieńskiej i Przemysłowej,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr XIII/82/2003 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 4 września 2003 r. w sprawie miejscowego planu

zagospodarowania przestrzennego terenów leśnych we wsi Jastrzębowo na obszarze działki o nr geod. 59 gmina Trzemeszno,

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr XIX/179/2025 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 28 maja 2025 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu części miasta Trzemeszna, położonego przy ul. Przemysłowej,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr XLIII/333/2013 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 27 lutego 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego, obejmującego działkę nr geod. 111/8 w Trzemesznie przy ul. Sportowej,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr XLIV/348/2013 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 27 marca 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego i usługowego, obejmującego działkę nr geodezyjny 106 w Trzemesznie, przy ul. Sportowej,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr XLVIII/437/2017 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 28 czerwca 2017 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Trzemeszna,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr XVI/148/2025 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 26 lutego 2025 r. w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Trzemeszna,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr XXV/179/2020 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Trzemeszna,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr XXVIII/167/2000 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 30 sierpnia 2000 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów leśnych we wsi Smolary, gmina Trzemeszno - działki o nr geod. 45 i 46, obszar o pow. ok. 9,09ha,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr XXXIII/238/2020 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 28 października 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Trzemeszna,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr XXXVI/272/2012 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 31 października 2012 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, obejmującego działki nr geod. 13/6 i 13/7 we wsi Smolary, gm. Trzemeszno.

Realizacja projektów rewitalizacyjnych nie wymaga uchwalenia nowych bądź zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego znajdujących się w granicach obszaru rewitalizacji. W wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji nie zmieni się

przeznaczenie terenów określonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne nie naruszają przepisów określonych w tych dokumentach.

17 ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK NR 1: PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKcjONALNO-PRZESTRZENNYCH OBSZARU REWITALIZACJI

Załączniki 1A-C stanowią osobne karty dokumentu.

ZAŁĄCZNIK NR 2: TABELA EWALUACYJNA

Tab. 36 Tabela ewaluacyjna

Cel	Kierunki działań	Wskaźniki monitorujące	Wartość bazowa (2024)	Wartość docelowa (2035)
Cel 1	1.1.	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców	2,07%	1,5%
	1.2.	Liczba osób objętych procedurą „Niebieskiej Karty” w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,96	0,5
	1.3.	Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	18,5%	20%
	1.4.	Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców	0,36	0,5
	1.5.	Liczba powstałych nowych miejsc pracy	0	50
Cel 2	2.1.	Liczba nieużytkowanych obiektów zaadaptowana na cele gospodarcze	0	4
	2.2.	Liczba indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, miał, ekogroszek) na całkowitą powierzchnię jednostki (szt./km ²)	36,88	25
	2.3.	Łączna powierzchnia przeznaczona na tereny zieleni urządzonej, w tym powierzchnie rozszczelnione	0	5 000 m ²
	2.4.	Liczba centrów aktywności mieszkańców na 100 mieszkańców	0,13	0,25
	2.5.	Liczba obiektów infrastruktury sportowej na 100 mieszkańców	0,13	0,2
Cel 3	3.1.	Liczba obiektów zabytkowych w złym stanie technicznym wpisanych do GEZ w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych	75,7%	65%
	3.2.	Zużycie energii elektrycznej w ogólnej liczbie obiektów komunalnych na 100 mieszkańców	285,79 kWh	200 kWh
	3.3.			
	3.4.			
	3.5.			

Źródło: opracowanie własne.

ZAŁĄCZNIK NR 3: KARTA OCENY PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNEGO

Tab. 37 Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego - narzędzie służące do monitoringu realizacji poszczególnych przedsięwzięć realizowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno do roku 2035

Nazwa przedsięwzięcia		
Jednostka odpowiedzialna	Wskaż jednostki odpowiedzialne za realizację przedsięwzięcia.	
Partnerzy	Wskaż partnerów przedsięwzięcia lub wpisz nie dotyczy.	
Miejsce realizacji	Podaj miejsce realizacji projektu na obszarze rewitalizacji.	
Aktualny status projektu	Podaj aktualny postęp rzeczowy projektu: „zakładane do realizacji”, „w trakcie realizacji” lub „zrealizowane”	
Termin realizacji	Planowany	Podaj planowaną datę rozpoczęcia i zakończenia projektu
	Rzeczywisty	Podaj rzeczywistą datę rozpoczęcia i zakończenia projektu
Opis realizacji projektu		Opisz zrealizowany projekt oraz zakres zrealizowanych zadań, podaj cel przedsięwzięcia, wskaż jakie problemy rozwiązuje, określ udział interesariuszy rewitalizacji w tworzeniu i realizacji przedsięwzięcia.
Rezultaty projektu		Podaj efekty zrealizowanego projektu oraz ich wpływ na negatywne zjawiska w szczególności w sferze społecznej, oraz w sferach: gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej.
Nazwa wskaźnika odpowiadająca realizacji projektu i jego wartość	Wskaźnik produktu	Podaj nazwę i wartość wskaźnika produktu realizacji celów i przedsięwzięć.
	Wskaźnik rezultatu	Podaj nazwę i wartość wskaźnika rezultatu realizacji celów i przedsięwzięć.
Wartość projektu		Wskaż całkowitą wartość projektu
Poniesione koszty		Wskaż dotychczas poniesione koszty projektu
Dofinansowanie UE		Określ wartość dofinansowania ze środków unijnych
Program wsparcia		Wskaż fundusz, program wsparcia i działanie, w ramach którego został zrealizowany projekt

Źródło: opracowanie własne.

SPIS TABEL

Tab. 1 Jednostki analityczne w Gminie Trzemeszno	14
Tab. 2 Jednostki analityczne wyznaczone w Gminie Trzemeszno	15
Tab. 3 Wskaźniki wykorzystane do zdiagnozowania zjawisk kryzysowych.....	17
Tab. 4 Analiza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego - zestawienie zbiorcze.....	23
Tab. 5 Jednostki analityczne zaliczone do obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Trzemeszno	24
Tab. 6 Zabytki objęte wpisem do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego.....	33
Tab. 7 Porównanie wskaźników dla sfery społecznej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Trzemeszno	40
Tab. 8 Porównanie wskaźników dla sfery gospodarczej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Trzemeszno	49
Tab. 9 Największe podmioty gospodarcze zlokalizowane na podobszarze rewitalizacji Obręb I	50
Tab. 10 Porównanie wskaźników dla sfery środowiskowej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Trzemeszno	56
Tab. 11 Stan powietrza atmosferycznego w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi w strefie wielkopolskiej w 2025 roku	59
Tab. 12 Porównanie wskaźników dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Trzemeszno	61
Tab. 13 Porównanie wskaźników dla sfery technicznej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Trzemeszno.	73
Tab. 14 Charakterystyka organizacji pozarządowych funkcjonujących na obszarze rewitalizacji	78

Tab. 15 Cele i kierunki rewitalizacji	89
Tab. 16 Opis projektu zintegrowanego nr 1	92
Tab. 17 Opis projektu zintegrowanego nr 2	96
Tab. 18 Opis projektu zintegrowanego nr 3	100
Tab. 19 Opis projektu zintegrowanego nr 4	106
Tab. 20 Opis projektu zintegrowanego nr 5	112
Tab. 21 Opis projektu zintegrowanego nr 6	115
Tab. 22 Opis projektu zintegrowanego nr 7	120
Tab. 23 Opis projektu zintegrowanego nr 8	126
Tab. 24 Opis projektu zintegrowanego nr 9	131
Tab. 25 Opis projektu zintegrowanego nr 10	136
Tab. 26 Opis projektu zintegrowanego nr 11	142
Tab. 27 Opis projektu zintegrowanego nr 12	147
Tab. 28 Opis projektu podstawowego nr 1	151
Tab. 29 Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	154
Tab. 30 Opis dokumentów strategicznych gminy realizowanych przez Gminny Program Rewitalizacji	156
Tab. 31 Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych	173
Tab. 32 Powiązania między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi	174
Tab. 33 Wykaz projektów zrealizowanych w poprzednich latach przy wsparciu środków pochodzących z funduszy europejskich	177
Tab. 34 Szacunkowe ramy finansowe podstawowych i uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych	182
Tab. 35 Ramowy harmonogram realizacji procesu rewitalizacji	193

Tab. 36 Tabela ewaluacyjna	213
Tab. 37 Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego - narzędzie służące do monitoringu realizacji poszczególnych przedsięwzięć realizowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno do roku 2035.....	214

SPIS RYCIN

Ryc. 1 Położenie Gminy Trzemeszno na tle sąsiadujących gmin, powiatu i województwa	10
Ryc. 2 Obszar Gminy Trzemeszno	11
Ryc. 3 Podział Gminy Trzemeszno na jednostki analityczne	17
Ryc. 4 Uproszczona mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Trzemeszno	27
Ryc. 5 Udział ludności i powierzchni obszaru rewitalizacji w strukturze Gminy Trzemeszno .	28
Ryc. 6 Struktura przestrzenno-funkcjonalna podobszaru rewitalizacji Obręb I, Obręb IV i Obręb V.....	32
Ryc. 7 Mapa istniejących zabytków nieruchomych znajdujących się na podobszarze rewitalizacji Obręb I, Obręb IV i Obręb V wpisanych do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego.....	34
Ryc. 8 Struktura przestrzenno-funkcjonalna podobszaru rewitalizacji Jastrzębowo.....	36
Ryc. 9 Struktura przestrzenno-funkcjonalna podobszaru rewitalizacji Szydłowo	38
Ryc. 10 Mapa istniejących zabytków nieruchomych znajdujących się na podobszarze rewitalizacji Szydłowo wpisanych do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego.....	39
Ryc. 11 Przykłady wandalizmu i zanieczyszczenia przestrzeni publicznych na obszarze rewitalizacji.....	44
Ryc. 12 Przykłady niedostępnych przestrzeni publicznych	46
Ryc. 13 Warsztaty zajęciowe ZS Trzemeszno	51

Ryc. 14 Zespół zabudowań dawnej gorzelni w Szydłowie, wraz z zabytkowym spichlerzem.. 52

Ryc. 15 Dawny browar oraz lodownia przy Alei Szymanowskiego 54

Ryc. 16 Obiekty sportowe pozostające w złym stanie technicznym

..... 62

Ryc. 17 Zagospodarowanie terenu przy SP nr 2 zlokalizowanej na podobszarze rewitalizacji
Obręb IV..... 63

Ryc. 18 Bazylika, Alumnat oraz Plac Kosmowskiego zlokalizowane na podobszarze rewitalizacji
Obręb IV..... 65

Ryc. 19 Budynek dawnej szkoły podstawowej w Jastrzębowie 66

Ryc. 20 Pałac w Kruchowie 68

Ryc. 21 Nieużytkowany budynek przy ul. św. Wojciecha 19A 69

Ryc. 22 Tereny nad jeziorem Popielewskim i Kościelnym..... 70

Ryc. 23 Przestrzenie i zabudowa w złym stanie technicznym..... 75

Ryc. 24 Struktura części programowej Gminnego Programu Rewitalizacji 88

Ryc. 25 Szacunkowe zestawienie wartości przedsięwzięć rewitalizacyjnych 181

Ryc. 26 Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy
Trzemeszno 191

Ryc. 27 Etapy powołania Komitetu Rewitalizacji	200
Ryc. 28 Schemat wprowadzania zmian do Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Trzemeszno	205